

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMET'TIR TIŞTEK NÎNE

Sayı: 20 / Ağustos 1983 / 2-DM.

DİRENİŞİN GÜÇLÜ SESİNİ FAŞİZMİN KANLI PENÇESİDE BOĞAMAZ!

- Bir ayı aşkın süredir devam eden açlık grevinde 2 devrimci şehit düştü.
- Yüzlerce devrimci tutuklu komada!
- Direniş, Çanakkale, Çorum, Diyarbakır, Elâzığ, Hatay, Adana vd. cezaevlerinde devam ediyor.

İstanbul cezaevlerindeki devrimci tutukluların, uygulanan baskı, işkence ve teslimiyete zorlama politikasına karşı 7 Temmuz 1983 günü başlayan toplu açlık grevi 5 Ağustos'ta sona erdi. Çeşitli haber ajanslarının verdikleri bilgilere göre, Çanakkale, Çorum, Diyarbakır, Elâzığ, Hatay, Adana, Erzurum vd. cezaevlerinde halen devam etmektedir.

Yine aynı kaynaklardan ulaşan haberlerde, açlık grevinin 5 Ağustos günü sona erdiği Metris vd. İstanbul cezaevlerinde tutuklular üzerindeki baskıların daha da ağırlaştırıldığı ve grev süresince devam eden işkenceler sonucu iki devrimcinin öldüğü, sayıları yüzlere varan devrimci tutuklunun da koma halinde hastahaneye kaldırıldığı bildirilmektedir. Ayrıca, faşist

cuntanın tutuklu aileleri üzerinde de baskıları yoğunlaştırdığı gelen haberler arasındadır.

Türkiye cezaevlerindeki açlık grevi 7 Temmuz'da İstanbul cezaevlerinde başlamıştı. Cuntanın direnişi kırarak teslimiyeti hakim kılmak amacıyla dayattığı kuralların kabul edilmemesi ile başlayan direniş, kısa zamanda cuntaya karşı mücadelede büyük bir güç haline geldi. Türkiye ve Kürdistan'daki cezaevlerinin hemen tümünde süren açlık grevinde yaklaşık 6000 devrimci tutuklunun ortak eylem içinde oldukları söylenmektedir.

Tek tip elbise, hücre ve işkence uygulamalarına karşı gelişen bu toplu direniş, faşist cuntayı dünya kamuoyunda da bir kez daha teşhir ederken, dikkatleri cezaevleri ve kitleler üzerindeki faşist uygulamalara çekti.

★

PKK HALFETİ-BOZOVA DAVASI SONUÇLANDI

- 1 idam!
- 5 müebbet!

PKK Urfa-Merkez ve Viranşehir davasında verilen 10 idam kararı ardından 20 Ağustos 1983 günü PKK Halfeti-Bozova davası da 1 idam ve 5 ömür boyu hapis cezasıyla sonuçlandı.

120 devrimci tutuklunun "yargılandığı" PKK Halfeti-Bozova davasında Ramazan Güzel ve Fahri Yegun adlı devrimciler 24 yıl ağır hapis cezasına çarptırılırken, Abdulkadir Çakmak da 20 yıl 4 ay ağır hapis cezasına mahkûm edildi.

Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askeri Mahkemesinde yapılan duruşma sonrasında açıklanan karara göre Davut Utku hakkındaki idam kararı mahkemece ilân edilirken, haklarında daha önce idam istenen Ahmet Yılmaz, Mehmet Aktaş, Ömer Aslan, Müslüm Sezer ve Ahmet Çapan adlı devrimci tutuklular ise ömür boyu hapis cezasına çarptırıldılar.

70 kişinin beraat ettiği mahkemede diğer tutuklular da 3 ile 20 yıl arasında

değişen çeşitli hapis cezalarına mahkûm edildiler.

Sömürgeci-faşistler idam kararlarını parça parça ilân etmekle halkın kin ve öfkesinin önüne geçemeyeceklerdir

22 Nisan 1981 günlü karara göre, il ve ilçe guruplarına ayrılarak devam ettirilen PKK davalarında verilen 53 idam kararı yanında ikisi Erzurum'da olmak üzere 2 idam cezası daha verildi.

PKK'li savaş esirleri hakkında verilen idam kararlarını parça parça ve uzun aralıklarla açıklayarak kitlelerin tepkisini önlemeye çalışan sömürgeciler, bundan böyle de bir yandan kararları açıklarken diğer yandan da yine dönem dönem gerçekleştirecekleri infazlara hazırlanmaktadırlar.

Faşist Cunta Giderek Burjuva Çevrelerden de Tecrit Oluyor

Askeri-faşist cunta içerisine girdiği son uygulamalarla birlikte giderek burjuva çevrelerden de tecrit olmaya başladı. Meydana gelen son olaylar bunun en açık bir ispatıdır. Tercüman ve Milliyet gazetelerinin süresiz olarak yayınlarının durdurulması ve Demirel-Baykal ve diğer AP ve CHP'li-lerin Çanakkale'de kaleme aldıkları ve İngiliz Time gazetesinde çıkan demecileri bunun açık bir işaretidir.

Cunta "demokrasi"ye geçme "siyasal partiler ve seçim" meseleleriyle oynadığı senaryoya, en başta kendi yakın çevresini bile inandırma-maktadır. Tercüman ve Milliyet gazetelerinin yayınlarının durdurulmasına yolaçan yazılarda ortaya konan görüşler bu durumu açıkça sergilemektedir. Yine bu tarzda cuntanın faaliyetlerine muhalif görüşlerin dile getirilmesi, burjuva çevrelerin bile cuntadan ne derecede bir hoşnutsuzluk duyduğunu göstermektedir.

Tercüman gazetesinde Nazlı Ilıcak imzalı "Her gece iki gündüz arasında-

dır" başlıklı yazıda dile getirilen görüşler, cuntayı içerisine girdiği tutumdan dolayı açık bir uyarı niteliği taşımaktadır. Seçimlerin gerçekleştirilmeyeceği kaygısının açık olarak dile getirildiği yazıda, Askeri diktatörlüklerin sonlarının parlak olmadığına değinilmekte ve askeri yönetimlerin sonunun Mussolini ve Hitler'den farksız olmayacağı belirtilmektedir. Yazıda devamla şu görüşlere yer verilmektedir. "Uzun vadede istikrar ancak demokrasilerde bulunur. Demokrasinin kapıları ülkeyi derinden sarsacak ani iktidar değişimliklerine, olup-bittilere maceralara kapalıdır. Bugün, iktidarda olan sghs, yarı muhalefet içinde itibarlı bir mevki işgal eder. Peron gibi metreslerini, dolarlarını gardolap dolusu elbiselerini bırakıp, pijama ile yabancı bir gemiye sığınmaz, Hitler gibi bir sığınakta canına kıymaz. Mussolini gibi bir sokak fenerine başaşağı asılmaz" Yazıdan da açıkça anlaşılacağı gibi, faşist cunta, kendisinin

Devamı S: 19'da

PKK Partizanları

Kürdistan halkıyla birlikte

Kürdistan halkı, işkence, baskı, katliam ve açlıkla boğuşarak geçirdiği üç yıl boyunca yılların deneyimini kazandığı gibi, yaşamak için savaşmanın dışında bir yolun olmadığını da en açık biçimde gördü. Düşmanın her işkence ve baskısı, her uygulaması Kürdistan halkı için devrimin okulu oldu. Şimdi halkımız, derin bir kinle dolu olduğu bu düşmanına karşı, örgütlü ve birleşik bir mücadelenin daha çok bilincine varmış durumda. Ve yine, yaşadığı bu süreç içinde, kendisini kurtuluşa götürecek örgüt ve mücadelenin ne olduğunu artık hiç bir boş sözle meydan vermemecesine tanıyor. Gezetemize ulaştırılan bu yazı, bu gelişmenin bir belgesidir.

PKK partizanlarının, Partilerinin yeni döneme ilişkin mücadeleye hazırlıklarını ülke pratiğinde gerçekleştirmeye çalıştıkları yaşanan günlerde halkın gösterdiği yakın ilgi ve coşku, bu gerçeği ifade etmek için yeterlidir.

(Yazısı 18. sayfada)

TÜRKMEN'İN KÜRDİSTAN GEZİSİ NEYİN İTİRAFI...

5.7.1983 tarihleri arasında Diyarbakır, Van ve Hakkari illerine ani bir gezi yapan İter Türkmen'in ziyareti, gerek iç ve gerekse dış kamuoyunda büyük bir ilgiyle karşılandı. Türkiye tarihinde olduğu gibi uluslararası diplomasi tarihinde de hemen hemen ilk defa karşılaşılan bir dışişleri bakanının "yurtiçi (!) gezisi", doğal olarak çoğu kişi tarafından acaip bir olay olarak değerlendirildi.

Faşist Türk yönetimi olağan bir görünüm vermeye çalışsa da, kamuoyunun şüphe ve endişe ile karşıladığı bu ziyaretin gerisinde, şüphesiz ki başka nedenler ve gerçekler vardır.

Herşeyden önce bu, TC. tarihinde ilk defa gerçekleşen bir olay olarak dolaylı da olsa Kürdistan'ın ve ülkemizdeki sömürgeci statünün itirafı anlamına gelmektedir.

Yine ayrıca bu, Kürdistan sorununun iç politikada olduğu gibi dış politikada da faşist Türk yönetiminin bir numaralı meselesi olduğunu ortaya koymaktadır.

Gezinin ortaya koyduğu bir başka gerçek ise şudur; İran-Irak savaşının daha da hızlandığı Kürdistan ve bölgedeki devrimci-yurtsever gelişmeler karşısında, zaten bir görüntüden ibaret olan Türk sömürgeciliğinin geleneksel denge politikası iflas etmiştir. Bu nedenle sömürgeci faşist yönetim, devletlerarası düzeye tırmadığı tehdit, saldırı, işgal ve ilhak politikalarını yeniden gündemlerinin baş sıralarına almaya başlamıştır.

Sömürgeci-faşist Türk yönetimi tarafından üç yılı aşkın bir süredir açık bir biçimde sürdürülen KUKH ve onun öncü güçlerini imha savaşı, yurtsever-devrimci güçlerin direnişi nedeniyle fiyaskoyla sonuçlanmış, daha da ötesi İran -Irak savaşının giderek ülkemizde de yoğunlaştırılması nedeniyle Kürdistan sorunu uluslararası bir önem kazanmıştır.

İşte faşist Türk yönetiminin büyük bir endişe ve korkuya sevkeden bu durum, geleceğini belirleyen bir faktörü ortadan kaldırmak için onu akıl almaz çılgınlıklara sürüklemekte, ve en beklenmeyen tutumları pervasızca sergilemesine neden olmaktadır.

İç politikada Kürdistan, Kürtlülük ve ulusal kurtuluşçuluk adına ne varsa herşeyi imha etmeyi temel politika olarak uygulamaya ve bu doğrultudaki operasyon, tutuklama, işkence ve idamlarına devam eden sömürgeci-faşist cunta, yurtsever-devrimci hareketin Kürdistan'da yeniden boyutlanmasını engellemek için, mümkün olan her çareye başvur-maktadır. Ülkemizdeki devrimci faaliyetler ve uluslararası gelişmelerin hızlanmasına bağlı olarak, karşı-devrimci girişimlerini son günlerde alabildiğine yoğunlaştırmış bulunan sömürgeci faşist cunta, İçerde "kacakçılığı men ve takip" "dokuz ilde bölge valilikleri kurulması" vb. yasalar ve 2. Ordunun Malatya'ya yerleştirilmesiyle, dışarda ise bölge ilerici ve devrimci güçlerini tehdit, komplo ve tarihi işgal ve ilhak emellerini yeniden gündeme sokarak Kürdistan'daki kaçınılmaz gelişmeleri önlemeye ve kendi sonlarını geciktirmeye çalışmaktadır.

Dışişleri Bakan'ının ülkemize yaptığı inceleme gezisi ortaya koymaktadır ki, KUKH'ni imha çabalarının sonuçsuz kalması üzerine halkımıza ve onun önder güçlerine karşı uzun süreli açık bir savaşa hazırlanan sömürgeci-faşist güçler, Kürdistan'daki sömürgeci statüyü, ülkemizin ve halkımızın varlığını, meydan okuma ortamında ve istemeyerek de olsa itiraf etmeye başlamışlardır. Dokuz ilde yürürlüğe konulması öngörülen "bölge valilikleri" de yine bu yoldaki itirafın bir başka işaretidir. Çünkü "bölge valilikleri" kökü tarihin derinliklerine uzanan klasik sömürgeciliğin en klasik uygulamalarından olan "sömürge valilikleri"nin faşist Türk sömürgecilerinin dilindeki adıdır. Zaman zaman gündeme konulmuş olsa da, sözkonusu uygulamanın ülkemizde şu ana kadar kurumlaştırılmamış olmaması, Türk sömürgeciliğinin ülkemiz ve halkımızın varlığını dahi inkâr eden ayırdedici karakterinden kaynaklanmaktadır.

Kürdistan'ın ayrı bir ülke, burada yaşayan halkın da ayrı bir halk olduğu gerçeğine dikkat çekmemek için yoğun çaba sarfeden sömürgeci güçler, Kürt ulusunu kendi ulusal ve toplumsal bünyeleri içinde eritme ve KUKH'ni yok etme çabaları sonuçsuz kalınca, 12 Eylül 1980'de askeri faşist bir darbe ile halkımıza ve onun önder güçlerine karşı açık bir savaş ilan ettiler. Sözkonusu açık savaş ortamında uygulanan her türlü saldırı ve imha uygulaması da sonuç vermeyince, bu kez de dizginsiz bir zorbalığı kurumlaştıracak olan "bölge valilikleri" uygulamasını gündeme koymaya çalışmaktadırlar.

Devamı S: 18'de

İÇİNDEKİLER

Haberler-Yorumlar	2-3
Cezaevleri	4-5
Diyarbakır'dan-Metris'e	6
Cezaevleri Direnişinin Yankıları	7
Haber-Yorum	8-9
Vietnam Ağustos Devrimi	10-11
Cunta 4. Yılına Girerken	12
Kültür-Sanat-Edebiyat	13
Dünyada Bu Ay	14-15
Kürtçe Yazılar	16-17

KÜRT HAKLINA DÜŞMANLIKTA

"SINIR" TANIMIYORLAR!

Sömürgeci faşistler, halkımıza karşı besledikleri tarihi kin ve yoketme duygusunu o çok sözünü ettikleri "sınırlar"ın ötesinde de sürdürüyorlar. Bu sınırların, ne kadar uyduruk ve gerçek dışı olduğunun da kendileri tarafından kanıtlanması olan bu durum, tüm Kürdistan parçalarına yönelik son saldırı hazırlıklarında açıkça görülüyor.

Son aylarda, Suriye kesimindeki Kürt halkına yönelik tehdit ve saldırıları da alabildiğine hızlandıran sömürgeci faşistler, 27.6.1983 günü ot toplamaya giden 16 yaşındaki bir kızı sırtından kurşunladılar.

Aliye Berfa adındaki bir köylünün çocuğu olduğu bildirilen genç kızın, sınırı geçtiğini ve kaçakçılık yaptığını iddia ederek cinayetlerine kılıf arayan sömürgeci katiller, ayrıca kızın babasını da tehdit etmişlerdir.

Suriye hükümetinin olaya müdahalesi ile, cinayet olayı araştırılmaya başlandığında ise, faşist cunta kuvvetleri, bu kez de telaşa mezar bekçiliğine başlamış ve yasadık bölgeden birkaç kanlı taş getirerek iddialarına kanıt oluşturmaya çalışmışlardır.

Kızın babası ise, "bizim kızlarımız kaçakçılık yapmaz" diyerek, kızının kanlı elbiselerini heyete vermiştir.

Bu gerçek karşısında iyice sıkışan faşist yüzbaşı, çareyi yine

zorbalıkta bulmuş ve "ben yalan söylemem, benim söylediğim doğrudur" diyerek, tehditlerine devam etmiştir.

Türk sömürgeci faşistlerinin, Suriye yönetimi ve sınırdaki yurtsever köylülük üzerinde amaçlarını da ele veren tüm bu saldırılar, Türk devletinin halkımıza olan düşmanlığının ve emperyalist amaçlarının kanıtıdır.

Olaya ilişkin haberi veren bir yurtsever, bu konudaki düşüncelerini şöyle ifade etmektedir: "bunun altında epey neden yatmaktadır. Faşist Türk devleti, Güney Kürdistan saldırısında çok zayıf ve kayıp verince, Suriye'deki Kürt kesimine saldırmak için zemin hazırlamaktadır. Bir taraftan hayvan öldürme, diğer taraftan insanları kurşunlama ve bazı yörelerde devrimcilerin yerini tesbit edip kurşunlama gibi provakasyonları olacaktır. Tüm bunlar, faşist Türk devletinin ne ilk, ne de son saldırılarıdır. Daha birçok olaya tanık olabiliriz. Bu nedenle bu yörede yaşayan yurtseverler uyanık olmalı ve tedbir almalıdırlar. Fakat şunu da vurgulamakta yarar vardır: Türk sömürgecileri insanları öldürüp, hayvanları kurşunlamakla Suriye'deki Kürt kesiminin gözünü korkutamaz. Bu böyle bilinmelidir."

★

KOCASININ KANLI CESEDİNİ
AYAKLARININ DİBİNE ATILAR!

● Üç yurtsever köylü katledildi. İki çoban koma halinde dağda ölüme terkedildi!

VAN/7 Temmuz 1983

Ülkemizin en büyük parçasını sömürgeci egemenliği altında tutan faşist Türk devleti, genelde ülkemizde sürdürdüğü sömürgeci zulüm ve vahşeti, Kürdistan'ı göbeğinden bölen sınır boylarında, daha da artırmaktadır. Türkiye-Suriye, Türkiye-Irak sınırlarında faşist kolluk kuvvetlerinin giriştikleri imha, zulüm, işkence ve sınırın iç taraflarına yönelik git-tikçe artan saldırı hareketlerinin yanında Türkiye-Irak sınırında da benzeri saldırılar olmaktadır. Sınır bölgesinde yaşayan halkın üzerindeki baskı, zulüm ve işkencelerde çeşitli bahanelerle git-tikçe artırılmaktadır.

Van'a bağlı Çaldıran ilçesinin sınır köylerinde sömürgecilerin bu saldırılarına maruz kalan yüzlerce köylü ağır işkence altında yaranlanmakta, sakat kalmakta, komaya düşmekte, birçoğu yaşamını yitirmektedir.

Alınan son haberlere göre, geçtiğimiz Haziran ayı içerisinde, Çaldıran'a bağlı sınır köyleri özellikle bu tür uygulamalara maruz bırakılmış ve birçok yurtsever ya katledilmiş ya da sakatlanmıştır. Konuya ilişkin olarak Van'dan

gazetemize ulaşan haber kısaca şöyledir.

Sömürgeciler, geçtiğimiz Haziran ayı içerisinde kaçakçılığı bahane ederek Çaldıran-Irak sınırı boyunca tüm köylere sürekli ve geniş operasyonlar düzenlemişlerdir. 5-10 köydeki erkekleri bir araya toplamış, köy meydanlarında, karakollarda ve hatta evlerde insanlık dışı işkence ve hakaretlere maruz bırakmışlardır. Sınırdan geçenlerin isimlerini öğreninceye kadar kimseyi bırakmayacaklarını ve işkenceye devam edeceklerini söylemişlerdir. Ancak, yurtsever köylülerden hiç kimse bir tek kişinin dahi adını vermemiş ve işkence ve tehditlere boyun eğmemişlerdir.

Fakat bir muhbirin kaçakçılık yaptıkları gerekçesiyle bazı köylüleri jurnallemesi üzerine, sömürgeciler adı verilen köylülerin evlerine baskın düzenleyerek bu şahısları ele geçirmişler ve adi işkencelere tâbi tutmuşlardır. Bu işkenceler sonucu birisinin adının Ali ... olduğu tesbit edilen üç yurtsever köylü katledilmiştir. Ayrıca çok sayıda köylünün de işkenceler sonucu hastalandıkları, ya da sakatlandıkları bildirilmektedir.

İşledikleri kanlı cinayetle yetinmeyen sömürgeciler, öldürdükleri Ali... ismindeki yurtsever köylünün cesedini evine götürmüşler ve karısına, kocasının nerede olduğunu sormuşlardır. Kadın, kocasının İstanbul'a çalışmaya gittiğini söyleyince "kocanın cesedini görsen tanır mısın" diyerek cesedi önüne atmışlar ve bir çok hakarete bulunduktan sonra gitmişlerdir. Meydana gelen bu olay, hiçbir basın-yayın aracılığıyla açıklanmamıştır ve hâlâ da saklı tutulmaktadır.

Ayrıca, hayvanlarını otlatmak için Özalp sınırına yakın yerlere yaylaya çıkan Kürt köylülerinden, sömürgeci faşist Türk devletinin sınır muhafızları zorla haraç almaktadırlar. Kendilerini zor geçindiren ve yoksulluk içinde bulunan yöre köylülerinin haraç vermeyi reddetmeleri ise, baskıları daha da artırmaktadır. Geçtiğimiz Haziran ayında da, sömürgeciler İran sınırında önlerine gelen her çobandan haraç istemiş ve haraç vermeyi rededen yurtseverler koma haline getirilinceye kadar işkenceye tâbi tutulmuşlardır. Bu tür işkenceler sonucu komaya sokulan iki çoban yurtsever köylüler tarafından dağda bulunmuş ve hastahaneye kaldırılmışlardır. Sağlık durumları hâlâ çok kötü olan köylülerin, yara-bere içinde oldukları ve tanınmaz hale getirildikleri bildirilmektedir.

Sömürgecilerin tüm yollara başvurarak engelleme çabalarına rağmen Kürt halkının birbirleriyle olan bağları sınır boylarındaki canlılığını korumaktadır. Yöre halkı yaşamını sürdürmek için, zorunlu olarak çeşitli ticari ilişkilerde girmekte ve sınırın her iki tarafında bölünen aileler akrabalık bağlarını sürdürmektedirler. Fakat belirtelim ki, sırta taşınarak yapılan bu ticaret, büyük kaçakçı kurumlarının yanında devde kulak gibi bir şeydir. Aslında, sömürgecileri hiddetlendiren de bu değildir. Gerçekte hedeflenen şey, iradesi dışında zorla çizilen sınırlarla birliği parçalanmış halkın bağlarını sömürgeci-faşist zorla koparmak, gelişen ulusal kurtuluş hareketini sömürgeci-faşist zorbalıkla ezmek; en ufak bir girişime göz yummamaktır.

★

Sömürgecileri bu korku öldürecek!

SÖMÜRGEÇİ ASKERLER KORKUDAN BİRBİRLERİNİ TARADILAR:
3 ölü 8 yaralı!

Sömürgeci-faşist cunta, yıllardan beri üzerinde baskı, işkence ve katliam uyguladığı, aşiret çatışmalarını kışkırtıp yıldırmaya çalışarak göçe zorladığı sınır bölgelerindeki köylülüğün PKK önderliğindeki Bağımsızlık ve Özgürlük Mücadelesinde birleştiğini, bunun her türlü baskıya rağmen durdurulamadığını gördükçe, bu gelişmeyi önleyebilmek ve devrimci hareketi boğmak için, bir türlü denetim altına alamadığı sınır köylerine binlerce araç ve as-

ker yığmaktadır. Sınırdaki karakollarını sömürgeci bir savaşa göre düzenleyerek, devrimci gelişmelerin korkusu ile büyük karakollar kurmakta, her karakola yüzlerce asker yığmaktadır. Ama, yüreklerini kaplayan korku da hazırlıkları kadar büyümektedir.

Askerler, PKK partizanlarının hayalinden bile ürkmekte, gece gördükleri her taşı, her ağacı PKK partizani sanarak rastgele taramaktadırlar. Bu telaşlı taramalarda kendi kendilerini bile öldü-

rebilmektedirler. Son olarak, Çukurca'nın yakınında bulunan bir karakolda ve Sareseva karakollarında birbirlerini tarayarak 3 askerin ölümü, 8 askerin de yaralanmasına yolaçtılar.

Düşman, tüm yığınak ve askeri gücüne rağmen, yabancı bir halk ve ülke içinde olduğunu hissederek, bunun korkusunu karakollarında, pususunda ve devriyesinde, her köylü ile karşılaştığında yaşamaktadır.

★

"KORKUNUN ECELE FAYDASI YOK"

SINIR KÖYLERİNDEKİ UYGULAMALAR CUNTANIN TELAŞINI ELE VERİYOR

Güney Kürdistan'a yaptıkları son saldırı hareketlerinden sonra, sınır köyleri üzerindeki baskıları daha da artıran faşist cunta, ekonomik uygulamaları ve baskıları ile halkın doğal ihtiyaçlarını kısıtlayıp, açlığa terketmekte ve göçe zorlamak istemektedir. Binlerce askeri bölgeye yığıldıkları gibi, hâlâ da binlerce asker ve askeri aracı bölgeye sevk etmekte ve köy-

ler üzerinde helikopterlerle alçak uçuşlar yaparak halka gözdağı vermeye çalışmaktadırlar.

Son zamanlarda ise bu baskı ve uygulamalar daha da hız kazanmıştır. Devrimcilerin halkla ilişkisinden büyük korku duyan sömürgeci faşistler, bu ilişkinin gelişmesini önlemek, halkı devrimcilerden koparmak için, sürekli köy baskınları düzenlemekte ve

yoksul köylülüğü canlarından daha çok korudukları devrimcileri ihbar etmeye zorlamaktadırlar.

Bu amaçla Kınıyanış köyünü basan sömürgeciler, dağda buldukları çobanı ve ailesini devrimcilere yardım ettikleri iddiasıyla köye getirip dövmüş ve Yüksekova'ya göçe zorlamışlardır. Yine aynı köydeki bir köylünün 300,000 TL'sine aynı gerekçeyle el koyarak, tutuklamışlardır.

Sömürgeciler, geçmişteki birtakım davaları da bahane ederek sözde suçlu arama görüntüsü altında sürdürdükleri bu işkence ve operasyonlarında, halkın manevi değerlerini de rencide etmekte ve inançlarını kendi iğrenç amaçları için kullanmaya çalışmaktadırlar.

★

ÇAĞRI

FAŞİST CUNTAYI PROTESTO YÜRÜYÜŞÜNDE
YERİMİZİ ALALIM

Türkiye ve Kürdistan halklarına ve onların en fedekar evlatları olan devrimci tutuklulara karşı azgın bir imha savaşı yürüten ve bu saldırganlığını bugün en açık biçimde bölge halklarına da yönelten faşist cuntaya karşı sesimizi birleştirerek, mücadeleyi daha da yükseltelim.

● Ebertplatz / 5000 Köln 1 ● 10 Eylül 1983 Saat 10³⁰

KÜRDİSTAN BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK
SAVAŞÇILARI İLE DAYANIŞMA
GECESİNE KATILALIM

Direnen zindanlar onurumuzdur. Faşist sömürgeciliğin kanlı duvarlarını hayatlarıyla parçalayan savaş esirlerinin yanında olduğumuzu, onların yükselttikleri bayrağı düşürmeyeceğimizi, gücümüzü güçlerine katarak, tüm olanaklarımızı seferber ederek gösterelim.

Gecelerin yapıldığı yer ve tarihleri:

Frankfurt - 3 Eylül 1983
Münih - 24 Eylül 1983
Berlin - 8 Ekim 1983

Bielefeld - 22 Ekim 1983
Stuttgart - 26 Kasım 1983
Fransa/Strassburg - 29 Ekim 1983

FAŞİST MAHKEMELERDE

DAVALAR DEVAM EDİYOR

46 KİŞİ DAHA İŞKENCE MERKEZİNDE

1. Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığına bağlı birliklerin İstanbul ilinde yaptıkları bir dizi operasyon sonucu Devrimci Yol üyesi oldukları iddia edilen 46 kişi gözaltına alındı.

1. Ordu ve İstanbul, Çanakkale, Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ illeri Sıkıyönetim Komutanlığının 4 Temmuz günü yaptığı açıklamaya göre, gözaltına alınan 46 kişiden 15'i banyan.

BARIŞ DERNEĞİ DAVASINDA SAVUNMA BAŞLADI

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan Barış Derneği davasında savunmaya geçildi.

19 Temmuz 1983 tarihli duruşmada ilk savunmayı Dernek Başkanı Mahmut Dikerdem yaptı. İddiaları rededen Dikerdem, görülmekte olan davayı özgür düşüncenin suçlanması ve barışın yargılanması olarak değerlendirdi.

DİSK GENEL BAŞKANI ABDULLAH BAŞTÜRK İKİNCİ KEZ TUTUKLANDI

2 Numaralı Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan 78 kişinin "yargılandığı" DİSK davasında Genel Başkan Abdullah Baştürk, 9 Ağustos tarihli duruşmada, mahkemenin disiplinini bozduğu gerekçesiyle ikinci kez tutuklandı. Abdullah Baştürk, daha önce de itirazda bulunduğu ve mahkeme disiplinini bozduğu gerekçesiyle mahkeme salonundan çıkarılmıştı.

78 kişinin "yargılandığı" davada 68 kişi hakkında idam isteniyor.

ASKERİ MAHKEMELERDE VERİLEN ARADAN SONRA, DEVRİMCİ YOL VE TKP DAVASI DEVAM EDİYOR

Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinde verilen ara nedeniyle bir süre görülmeyen Devrimci Yol ve TKP davalarına Ağustos sonu ve Eylül ayından itibaren devam edileceği bildiriliyor.

Eklenen 47 dosya ile toplam 621 kişinin "yargılandığı" Devrimci Yol davası, 1982 yılında 1. Nolu Askeri Mahkemede başlamıştı. Bugüne kadar 254 tutuklunun sorgusunun tamamlanmış Devrimci Yol davasında sorgulama 5 Eylül günü yeniden başlayacak.

2. Nolu Askeri Mahkemede görülmekte olan TKP davasına ise, 26 Ağustos günü "savunma tanıklarının dinlenmesi ve dosyadaki belgelerin okunması" ile devam edileceği bildiriliyor. 30 Kasım 1981 tarihinde başlayan TKP davasında ek iddianamelerle açılan yeni davalar sonucu 289 kişi bulunuyor.

6 DEVRİMCİ HAKKINDA İDAM İSTENİYOR

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesinde

Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu-Türkiye Devriminin Yolu adlı örgüt davasına başlandı.

6 Temmuz 1983 günü başlayan ve 16 kişinin "yargılandığı" davada 6 kişi hakkında idam cezası istenirken, 10'u hakkında da 5 yıldan 15 yıla kadar çeşitli hapis cezaları isteniyor.

THKP/C-HDÖ DAVASINDA KARAR AÇIKLANDI

Ege Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan THKP/C Halkın Devrimci Öncüleri davasında 20 kişi hakkında ki karar 21 Temmuz 1983 günü açıklandı.

Türkiye Anayasasını değiştirmeye iştirak, yasadışı örgüte üye olmak vb. iddialarla "yargılanan" tutuklu devrimcilerden Tevfik Bozkurt, Hüseyin Dönmez, Mustafa Ekinci ve Necdet Özer için 15'er yıl ağır hapis cezası verilirken, diğer tutuklular da 6 ile 2 yıl arasında değişen cezalara çarptırıldılar.

GÖLCÜK DEVRİMCİ YOL DAVASINDA KARAR

Donanma ve Sıkıyönetim Komutanlığı Gölcük Askeri Mahkemesinde görülmekte olan THKP/C Devrimci Yol davasında 8 kişi hakkında karar açıklandı.

27 Temmuz tarihli duruşmada açılan karara göre, 1 kişi 9 yıl hapis cezasına çarptırılırken, diğerlerine de 3 ile 4 yıl arasında değişen cezalar verildi.

THKP/C ÜYESİ ÜÇ DEVRİMCİ İDAMA ÇARPTIRILDI

21 Temmuz 1983 tarihli haberlere göre, THKP/C davasında "yargılanmakta" olan üç devrimci tutuklu ömürboyu hapis cezasına çarptırıldı.

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinde görülmekte olan davada daha önce de aynı ceza verilmiş, ancak karar askeri yargıtay tarafından bozulmuştu. Haklarında ikinci kez müebbet hapis cezası verilen devrimci tutuklular şunlar: Muhlis Özgür, Recep Eraslan ve Mahmut Çelik.

13 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

24 Temmuz 1983 tarihli haberlere göre, THKP/C üyesi oldukları iddiasıyla 13 kişi gözaltına alınmıştır.

Ankara'da sürdürülen bir dizi operasyon ve baskından sonra ele geçirildikleri bildirilen 13 kişinin, günlerce süren işkence ve baskılarla iddiaları kabule zorlandıkları gelen haberler arasındadır. Habere ilişkin olarak çeşitli çevrelerin yaptığı yoruma göre, diğer tutuklama ve operasyonlar gibi bu olay da, cuntanın "sivil yönetim"e geçme hazırlıklarını yaptığı bu dönemde halk kitleleri üzerindeki sindirme ve teslim alma planının bir parçası ve "yok ettik" iddialarına rağmen devrimcilerden duyduğu korkunun itirafıdır.

BİR DEVRİMCİ DAHA İDAMA MAHKÛM EDİLDİ

Aldığımız bir habere göre, 1980 yılı ilkbaharında işkenceci polislerle birlikte çeşitli işkencelere katılan, şehirde polislerin gözetiminde silahlı olarak dolaşan, devrimcileri ihbar eden Metin Bağış adındaki bir faşisti Kars'ta öldürmek iddiasıyla yargılanan Fahrettin Ordu adlı bir devrimci, Erzurum 9. Kolordu Sıkıyönetim mahkemesince idama mahkum edildi. Aslan Yücel adlı devrimci de 10 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı.

Kars'ta sivil faşistlerin temizlendiği, ancak işkenceci polislerin özel korunması, kendilerini kamufle etme vb. şekillerde bazı faşistlerin kalıntı halinde kaldıkları 1979-80 yılları içerisinde feodal-komprador bir aileye mensup Metin Bağış adlı faşiste polislerin özel gözetiminde Kars'ta barınabilenlerden birisi idi. Bu sıralarda yaptığı işkencelerle her tarafa nam salan, eli kanlı işkenceci faşist I. şubenin baş komiseri Kemal Kartal, devrimcilere yoğun olarak işkence ediyor, en ağır hakaretlerde bulunuyor, insan haysiyetiyle bağdaşmayan davranışları icra ediyordu. Kadın ve kızları işkencelerde çıplak ederek, birçoğunun ırzına geçiyorlar, cinsel organlarına cop sokuyorlardı. Birçok devrimci gördüğü işkenceler sonucu sakat kalıyor, hapishaneler dolup taşıyordu. İşte bu sıralarda faşist M. Bağış'ında içinde yer aldığı işkenceci başı Kemal Kartal'ın ekibi bir grup devrimciye 1980 yılı Ocak ayında ağır işkenceler ederken, Oruç Korkmaz adlı devrimci gördüğü işkence sonucu

öldü. S..., A...ve C... isimli üç kişide işkenceden koma halinde gözetimvine gönderildiler.

Bu olayın kamuoyunda yarattığı tepkilerin ardından devrimcilerde bu faşist işkencecilere karşı eylem geliştirdiler. Ve gerçekleştirilen bir eylemde faşist Metin Bağış ölümüyle cezalandırıldı.

Ancak bu olaydan sonra işkenceci faşist polis sürüleri şehirde çeşitli yerlere operasyon düzenleyip, birçok devrimciyi gözaltına aldılar. Feodal-komprador sınıf yapısına sahip, faşist eğilimli Bağış ailesinin de katılımıyla onlarca devrimci işkence tezgâhlarından geçirildi. A... isimli bir devrimci gördüğü işkenceler sonucu çenesi kırık, koma halinde hastahaneye, oradan da hapishaneye yollandı. Görülen ağır işkenceler sırasında birçok devrimci-sempatizana işkence zoru ile "M. Bağış'ı ben vurdum" dedirtilmeye çalışıldı ve polisler düzmecesi olarak eyleme "katılanların" isimleri verildi. Birçok kişi işkenceden geçirildikten sonra düzmece ifadelerle hapishaneye dolduruldu. Öğrenebildiğimiz kadarıyla bu olayla hiçbir ilişkisi olmayan Fahrettin Ordu adlı devrimci de 1980 yılı ilkbaharında yakalandı. Gördüğü ağır işkencelerden sonra üzerine düzmece ifadeler verditilerek hapishaneye konuldu.

Hapishanede de süren işkencelere karşı direnen bu devrimci, bir grup devrimci ile birlikte "K. Evren'e haka-

ret ettikleri" gerekçesi ile ayrıca 8'er yıl ceza verilerek Erzurum'a sürüldüler. Erzurum'da devam eden mahkemeleri sonucunda 8.7.1983'de Erzurum 9. Kolordu Sıkıyönetim komutanlığı mahkemesinde, Fahrettin Ordu adlı devrimciye idam cezası verildi.

Özellikle birçok PKK sempatizan ve üyesinin idam istemiyle yargılandığı ve idama çarptırıldığı, siyasi nitelikli PKK Kars ve ilçeleri davasında karar aşamasına geldiği bu dönemde, mahkemelere çıkmayı gördükleri baskı ve işkencelerden dolayı reddeden, birkaç kez açlık grevine giden PKK'li tutukluların direnişini kıramayan sömürgeci-faşist mahkemelerden birçok idam kararının çıkacağına işaret etmektedir.

Silah kaçakçılığı, silah arama vb. bahanelerle, çeşitli araklarla Kars ve köylerinde düzenlenen operasyonlarla halk üzerindeki baskı, zulüm, işkence, talan, saldırı ve hakaretlerin devam ettiği son aylarda sömürgeci-faşist mahkemelerden çıkan, çıkacak olan idam cezaları devrimcileri direnişten vazgeçiremeyeceği, yıldıramayacağı gibi Kürdistan halkının faşist-Türk sömürgeciliğine karşı kinini daha da artıracak ve halkımız devrimcilerin saflarında daha fazla kenetlenektir.

BU DA BİR BAŞKA KATLİAM!

Milliyet

BÖBREĞİNİ SATMAK İSTEYENLER ÇOĞALIYOR

«Böbrek nakli» ameliyatları ticaret alanı oldu

Sömürgeci basından

TUTUKLUYUM, BÖBREĞİMİ SATIYORUM
Ben 27 yaşında, tutuklu gencim. Aileme yardımcı olabilmek için böbreğimin tekniğini satmak istiyorum. İlgilenenler Acil Servis'ten alabilirler.
Gariban-Burdur

BÖBREĞİMİ SATMAK İSTİYORUM
24 yaşında sağlıklı bir gencim. Ailemin geleceği ve borçlarımın dolayısıyla böbreğimi satmak istiyorum. Kanım B grubudur. İlgilenenler adresimi gazeteden alabilirler.
M.D.BANDIRMA

GÜÇ DURUMDAYIM BÖBREĞİMİ SATMAK İSTİYORUM
Güç durumda olduğum için kan grubumun tekniğini satmak istiyorum. İlgilenenler adresini gazeteden alabilirler.
A.D.İSTANBUL

İKİ ÇOCUK ANNESİ BÖBREĞİNİ SATIYOR
Ben 22 yaşında, iki çocuk annesi. Eşimden ayrılmış bir baya. Bugüne kadar iş aradım, ama maaşes bulamadım. Maddi yenden güç durumda olduğumdan, böbreğimin tekniğini satmak istiyorum. İlgilenenler adresimi gazeteden temin edebilirler.
A.D.İSTANBUL

ZOR DURUMDAYIM BÖBREĞİMİ SATMAK İSTİYORUM
Ben 27 yaşında, sağlıklı bir gencim. Zor durumda olduğumdan, böbreğimin tekniğini satmak istiyorum. Kanım A grubu pozitiftir. İlgilenenler adresime şahsen başvurabilirler.
Hasan Erdoğan Demetevler
7. Cad. No.10C Turgay Pasajı
ANKARA

İSTİKBALIM İÇİN BÖBREĞİMİ SATACAĞIM
Maddi durumum bozuk olduğum için böbreğimin tekniğini satmak istiyorum. İlgilenenler açık adresi bana yazabilirler.
Ali Rıza Toprak
Siyavuşpaşa Cad.
Cavdar Sokak. No. 28
Bahçelievler-İstanbul

Tekelci-burjuvazinin iktidarda olduğu kapitalist ülkelerin ekonomik, sosyal ve siyasal duruma bakıldığında görülüyor ki, gerçekten bir sınıfın dışında hiç bir sınıf ve tabakaya yaşam hakkı tanınmamaktadır. Hele bu ülkelerdeki yönetim faşist bir nitelik kazanmışa, insani değerlerin kesinlikle ortadan kaldırılmak istendiği, şu veya bu şekilde ama mutlaka insanların yaşamına kastedildiği görülecektir.

Evet, bunun en açık örneği Türkiye ve Kürdistan'da yaşanmaktadır.

Bir süreden beri gazetelerde ilanlarıyla boy boy fotoğrafları yayınlanan, organlarını satışa çıkaran insanlar örneğinde olduğu gibi.

Ekonomik sömürünün yaşamı çekilmez hale getirdiği Türkiye ve Kürdistan'da insanlar ölüme terk edilmiştir. Hiçbir geçim aracına sahip olmayan, açlık ve sefalet içinde kıvranan bu insanlar, kapı kapı dolaşmakta ama iş bulamamaktadırlar.

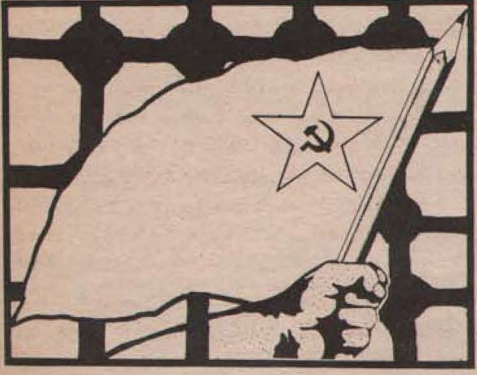
Şimdi soralım; sömürgeci faşist Türk devletine, bu insanlar şuurunu kaybetmiş diyen Prof. Dr'lara ve onların sözcüleri gazetelere: İnsanoğlu yemeden-içmeden yaşayabilir mi? sorumuzun cevabı hayır olacağına göre, bu insanlar ne yapacaklardır. Yaşamak için yiyeceklerini nasıl temin edeceklerdir.

Bir çoğu hırsızlığa, fuhuşa vb'ne itilen bu insanlardan, bazıların seçtiği yol da, organlarını

tek tek satışa çıkararak yani kendilerini parça parça yiyerek yaşamak oluyor.

İnsanlık adına yüz kızartıcı bu korkunç tablo nasıl izah edilecektir. Bu acıların, ancak demokratik halk iktidarının kurulduğu bir Türkiye'de ve Bağımsız-Demokratik-Birleşik bir Kürdistan'da sona ereceğini savunan insanlar işkence tezgahlarında, sokak ortalarında ve darağaçlarında katledildiğinde buna bir kılıf arıyor, bu insanlar terorkilikle-bölücülükle suçlanıyor. Peki bu şekilde yaşamlarına kastedilen bilinçsiz insanların "suçu" nedir?

Mehmet Hayri DURMUŞ yoldaşın mahkemeler başlamadan ailesine ulaştırdığı ve bizim de elimize geçen aydınlatıcı, eğitici, yol gösterici olduğu kadar, bir devrimci önderin sahip olması gereken tüm sıfatları satırlarında bulacağınız aşağıdaki mektubu yayınlamayı görev biliriz.

BABACIĞIM, ANACIĞIM, KARDEŞLERİM, TÜM YAKINLARIM ve KAPI KOMŞUYA...

Dünyanın her yerinde olduğu gibi görev ve sorumluluğunu bilen bir kişi olarak ben de halkımın kurtuluşu, ülkemizin bağımsızlığı için mücadeleye atıldım. 1973'ten 1979 yılına kadar faal olarak çalıştım. 30 Kasım 1979 tarihinde Türk polisi ve ordusunun düzenledikleri bir operasyonda yakalanarak esir edildim. Şu anda yüzlerce yoldaşım, yüzlerce yurtsever, demokrat insanla beraber Diyarbakır Askeri Hapishanesinde bulunmaktayım.

Zindanlardan size sesleniyorum. Ama bu sizi asla umutsuzluğa düşürmemelidir. Soğukkanlı olun ve geleceğe umutla bakınız. Ve aylardır ilk defa size mektup yazdığım için, üzüldüğümü veya özlem çektiğimi (yani sizi özlediğimi) sanmayın. Daha mektubumun başındayken şunu size belirtiyim ki, benim düşüncem veya üzüntüm olsa olsa ülkem ve halkımla ilgilidir; sizin için özel bir üzüntüm, özlemim, hasretim yoktur. Ama siz öyle değilsiniz. Pek çok konuda merak eder, telaşlanırsınız. Size bazı konularda bilgi vermek, nasıl davranmanız gerektiğini izah etmek için bu mektubu yazma ihtiyacını duydum.

Mücadeleye nasıl ve niçin katıldığımı size uzun uzun anlatacak değilim. Bunu beraber olduğumuz dönemlerde pek çok defa anlattığımı hatırlıyorum. Eğer kafalarınıza birşeyler girmediyse bundan sonra mücadeleyi faal olarak yürütecek olan yoldaşlarım tüm halkımızı ve sizleri eğitecek ve aydınlatacaktır. Yalnız şunu söyleyeyim ki, mücadeleye katılmam sadece ve sadece ülkem ve halkımın, insanlığın çıkarı için olmuştur. Asla bir zorlama veya aldanma sonucunu değil, sorumluluğumu ve tarihin bana yüklediği görevleri çok iyi bilerek mücadeleye atıldım. Bunda hiçbir kuşkunuz olmasın.

Ülkemin bağımsızlığı, halkımın kurtuluşu için 7 yıl faal olarak mücadele ettim. Bu süre size çok gelebilir; ama herşeyini devrimci yurtsever mücadeleye, halkına ve insanlığa adanmış bir siyaset adamı için çok küçük bir zaman parçasıdır. Ben daha mücadeleye atıldığım ilk günden beri çok iyi biliyordum ki, ülkelerin, halkların kurtuluşu öyle birkaç ayda, birkaç yılda gerçekleşmez. Yine mücadele içinde çok iyi öğrendim ki, Kürdistan gibi bir ülkenin kurtuluşu, halkımızın refaha kavuşması, nesillerin işidir. Bu nedenle tüm yoldaşlarım gibi ben de mücadeleye azmiyle doluydum. Daha yıllarca, ömrümün sonuna kadar faal olarak mücadele etmek istiyordum. Ama yakalandım ve tutsak edildim. Faal mücadeleden alıkonuldum. Bu beni üzüyor, fakat halkımın, arkadaşlarımın, Türk militarizminin ayakları altında ezildiğini, baskınlarda ve işkencelerde kahpece katledildiğini gördükçe veya duydukça kinim ve öfkem birtakım daha artıyor. Devrime bağlılık ve inancım o kadar pekişiyor. Tüm inancım ve azimimle mücadelemi sürdüreceğim. Zindanda da olsa, yoldaşlarımdan ve halkımın çıkarlarından ayrılmayacağım.

Geçen yedi yıl içinde tüm yeteneklerimi bilgimi ve becerilerimi kullanarak halkıma yararlı olmaya çalıştım. Yoldaşlarımla beraber Kürdistan'ı dolaşarak ülkemizin ve halkımızın gerçek sorunlarını doğru kavradım. Ülkemiz gençlerine, aydınlarına yer yer halk kitlelerine gerçekleri kavratmaya çalıştım. Cahil kalmanın, perperişan olmanın, katliamlara uğramanın, horlanmanın, sömürülmenin, zenginlik kaynaklarımızın talan ve yağma edilmesinin, dilimiz ve kültürümüz üzerinde tahrifat yaparak, halkımızı kişiliksizleştirmenin, aç-susuz perişan olan insanlarımızın İstanbul'larda, Adana'larda, Hatay ve diğer diyarlarda kölece çalıştırılmasının nedenlerini, dilim döndükçe anlat-

tım. Bütün bu kötülüklerin sorumlusunun Türk sömürgecileri ve onların uşakları olan Kürt hainleri (ağalar, kompradorlar, zenginler) olduğunu halkıma izah etmeye çalıştım.

Bu tür propagandalar yapmakla iş bitmez. Yalnız bu propagandalarla ne ülke kurtulur, ne halk özgürlüğe kavuşur. Dünyanın hiçbir yerinde böyle birşeye rastlanmamıştır. Kurtuluş ve özgürlüğe kavuşmak için halkın birlik yapması, hainlere ve tüm düşmanlarımıza karşı savaşması gerekir. Ama halk nasıl birlik olur? Savaşan bir halk cephesi nasıl yaratılır? Bu sorulara cevap vermemiz gerekir. Halk kendi kendine birlik olur mu? Hayır. Herkes bilir ki cahil ve güçsüz olan halkımız kendi başına örgütlenebilir, cephe kuramaz. Daha doğrusu dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir. Ezilen, sömürülen halklar içinden çıkan aydınlar, yurtseverler, devrimciler büyük bir fedakarlık yaparak halkı aydınlatmaya, örgütlemeye, bir savaş cephesi yaratmaya çalışırlar. Vietnam'da da, Angola'da da, Filistin'de de ve dünyanın her yerinde bu böyle olmuştur. İşte görev ve sorumluluğunu bilen bir kişi olarak, yani aydın, devrimci bir insan olarak ben de aynı inancı paylaştığım yoldaşlarım ile beraber Kürdistan gençlerini, köylülerini, proleterlerini, velhasıl tüm emekçilerini ve yurtseverleri örgütlemek ve mücadeleye sevk etmek için herşeyimi mücadeleye verdim. Yani diğer yoldaşlarım gibi ben de politikaya girdim. Kürdistan halkının nasıl kurtuluşu gidebileceğini, nasıl örgütlenebileceğini, ülkemizde bir savaş cephesinin nasıl yaratılabileceğini hem kavradım, hem de yoldaşlarım ile beraber kavratmaya çalıştım.

Başta bir avuç insandık, kimse bizi ciddiye almıyordu. Sahte devrimci gruplar aleyhimize hertürlü iftira ve karalamayı yaptılar. Ama bizi dağıtamadılar. Çünkü; haklıydık. Çünkü; politikamız, ideolojimiz doğrudu. Çünkü; mücadele anlayışımız doğrudu. Çünkü; hiçbir menfaat beklemezsiz, fedakarca mücadele ediyorduk. Bu nedenle kısa zamanda, Kürdistan'ın pek çok yerinde devrimci gençler, yurtseverler, demokratlar Hareketimizin yanına yer aldı. Halkımız imkânları ile bize yardımcı oldu. Yürüttüğümüz mücadeleye gençler dışında, işçiler ve köylüler de faal olarak katıldılar, görevler aldılar.

Sömürgeci Türk devleti, Hareketimizin gelişip, güçlenmesi karşısında şaşkınlığa düştü. Faşistleri, ağaları, ajan örgütleri, hain ağaların eşkiya çetelerini üzerimize saldırttı. Bizi yoketmek, dağıtmak istiyordu. Ama devletin bu vahşi politikasına karşı biz de boş kalmadık ve mücadeleyi doğru yürüterek, bize saldıranlara karşı şiddetle başvurduk. Halkımızın ve yurtseverlerin, devrimcilerin başbelası faşist militanlar, ağalar yok edildi veya Kürdistan'ı terk ettiler. Ajan örgütlerle mücadelemiz devam etti. Tabii bu mücadelede kayıplar verdik. Haki Karer, Halil Çavgun ve daha pekçok yoldaşlarımız veya taraftarlarımız öldürüldü. Buna rağmen mücadelemizi durduramadılar. Türk devleti ve uşakları daha çok zarar gördü. Hilvan'da eşkiya çetelerini dağıttık ve teslim aldık. Ülkemizin pek çok yerinde hainler yok edildi veya teslim alındı. Halk mücadelemize güvendi ve kitleler halinde mücadeleye katıldı. Hilvan, Ceylanpınar, Batman, Derik, Kızıltepe, Suruç ve daha pek çok kaza ve köyde Hareketimizin denetimi sağlandı. Buraların belediyeleri Hareketimizin denetimine girdi. Tunceli, Bingöl, Antep ve diğer yerlerde Hareketimiz büyük gelişmeler katetti. 1978 sonlarında tüm halkımıza bir müjdemiz oldu. PKK (Partiya Karkerên Kurdistan) bu tarihte kuruldu.

Ülkemizi bağımsızlığa, halkımızı özgürlüğe götürecektir olan PKK'nin kurulması ve mücadeleyi hızlandırması sömürgecileri çok korkuttu. Ajanlar, faşistler ve eşkiya çeteleri bir şey yapamayınca, bize, halkımıza karşı direk kendi ordularını çıkardılar. 1979 başında bildiğimiz gibi tüm Kürdistan'da sıkıyönetim ilân ettiler. Hedef PKK'yi ve Kürt halkını katletmek, ezmek, sindirmek ve bağımsızlık düşüncesini özgürlük ateşini söndürmek idi. Ama ateş Kürdistan'ın her tarafını sarmıştı. Bunu kısa sürede söndürmek Türk ordusunun başaramayacağı bir işti. Sıkıyönetime rağmen PKK mücadeleyi sürdürdü. Hem hainlere, hem de Türk polisi ve askerlerine karşı canımızı dişimize takarak direndik. Tüm zorluklara rağmen halkımız bizim yanımda yeraldı, bizi korudu, faal olarak mücadeleye katıldı.

Zaman geçtikçe sömürgeci Türk devleti tüm gücünü üzerimize saldırttı. Halkımıza karşı taarruza geçti. Hilvan ve Siverek gibi, Batman, Kızıltepe, Derik, Ceylanpınar gibi yerlerde, onbinlerce asker tarafından sık sık aramalar, operasyonlar, tutuklamalar yapıldı. Kadın, erkek, çocuklar işkencelerden geçirildi. Büyük katliamlar yapıldı. Türk ordusunun bu vahşi taaruzuna karşı da direndik. Onlarca yoldaşımız ve halktan insanlar, yerli hainler veya Türk askerleri tarafından öldürüldü. Salih Kandal, Cuma Tak, Ahmet Kurt, Metin Turgut, Aytekin Tuğluk, Edip Solmaz gibi Hareketimiz önderleri ve pek çok yoldaşımız katledildi. Yüzlerce yoldaşımız ve taraftarımız tutuklandı ve insanlık dışı işkencelerden sonra zindanlara atıldı. İşte Türk ordusunun taaruzuna geçtiği 1979-1980 yılları içinde mücadele ederken esir alınan yüzlerce insan ve yoldaşım gibi ben de yakalanarak esir edildim.

1980 yılı içinde Hareketimiz büyük kayıplar verdi. Benim gibi Hareketimizin üst düzeyde önemli görevler alan çok sayıda arkadaş öldürüldü veya esir edildi. Ama PKK halkımız arasında öyle bir kök salmıştı ki, dökülen kanlar, insanlık dışı işkenceler, tutuklamalar mücadelemizi yok edemedi. Her yakalamadan sonra halkımızın desteği ile PKK yeniden toparlanarak mücadeleyi sürdürdü. Düşmanlarımız acz ve hayret içinde kaldılar, ne yapacaklarını şaşırdılar. Ordu yönetime el koyduktan sonra, tüm Kürdistan'da PKK'ye ve yurtsever halkımıza karşı savaş alevlendi. Tanklar, toplar, helikopterler, piyade ve komando birlikleri alarma geçirildi. Siverek, Kızıltepe, Derik, Dersim, Nusaybin ve daha pekçok yerde katliamlar yapıldı. Cesaretiyle yoldaşlarımıza ve halkımıza güven veren yiğit savaşçı Delil Doğan çembere alınarak öldürüldü. Kızıltepe'de de herşeyini mücadeleye veren yoldaşlarımız ve yurtsever köylüler, bombardıman edilerek katledildiler. Mahkemeye çıkarılan bir grup arkadaşımıza en ağır cezalar yağdırıldı. Büyük önder, genç yoldaşımız Orhan Aydın idama mahkûm edildi. Zindanlarda üzerimizde en zorba ve vahşi baskılar uygulandı. Faşist cunta hâlâ Kürdistan'da kan dökmeye, insanları işkenceden geçirmeye, tutuklamaya ve tutukluları mahkemeye çıkararak en ağır cezalara çarptırmaya devam ediyor.

Evet büyük kayıplar verdik. Hâlâ da vermeye devam ediyoruz. Ama ne Türk ordusu, ne hainler, ne de ağababaları emperyalistler, PKK'yi bitiremeyecekler, halkımızın direnme ruhunu söndüremeyecekler; bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi PKK öncülüğünde önünde sonunda zafere ulaşacaktır.

Pek çok yoldaşım gibi ben de sömürgeci zindanlarda, mahkemelerde, halkımızın yüce davasına ve PKK'ye, onun ilkelerine bağlı kaldım, ve kalmaya devam edeceğim. Geçmiş mücadele dönemlerinde sömürgeciler

tarafından pek çok defa takip edilmiş, yakalanmış, tutuklanmışım. Son olarak yakalandığımda, ellerinde benim hakkımda somut bilgi ve belgeleri vardı. Artık gizleyecek bir şeyim yoktu. Bu nedenle polis ve askerlerin günlerce uyguladıkları işkenceler sırasında, elimden geldiği kadar Parti sırlarını gizlemeye çalıştım. Fakat, mücadelemi ve yaptıklarımı açık yüreklilikle anlattım. Hareketimizin amaçlarını anlattım. Elimden geldiği kadar Harekete ve yoldaşlarıma ve halkıma lâik olmaya çalıştım.

Yaklaşık bir yıldır zindanlarda mahrumiyet içinde, her türlü baskı ve eziyet altında tutulmaktayız. Tüm yasaklara ve baskılara rağmen, yoldaşlarım ile beraber her türlü haksızlığa karşı geldim, direndim. Bundan sonra da düşmanın zorbalıklarına, yasaklarına, her türlü haksızlıklarına karşı yine yoldaşlarımla beraber tüm gücümle direneceğim.

Sizin merakla beklediğiniz duruşmaları- mız çok yakında başlayacak. Durumumu az çok tahmin ettiğiniz için büyük bir sabırsızlık ve telaş içinde olduğunuzu biliyorum. Ne yazık ki boş bir telaş ve boş bir sabırsızlık. Ben koskoca bir PKK davası içinde bir damla bile değilim. Cunta her gün katliamlar yapıyor, köyleri yakıp yakıyor. Hergün sömürgeci mahkemeler idamlar yağıdırıyor. İdam kararı verilenler asılıyor. 30 yıl, 40 yıl müebbet hapisler sıradan cezalar olmuş. Yani şunu demek istiyorum; cunta boyuna katlediyor, yakıp yakıyor. Herkes aç-susuz, perişan, ortalık kan revan. Böyle bir dönemde benim durumum, evet sadece benim durumum önemli midir? Ölüm cezasına çarptırılmam veya 30 yıl 40 yıl hapis giymem çok mu önemli? Hayır... Hayır... Hayır...! Hiçbir önemi yok. Hiçbir önemi olmadığı için de, pek çok yoldaşım gibi ben de bütün şeylere aldırış etmiyorum. Sizin üzülmeyi, telaşınızı, sabırsızlığınızı boş görüyorum.

Daha başka şeyler düşünmek lazım. Hep beraber daha başka şeyler düşünmeliyiz. Bugünkü ağır şartlara rağmen, gerçek kurtuluş yolunu arayıp bulmalı, körü körüne oflayıp poflamaktan, ağlayıp sızlanmaktan kurtulmalıyız. Kimlerin dost, kimlerin düşman olduğunu artık net olarak görmeli ve mutlaka başınızın çaresine bakmalısınız. Ben sizin evladınızım, kardeşinizim, yakınınızım; sizi yakından ilgilendirebilirim. Ama herşey ben değilim. Siz, Kürdistan halkının bir parçasısınız, ve size istikbal lazımdır. Geleceğinizi düşünmeniz, dostlarınızın yanında yer almanız lazımdır. Hep beraber mücadeleye ağılayalım, hep beraber mücadeleye girelim, hep beraber düşmana karşı direnelim. Benim de, zindanlardaki tüm yoldaşlarımda da, halkımızın da gerçek kurtuluş yolu budur.

Yakında başlayacak duruşmalarımızda, tüm kararlı ve Harekete bağlı arkadaşlarım gibi, ben de en kararlı tavı takınacağım. Sömürgecilerin ve uşakları olan hain Kürtlerin yüzlerce yıldır halkımıza yaptıkları kötülükleri anlatacağım. Katledilen, işkenceler altında inatlı devrimcilerin, yurtseverlerin, masum insanların hesabını soracağım. Tüm haksızlığa karşı canını feda ederek kahrmanca direnen yoldaşlarımla mücadelesini anlatacağım. Halkımıza uygulanan sömürüyü, ülkemiz Kürdistan'ın zenginlik kaynaklarının nasıl talan edildiğini, insanlarımızın nasıl el kapisında perişan olduğunu anlatacağım. Neticede tüm kötülüklerin, cinayetlerin, katliamların, sefaletin sorumlusunun Türk sömürgecileri olduğunu anlatacağım. Ülkemizde ortaya çıkan ihanetlere ve tüm hainlere lanet okuyacağım. Ve benim asla suçlu olmadığımı, kendi görevimi yaptığımı belirttikten sonra, suçlunun Türk devleti ve onun uşakları olan hainler

olduğunu açıkça belirteceğim. Bunun adına siyasi savunma deniliyor. Evet ben de bir siyaset adamı olarak kendimi savunacağım. Ama sömürgeci mahkemelere karşı değil, halkıma, tüm ilerici insanlığa karşı kendimi savunacağım. Türk devletini ve mahkemelerini ise suçlayacağım.

Benim için artık yılların, ağır hapislerin, müebbetlerin, hatta idamların önemi yoktur. Halkımın ve ülkemin yüce davasına bağlılığım, Parti ilkelerine olan inanç ve bağlılığım önemlidir. Ve herşeyden önemlisi PKK'nin onur ve prestiji önemlidir. Bunları asla çiğneyemem. Bu durumu çok iyi bilen sömürgeciler, özellikle duruşmalarımızın yakınlaştığı bu dönemde, kendi ajanlarını harekete geçirerek pek çok tutuklu ailesi gibi, sizi de etkilemeye, aldatmaya ve beni caydırmaya çalışıyorlar. Ortalıkta dolaşan

bazı uşaklar ve kişiliksiz avukatlar, size sürekli telkinlerde bulunmaktadırlar ve bulunmaya devam edecekler. Size şunları söyleyecekler: "Üzerinde bir şey yoktur. Herşeyi inkâr ederse, eğer suçu başkalarının üzerine atarsa, eğer pişman olduğunu söylerse kesin kurtulur, yoksa kötü olur." Ve benzeri...

Bu ajanların, sahtekârların iki amacı vardır: birincisi, sizin zayıflığınızdan, duygusallığınızdan ve de cahilliğinizden faydalanarak, bir miktar para almak sitiyorlar. Öyle yalancı vadlerde bulunurlar ki, siz rahatlıkla varınızı-yokunuzu seferber edersiniz. İkincisi, Türk devleti beni ve benim gibi yüzlerce yoldaşımı, bitirmek, ajanlaştırmak, devletin uşağı yapmak istiyor. Bunu yapmak için ise, sahte vaatlerde bulunarak bizim pişmanlık göstermemizi, herşeyden vazgeçmemizi istiyor. Görüyorsunuz ki her iki şey de

bizim tarafımızdan asla kabul edilmeyecek çok feci şeylerdir.

Bir defa size açıkça söyleyeyim ki, ben bin pişmanlık göstersem de sömürgeciler ağır cezalar vereceklerdir. Ne benim ne de sizin aldanmanıza, varınızı-yokunuzu seferber etmemize gerek yoktur. İkincisi, pişmanlık göstermem ve herşeyden vazgeçmem ise devletin ajanı ve uşağı olup, yoldaşlarıma ve halkıma düşman olmam demektir. Halbuki ben, yoldaşlarım ile varım. Ben, halkımın bir parçasıyım. Hayri, ancak mücadele yolunda kaldığı müddetçe Hayri'dir. Mücadeleye düşman olan Hayri, artık ajanıdır, uşaktır, beş paralık bir insandır. Böyle bir şeyi de benden istemezsiniz herhalde. Bizim ailemizin mücadeleye bir ihaneti olmadı. Bundan sonra da ihanet edeceğinizi sanmıyorum. Ama sırf benim bedenimi kur-

tarmak için bazı duygusal tavırlar içine girip yapamayacağım şeyleri benden isteyebilirsiniz. İsterseniz ne olacak? Kendi haysiyet ve şerefimizi lekelemiş olursunuz. Ben bir siyaset adamıyım; bir davaya baş koydum. Beni yönlendirecek olan, bağlı olduğum ilkelere, bağlı olduğum ideoloji ve politikadır. Doğru bildiğim yolda, en küçük bir taviz vermeksizin mücadelemi sürdüreceğim. Hepinizi PKK'nin doğru ilkeleri doğrultusunda mücadeleye davet ediyorum. Hepinize selam ve saygılarımı sunarım.

Oğlunuz, Kardeşiniz, Yakınınız Hayri

25.11.1980
DİYARBAKIR

"Kürdistan bize 'işgal edilmiş bir ülke' görünümünü veriyordu!"

Okuyucuya !

F. Almanya Aşağı-Saksonya Avukatlar Birliği tarafından Kürdistan'daki mahkeme ve uygulamaları izlemek üzere gözlemci olarak 27 Mart-5 Nisan tarihleri arasında Türkiye ve Kürdistan'a gönderilen 6 kişilik heyetin izlenimlerinden bazı bölümlere, gazetemizin geçen sayılarında yer vermiş ve heyet üyelerinin gözlemlerine dayanan bir rapor hazırladıklarını belirtmiştik.

Dr. Helmut Kramer, Av. Barbara Klawitter, Av. Volkert Ohm, Dr. Jürgen Eckl ve Hannover şehri Meclisi üyesi Ludwig Liste'in yanı sıra, tercüman Levent Dikenlioğlu'ndan oluşan heyetin hazırladığı raporu, yerimiz elverdiği ölçüde yayınlamaya çalışıyoruz.

Gazetemiz Serxwebûn bu sayısında, Aşağı-Saksonya Avukatlar Birliği üyesi Braunschweig, yüksek eyalet mahkemesi hakimi Dr. Helmut Kramer'le yapılan aşağıdaki röportajı yayınlamakla, sadece geçmiş bir görevi yerine getirdiği düşüncesindedir.

Serxwebûn

Soru- Sayın Helmut Kramer, sizinde içinde yer aldığınız heyet Kürdistan'a hangi amaçla gitti. Bu aşamada karşılaştığınız zorluklar oldu mu?

Cevap- Bizim baştan beri üzerinde durduğumuz nokta yalnız Türkiye'deki mahkemeleri değil, ayrıca basın-yayın kanalıyla duyduğumuz Kürtler üzerindeki askeri, polis, mahkeme ve ceza organlarının baskısının Kürtler üzerindeki baskıdan daha fazla olması nedeniyle Kürdistan'da da siyasi mahkemeleri izlemek idi.

Soru- İzlemeyi planladığınız davalara girebildiniz mi? Bunlar hangi davalardı ve neler görülmekteydi?

Cevap- Niyetimiz, Diyarbakır'daki siyasi duruşmaları izlemektir. Bu niyetimizi 30 ve 31 Mart 1983'te toplam olarak üç duruşmaya katılmamız sonucu belirli bir oranda gerçekleştirebildik. Daha ilk gün (30 Mart'ta) bir PKK duruşmasını izlemek istediğimizi belirtmiştik. Bunun üzerine, buna olanak olmadığına dair çeşitli çelişkili açıklamalarda bulunuldu bize. O gün (30 Mart günü) sözde KUK örgütüne ait 60 kişilik bir davanın görüldüğü duruşmaya katıldık. Bu duruşmada onbir avukat hazır bulunmuştu. 31 Mart 1983 günü bize PKK davasının görüldüğü iki duruşma izletildi. Bunun sonucunda yüzlerce PKK'li hakkında görülen davaların birçok PKK-guruplarına bölünüp, bu şekilde görüldüğünü anladık. Bize izleme izninin verildiği 31 Mart'taki ilk duruşmaya beş sanık çıkarılmıştı. Bu duruşmada 5 avukat hazır bulunmuştu. Yine 31 Mart 1980 günü yapılan bir duruşmaya sekiz sanık çıkarılmıştı. (Burada hiç bir avukat yoktu.)

Soru- Tutukluların savunma olanaklarının olmadığı ve davaların ağır baskı koşullarında savaş hali kurallarına göre sürdürüldüğü bilinmektedir. Sizin bu konudaki gözlemlerinizi nedir?

Cevap- Mahkemeler ve tutuklular hakkındaki tesbit ve izlenimlerime gerek komisyon raporunda gerekse 11. soruya vereceğim cevapta değineceğim.

Soru- Sömürgeci faşist Türk cuntası, tutuklu PKK'li militan ve taraftarlar üzerinde tam bir imha politikası uygulamaktadır. Geçen yıl 21 Mart'ta Mazlum Doğan'la hızlandırılarak Ferhat Kurtay, M. Hayri Durmuş, Kemal Pir vd. birçok PKK'li önder ve savaşçının katledilmesiyle sürdürülen bu imha uygulamaları, bir yanıyla da PKK'li tutukluların mahkemelerde öndersiz ve savunmasız bırakılması amacını güdüyordu. Tüm bu imha ve işkence uygulamalarına rağmen, mahkemelerde tutukluların takındıkları tutum neydi? İzleme olanağını bulduğunuz davalarda yargılanan tutukluların örgütsel sorumluluk ve ilişki düzeylerini de dikkate alarak bu konuda bir değerlendirme yapabilir misiniz?

Cevap- Tutukluların tutumu nasıl?

Daha Ankara'daki Dev-Yol davasında tutukluların büyük bir baskı altında tutulduğu kanaatine varmıştık. Diyarbakır'da ise bu çok daha kötüydü. Diyarbakır'daki tutuklular daha kötü muameleye tabi tutulmuş ve onlara daha aşağılayıcı muamelede bulunulmuş. Duruşma esnasında; dimdik durmak, yalnız ileriye doğru bakmak, elleri dizlerin üzerinde tutmak yüzler mahkeme heyetine dönük ve hareket-siz bir şekilde bankların üzerinde oturmak zorundalar.

Tutuklulara, tutuklukları esnasında yapılan muamele sonucu o derece gözdağı verilmiş ki, delegasyonun salona girişi anında bir defa bile olsun, ne bize bakma ne de en ufak bir hareketle bulunma cesaretini gösterme girişiminde bulund-

lar. (Biz hakimlerin ve sanıkların yan tarafına yerleştirilen bir banka oturuyorduk.)

Sanıkların varlığımızdan haberdar oldukları (ve orada bulunuşumuza büyük değer vermeleri) ancak gözbebeklerinin olanaklar dahilinde ara sıra birkaç saniyeyi geçmeyen aralıklarla bize dönebilmesinden anlaşıyordu.

Tanık olduğumuz bu olay da tutuklulara verilen ve daha fazlası tasavvur edilemeyecek gözdağına rağmen, (vereceğimiz bir Rapor'da buna detaylı bir şekilde değineceğiz) edindiğimiz izlenim, onların bu denli baskıya, işkenceye ve tehditlere boyun eğmemeleridir.

Soru- Mahkemelere girmek istediğinizde ve girdiğiniz mahkemelerde karşılaştığınız zorluklar oldu mu?

Cevap- Duruşmalara katılmak için gösterdiğimiz uğraşılarda kayda değer güçlüklerle karşılaşmadık. Yalnız katılmak istediğimiz duruşmaların o gün olup olmadığı hakkındaki bize yapılan açıklamaların doğruluğu pek kesin değildi.

Soru- Diyarbakır'da bulunduğunuz süre içinde tutuklularla ve tutuklu yakınlarıyla görüşme olanağınız ve girişimleriniz oldu mu?

Cevap- Diyarbakır'da askeri savcılara, tutuklularla konuşup konuşamayacağımıza dair yönelttiğimiz soruya karşılık soyut bir "Evet" cevabı aldık. (ki bu cevap sözde kaldı ve daha sonra buna hiç değinilmedi) Duruşma salonunun seyirciler bölümünde muhtemelen tutukluların yakın akrabası olan insanlarla karşılaştık. Bütün seyircilerin duruşma salonu dışında bir yerde toplanmak zorunda oldukları bir ara esnasında, Türk seyircilerden kesinlikle ayrı bir yerde durmamız gerekiyordu. Bunlarla bir dialog kurmak için yaptığımız her girişim görevliler (asker, subay) tarafından hemen önlenirdi. Ayrıca yabancıların tutuklu akrabalarıyla ilişkiye geçme çabalarının, bu akraba ve yakınları tehlikeye sokacağı anlayışından yola çıkmak zorunda kalıyorduk.

Soru- Mahkemelerin yerli ve yabancı basın tarafından izlenmesi durumu var mıydı?

Cevap- İç ve dış basının Kürdistan'daki duruşmalara katılıp katılmama olanağının bulunduğunu biz bilmiyoruz. Katılma olanağına dair bir kanıt; Diyarbakır'da bize gösterilen basın bankalarının kalın bir toz tabakası ile örtülü gerçeği idi. Açık ki oraya aylardan beri hiç kimse oturmuş değildir. Yabancı basının son aylarda Diyarbakır'daki duruşmalara katılmak için gösterdiği çabaların ölçütünü bilmiyoruz.

Soru- Tutuklu yakınlarının mahkemeleri izleme ve yakınlarıyla görüşme olanakları var mıydı? Bunlar mahkemeleri hangi koşullarda izleyebiliyorlardı?

Cevap- Bizim Diyarbakır'da karşılaştığımız seyirciler, gördüğümüz ve anladığımız kadarı ile tutukluların akrabaları idi. Herhalde yalnız yakın akrabalara duruşmaya katılma izni verilmişti. Katılabilme veya katılamama izninin hangi akrabalık derecesine göre öngörüldüğünü bilmiyoruz.

Soru- Genel olarak Türkiye ve Kürdistan arasında, özel olarak da PKK davaları üzerindeki uygulamalarda göze çarpan bir farklılık söz konusu muydu?

Cevap- Hem duruşmalarda hem de duruşma dışında (mesela Diyarbakır ve çevresinde polis gücü ve baskısının her yerden fazla oluşu) olan durum açık bir şekilde gösteriyor ki; askeri rejim Kürdistan'da Türkiye'nin her bölgesinden daha fazla zor kullanmaktadır.

Kürdistan bize "işgal edilmiş bir ülke" görünümünü veriyordu.

Soru- Bir Avrupalı ve yargı görevlisi olarak görüşlerinizi almak gerekirse, Diyarbakır zindanlarında PKK'li tutuklular üzerinde uygulanan katliam ve işkenceler karşısında, Avrupa kamuoyu ve demokratik çevrelerinin üzerlerine düşen sorumluluğu yerine getirdiklerini söyleyebilir miyiz?

Cevap- Üzülen bir şekilde belirtiyim ki, F. Alman Hükümeti ve birçok Avrupalı politikacı Türkiye'de insan haklarının bu denli ayaklar altına alınışını ya görmemezlikten geliyor veya bunun haklılığını göstermeye çalışıyorlar.

Soru- Tüm bu gözlemlerinize de dayanarak yapmak istediğiniz bir değerlendirme ve ulaştırmak istediğiniz bir mesaj var mıdır?

Bize görüşlerinizi alma olanağını verdiğiniz için gazetemiz ve okuyucularımız adına teşekkür ederiz.

Cevap- Adlof Hitler zamanında 1933 ve 1945 yılları arasındaki hukuk üzerine olan bilgilerimden dolayı şunu görmezlik edemiyorum: NS (Nazi)-hukuku ve Türk askeri rejimi-hukuku arasında hiç bir fark yoktur.

Kendi tarihi deneyimlerimden dolayı herkesten önce Almanlar başka ülkelerdeki insan haklarının zedelenmesini protesto etmelidirler; ve bu bir de özellikle müttefikleri olan devletlerde cereyan ediyorsa.

Arkadaşça Selamlar
(Helmut Kramer)

Zindanların direnen sesine FKBDC'de vücut verelim

DİYARBAKIR'DAN - METRİS'E

İstanbul cezaevlerinde 2500 devrimci tutuklunun hep bir ağızdan haykırdıkları faşizme karşı sloganlarla başlayan süresiz açlık grevi, faşizme karşı direnişin örgütlenmesi göreviyle karşı karşıya olduğu bu dönemde, tüm devrimci, demokrat ve yurtsever güçler için zindanlardan iletilen bir mesajdır. Bu mesajı kavramak, özümsemek ve gereklerini yerine getirmek, kendisine yurtsever ya da devrimci diyen her kişi ve örgütün kaçınmayacağı bir görevdir.

Faşizme karşı mücadele içinde olan her halkın, kendi direniş gücünü ve faşizme karşı mücadelesinde kararlılığını ortaya koyduğu belirgin alanlardan birisi de cezaevleridir.

Cezaevleri, gericiğin ve faşizmin temsilcileri olan egemen sınıflar açısından da, kendi yaşam güçlerinin denendiği alanlar olarak belirgin bir yere sahiptir. Egemen sınıflar, kendi pençelerine aldıkları düzen karşıtı güçleri kitleler nezdinde teşhir ve tecrit etmek, kendi politikalarının haklılığını kanıtlamak için, politik tutukluları bu alanlarda teslim almayı muhalefetin bastırılmasında önemli bir adım olarak görürler. Bu nedenle de, kişilerin, örgütlerin, sınıfların mücadele içindeki yerlerinin belirlenmesinde, temsil ettikleri özelliklerin açığa çıkmasında bir ayrıç görevi görür cezaevleri. Hem egemen sınıflar ve hem de bu sınıf karşısında yerini almış olan güçler için, cezaevleri en çetin çarpışma alanıdır. Burjuvaziye karşı savaş kararlılığı, savunulan davaya ve halka karşı duyulan sorumluluk ve inanç ifade edilirken, zindanların deneyinden geçenlerin gösterilmesi bu nedenledir.

Özellikle önderlik iddiasında bulunan güçler açısından ise, bu deneyden başarıyla geçiş, kitlelerin güvenini kazanmada temel bir rol oynar. Düşman karşısında, davaya duyulan inançtan başka hiçbir silaha sahip olunmayan bu alanlarda, bu silahın kullanılıp kullanılmaması kitlelerin de geleceği yaratmada güvenle ileriye atılmalarında belirleyici olur. Nasıl ki egemen sınıfların gelenekleri, emekçi sınıfları sömürmek, baskı uygulamak, işkence ve zorbalık üzerinde biçimlenirse, ezilen sınıfların gelenekleri de tüm bunlara karşı başkaldırı, mücadele ve direniş içinde şekillenir. Böyle bir geleneği yaratmamış olan ezilen sınıf, geleceğin yaratıcısı ve sahibi olamaz. Ve hele partiler düzeyinde bu geleneğin yaratılması, korkunç bir çürümenin, yozlaşmanın, dağılmanın ve burjuvaziye teslimiyetin gelişmesine yol açar. Böyle bir direnme geleneğinin yaratılması, baskı ve işkencenin en son dozuna çıkarıldığı faşizm koşullarında çok daha önemlidir. Dava insanları o gelecekte güç alırken, kitleler de önderliğe duydukları güvenle mücadeleye kan vermekten çekinmezler. Ama örnekleri hiç de az olmayan tersi durumlarda ise, ne düşman ve ne de halkın saygı duy-

madığı güçler ve kişiler haline düşmek, dostun da düşmanın da küçümseyici bir dudak bükmesi ile karşılaşmak kaçınılmaz olur.

Türkiye devrimci hareketi, tüm bu durumların sonuçlarını en iyi yaşamış bir harekettir. 60 yılı aşan tarihinde güçlü direnme örnekleri verdiği gibi, tersi durumlar da ortaya çıkmıştır. Her halk gibi Türkiye halkı da, direnişe sahip çıkıp onu yüceltirken, teslimiyet içine girenleri kişi veya partiler düzeyinde olsun lanetlemekten çekinmemiştir. Türkiye devrimci hareketi, tarihinde ortaya çıkan bu olumlu ve olumsuz olayların izlerini ya bir gelişme biçiminde, ya da yara halinde, ama mutlaka taşımıştır.

1970'ler sonrası hızlı gelişmenin bir nedeni de, o yıllarda gösterilen cesaret ve direniş olaylarıdır. Yetersizlik ve hataları ne olursa olsun devrimci hareketin yarattığı güçlü örnekler, bugün de hâlâ, Türkiye emekçi sınıflarına güç ve inanç aşılamaktadır. Son kurşuna kadar çarpışarak şehit düşen Mahir'ler, idam sehpasında bile inançlarını haykuran Deniz'ler, en korkunç işkenceler altında ser verip sır vermeyen Kaypakaya'lar bunların örnekleridir.

Açık ki, Türkiye proletaryası ve devrimci güçleri bu değerlere sahip çıkıp, onların yarattıkları mirası kendi direnişleriyle zenginleştirdikleri oranda, burjuvazi karşısında güçleneceklerdir. Ama bunun dışında teslimiyet gibi diğer bir miras daha vardır ki, ona sahip çıkışın, reformizm, eylemsizlik, örgütsüzlük, açık ihanet vb. hangi biçimi alırsa alsın, korkunç bir bozgunu getireceği de ortadadır.

Türkiye proletaryası ve emekçi kitlelerinin faşizme karşı direnme ve bu direnişin örgütünü yaratma gibi hayati bir sorunla karşı karşıya bulundukları bugün, Metris vd. Türkiye cezaevlerinde yükselen direnişin bu nedenle büyük bir anlamı vardır. Türkiye proletaryası ve halkının en yiğit insanları, bugün, faşizmin azgın zoru altında direniş geleneğine sahip çıktıklarını, bunu daha da güçlendirdiklerini ortaya koymuşlardır.

Halk kitleleri de direnişe en güçlü biçimde sahip çıkmış, sayıları yüzleri aşan ana-baba, cunta ya duydukları kını haykırmak için üzerlerine çevrilen namlulara rağmen, Ankara kapılarına dayanmışlardır.

Bu direnişin, ortaya çıktığı dönemin özellikleri açısından son derece önem taşıdığı tartışılmaz.

Biliniyor ki cunta, yüzüne taktığı "demokrasi"ye geçiş ve seçim maskesiyle, Türkiye proletaryası ve Kürdistan halkına karşı işlediği suçları ve cinayetleri devlet sınırları dışına da taşımış, emperyalizmin gamsız bir atı olarak Kürdistan ve bölge halklarına karşı saldırılarını yoğunlaştırmıştır. Can derdiyle ölmeye çalıştığı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin, tüm katliam, işkence

ve sindirme operasyonlarına rağmen, gelişmesinin durdurulamayışı ise, saldırıları çılgınlık kertesine ulaştırmıştır. Varlığını inkâr temelinde hakimiyeti altında tuttuğu Kürdistan'da gelişen PKK önderliğindeki Ulusal Kurtuluş Hareketi'nin her ne pahasına olursa olsun bastırılması amacının, cuntanın temel hedefi olduğu açıktır.

Fakat açık olan diğer bir şey daha vardır ki; Türk faşist burjuvazisinin Kürdistan üzerindeki bu kanlı ve iğrenç emellerinin gerçekleşmesi artık mümkün değildir. Çünkü, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'nin önder gücü PKK Hareketinin şahsında ortaya konulan direniş ve davaya olan güçlü inanç, yaratılan güçlü ve sürekli örneklerle kitlelere mal edilmiş, halkın ortak inancı ve uğruna kavgaya hazır olduğu bir dava haline getirilmiştir.

Üç yılı aşkın bir süredir Diyarbakır ve diğer cezaevlerinde cuntanın korkunç işkenceler altında gerçekleştirmek istediği imha, uşaklaştırma ve teslimiyet politikası boşa çıkarılmış, Kürdistan halkı için kurtuluşun yolu açılmıştır. Tüm bu uygulama ve politikalara karşı, başta PKK-Merkez Komitesi üyeleri Mazlum Doğan, M. Hayri Durmuş ve Kemal Pir olmak üzere yüzlerce önder kadro ve militanın direniş karşısında uğradığı siyasal yenilginin telaşına düşen Türk sömürgecileri, bu yenilgilerini ellerinde esir tuttukları bu insanları "yargılama" cesaretini bile gösteremeyip katlederek tüm dünyaya bizzat kendileri ilân etmişlerdir.

PKK'li önder ve militanların mücadelesi ile Kürdistan cezaevleri direnişin kalesi, mahkemeler Türk sömürgeciliğinin yargılandığı alanlar haline getirilmiştir. Mahkeme salonunda dahi süren işkencelere rağmen, PKK'li savaş esirleri, çıkarıldıkları "sanık" sandalyesini bir savaş mevzisine dönüştürmüş, Partilerinin ideolojik, siyasal, örgütsel ve askeri çizgisine sahip çıkarak, ellerindeki bu tek silahla Kürdistan Devriminin sesini dünyaya duyurmuşlardır. Cuntanın işkence ve katliamlarla teslimiyet ve ihaneti geliştirmeye çalıştığı, örgütlerin önemli ölçüde dağınlık içinde bulunduğu, dışarda henüz cunta-

ya karşı güçlü bir direnme belirtisinin görülmediği, kendisine yurtsever-devrimci sıfatlar takan bir çok örgüt temsilcisinin cuntaya teslim oldukları ve bu teslimiyetlerini adeta bir salgın hastalık haline getirmeye çalıştıkları böyle bir dönemde, desteksiz, dayanışmaz ve sadece Marksizm-Leninizm, Partiye ve halka duyulan inançla yükseltilen bu direniş, yalnızca cuntanın siyasal yenilgisini yaratmakla da kalmamış, ama bu nedenle, hazırlıkları sürdürülen direniş hareketinin temelini oluşturmuştur. Onlar Kürdistan devriminin kilometre taşları, bağımsızlık mücadelesinin hayatsuyu oldular, derken, ifade edilen gerçek budur. Açık ki bu durum salt Kürdistan için değil, Türkiye devrimci hareketi açısından da direnişin yükselmesinde temel olmuştur. Bu anlamda Diyarbakır direnişçileri, cuntanın

macı emellerini bölge halklarına yönelik saldırılarıyla gerçekleştirmek istediği, seçim sahtekârlığıyla cellat yüzünü maskeleyen çalıştığı bir dönemde, Metris'ten başlayarak diğer cezaevlerinde de yükselen bu direniş, cuntanın iğrenç maskesini bir kez daha yerle bir ettiği gibi, Kürdistan'a yönelik saldırıları karşısında da Türkiye proletaryası ve devrimcilerinin sessiz kalmayacaklarını ortaya koymuştur. Açık ki, Türkiye'de yükselen en küçük bir direnişin dahi bu anlamda büyük bir önemi vardır. Türkiye proletaryası ve devrimci güçlerinin direnişi, cuntanın halkımıza yönelik saldırılarına da en büyük siper durumundadır. Bu nedenle bu direniş, açıklanan neden ve hedefler ne olursa olsun, bir yönüyle de böyle bir siper görevi görmüştür.

Bu direniş, aynı zamanda Türkiye devrimci güçlerine en büyük tarihi dersi vermiştir. Hiçbir kişisel ve grupsal çıkar kaygısına düşmeksizin birçok örgüt ve hareketin ortak eylemi biçiminde gelişen bu direniş, faşizme karşı olma iddiasında bulunanların birlik ve dayanışmalarının güçlü bir örneği olmuştur. Çeşitli ideolojik görüşlere sahip olsa da 2500 kişinin faşizme, işkenceye ve katliamlara karşı birleşmesi ve hem de bunun en zor koşullarda, kan ve işkence kokan zindanlarda gerçekleşmesi, en azından kişisel özgürlüklerini hâlâ koruyan ve o insanların mücadele arkadaşı olduğunu iddia edenler için uyarıcı olmalıdır. Elbette ki ideolojik görüş farklılıkları ne olursa olsun, faşizme karşı olma iddiası bile güçlü birliklerin yaratılması için temeldir. Bu, cezaevlerinde işkence ve ölümle, faşizmin azgın pençesiyle boğuşa boğuşa kanıtlanmıştır.

Metris direnişine sahip çıkmak, böyle anlaşılacak zorundadır. Onların mücadele arkadaşları ve halka ilettikleri faşizme karşı birliklerin yaratılmasını öğütleyen bu mesajları hayata geçirilmeksizin, bu direnişe sahip çıkamaz. Orada örgüt ve grupların çıkarları, kariyer kaygıları değil; faşizmin karanlığındaki bir halkın aydınlık geleceğe umudu haykırılmıştır. Bu ses, basit çıkarlar uğruna boğulmamalıdır.

Diyarbakır, Metris, Mamak vd. yükselerek birleşen bu direniş, Kürdistan ve Türkiye halklarının faşizme karşı mücadelesinin de, enternasyonalist temelde dayanışma ve ittifaklarının ortak cephe ve direniş birliklerinde somutlaşmasını dayatmaktadır. Halklarımızın kurtuluşu, zindanların sesine cevap veriş yalnızca böyle gerçekleşebilir. Eyleme dökmeyen, pratik gerçekliğe kavuşturulmayan birlik adına söylenen her söz, bundan böyle daha da göze batacak ve kendisini ele vermekten kurtulamayacaktır.

* Yaşasın Devrimci Tutukluların Faşizme Karşı Direnişi!

* Kahrolsun Sömürgeci-Faşist Cunta!

* Yaşasın Halklarımızın Güçlü Mevzisi FKBDC!

CEZAEVLERİ DİRENİŞİNİN AVRUPA'DAKİ YANKILARI

Türkiye cezaevlerinde 7 Temmuz günü başlayarak bir ayı aşkın bir süredir devam eden açlık grevi, Avrupa'da da yankısını buldu. Avrupa'nın çeşitli merkezlerinde bulunan Türkiye ve Kürdistanlı devrimciler, cezaevlerinde gelişen direniş haberini aldıkları andan başlayarak, zindanların sesine katılmak için yoğun bir çaba içine girdiler. Faşist cuntanın Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci tutuklular üzerinde uyguladığı insanlık dışı vahşeti ve teslimiyete

zorlama politikasını protesto eden Avrupa'daki devrimci örgüt ve kuruluşlar, dünya kamuoyunu zindanlarda yaşanan vahşete karşı daha duyarlı olmaya çağırarak, dikkatleri cezaevi koşullarına ve siyasi tutuklular üzerindeki uygulamalara çekmek, cezaevlerinde yükselen direniş omuz vermek için açlık grevi ve protesto eylemleri düzenlediler.

Gazetemize ulaşan haberlere göre Avrupa'da yapılan eylemlerden bazıları şöyle:

● **F. Almanya:** F. Almanya'da Bonn, Berlin, Stuttgart, Nürnberg, Aachen, Krefeld vd.de Türkiye ve Kürdistanlı devrimci güçlerin yanı sıra, Alman demokratik çevrelerinin de katılımıyla açlık grevi, basın toplantısı ve protesto gösterileri yapıldı.

30 Temmuz'da başlayan Bonn açlık grevine 150 devrimci katıldı. DİDF, ATİF, Av. Dev-Genç, Kawa, Devrimci İşçi, Serxwebün, Devrimci Kurtuluş, Proleter Dayanışma, İşçinin Sesi ve DHB'nin katılımıyla oluşturulan dayanışma komitesinin düzenlediği açlık grevine, gazetemiz Serxwebün ayrıca bir mesaj göndererek cezaevleri direnişini selamladı.

Bonn'da 4 Ağustos günü Dayanışma Komitesi ve bazı Alman politikacı, sanatçı ve sendikacılarının düzenledikleri bir basın toplantısı ardından, Bonn TC. Büyükelçiliği önünde bir protesto gösterisi yapıldı. Alman yazar ve demokratlarının T.C. Büyükelçiliğine dilekçe vermek istedikleri 4 Ağustos gösterisini polis dağıttı.

Almanya'nın diğer birçok merkezinde de Alman demokratik örgüt ve kuruluşları, direnişçilerle dayanışma içinde olduklarını belirten mesajlar gönderir ve eylemlere katılırken, Alman hükümetini cuntayla ilişkileri kesmeye çağırdılar.

F. Almanya'nın çeşitli merkezlerinde yapılan eylemlere, Avrupa demokratik çevrelerinin ilgisinin hayli fazla olduğu gözlemlendi.

Yeşiller'den 5 milletvekili bir basın toplantısı düzenleyerek cuntanın siyasi tutuklular üzerindeki uygulamalarını ve Federal Hükümetin Ankara ile ilişkilerini protesto ettiler. Basın toplantısında direnişçilerle dayanışma içinde olduklarını belirten 5 milletvekili, 8 Ağustos'tan başlayarak iki gün süreyle Bonn'daki açlık grevine katıldılar.

...

Fransa, İsviçre, Avusturya, Hollanda, Belçika, Danimarka, İsveç, İspanya, Avustrala, Yunanistan, İngiltere'de de cezaevleri direnişini desteklemek amacıyla açlık grevi ve protesto gösterileri düzenlendi.

● 29 Temmuz'da başlayan Fransa açlık grevine 50 kişi katıldı. Fransa açlık grevi, birçok demokratik kuruluş ve kişi tarafından da destek ve ilgi gördü.

...

İsviçre'deki açlık grevleri Basel, Cenevre, Bern, Zürih ve Wintertur olmak üzere beş ayrı yerde yapıldı. 32 açlık grevcisinin bulunduğu Basel'de grev 12 Temmuz'da başlarken, aynı gün Cenevre'deki BM. binasının önünde 100 kişilik bir topluluk cezaevleri direnişini desteklemek ve cuntayı protesto etmek amacıyla bir gösteri düzenledi. İsviçre'deki diğer açlık grevlerindeki katılım ve başlama tarihi ise şöyle idi. Bern 31 Temmuz 1983-40 kişi, Cenevre 2 Ağustos 1983-40 kişi, Wintertur 3 Ağustos 1983-4 kişi Basel 29 Temmuz 1983.

Açlık grevi süresince düzenlenen basın toplantılarının yanı sıra, bir çok gösteri ve tanıtma çalışmaları da yapıldı. Bern'de Parlamento önünde yapılan iki oturma grevinden 9 Ağustos'ta gerçekleştirilen polis tarafından dağıtıldığından olaylı biten tek eylem oldu. 19 Ağustos günü ise Cenevre'de BM. binası önünde zincirlerle birbirine bağlı olarak gösteri yapan 20 kişi, cezaevlerindeki işkence ve cinayetlere karşı Avrupa kamuoyunu dayanışmaya çağırırken, Alman hükümetinin 39 kişiyi cuntaya teslim ederek ölümüne göndermesini de protesto ettiler.

İsviçre'deki açlık grevlerinin, Sosyalist Parti, Komünist Parti, Longo-Mai, Hristiyan Sendikalar Birliği, Şili ve Latin Amerikalı tüm örgütler, Kiliseler ve Yazarlar tarafından çeşitli biçimlerde desteklendiği bildirilmektedir.

● 9.9.1983 günü başlayan Hollanda açlık grevine toplan 51 kişi katıldı. Amsterdam'da düzenlenen bu açlık grevinde bir basın açıklaması da yapılarak, imza kampanyası açıldı.

Grevi destekleyen Hollanda basını ve demokratik çevreleri cuntayı kinayan açıklamalarda bulundular. Televizyon ve radyo, cezaevleri ve açlık greviyle ilgili program yayınlarken, gazeteler de olaya geniş yer verdiler.

Ayrıca tüm Hollanda partileri, Hollanda hükümetinin cuntaya karşı tavrı almasını istediler. Sendikalar Konfederasyonu (FNU-CNU) da bu protestolara katılarak, dayanışma içinde olduğunu belirtti.

...

● Danimarka'da açlık grevi 31 Temmuz'da 80 kişilik bir grup

30 Temmuz Bonn açlık grevi.

halinde başladı. Grevde Türkiye ve Kürdistanlıların yanı sıra, İspanyol, Danimarka, İsveç, Portekiz, Fransa, Yunanistan, Kolombiya ve Surinamlı devrimci ve demokratlar da yer aldılar.

Açlık grevi Danimarka demokratik çevrelerinde büyük ilgi ile karşılaşılan, hükümete ve muhalefete mensub milletvekilleri ortak bir bildiri dağıtarak cuntayı protesto ettiler. Hollanda hükümetinin ise, cezaevlerindeki uygulama ve işkencelere ilişkin çalışmalarında diğer Avrupa ülkeleriyle ortak hareket edeceği açıklandı.

● Açlık grevinin düzenlenmediği İngiltere'de ise, Uluslararası Af Örgütü'nün 23 Temmuz günü T.C.'nin Londra Büyükelçiliğine başvurarak, cezaevindeki baskılara son verilmesini istediği bildirilmektedir.

Türkiye'deki açlık grevleri İngiliz parlamentosuna da getirildi. Ayrıca, içinde bir İngiliz İşçi Partisi milletvekilinin de bulunduğu 30 kişilik bir heyet, incelemelerde bulunmak üzere Türkiye'ye gitmek için Türkiye Büyükelçiliği'ne dilekçe vermek istediler. Büyükelçiliğin dilekçeyi kabul etmesi büyük protestolara yol açtı.

Yine İngiltere'de 15 Ağustos'ta bir basın toplantısı düzenleyen Türkiyeli 2 devrimci, cezaevlerindeki direnişin hâlâ devam ettiğini belirterek, kendilerinin de açlık grevine başladıklarını açıkladılar. İsimlerinin Z. Savaşkan ve A. İleri olduğu belirtilen iki kişinin düzenlediği eylemi destekleyen Türkiye'de Demokratik Hakları Savunma Komitesi adındaki bir örgüt, içinde İşçi Partisi'nden üç milletvekilinin de bulunacağı bir heyeti cezaevleri koşullarını incelemek üzere Türkiye'ye gönderceklerini açıkladı.

...

SERXWEBÜN'UN TAVRI

Türkiye cezaevlerinde yükselen direniş desteklemek amacıyla Avrupa merkezlerinde konulan eylemlerin yaygın bir biçimde gelişmesine ve cezaevleri direnişinin Avrupa kamuoyu üzerinde yarattığı etkilere rağmen, bu direnişin anlamının yeterince kavrandığını söylemek pek mümkün değildir.

Faşizme karşı direniş sorunuyla karşı karşıya olduğu böyle bir dönemde, cezaevleri direnişine dahi çıkarıcı ve grupçu anlayışlar temelinde yaklaşımların varlığı, Türkiye solunun eski hastalıklarından giderek arınacağı yolundaki devrimci öngörüyü ne yazık ki, haklı çıkarmamakta, aksine bu konuya ilişkin kaygıların daha da artmasına yol açmaktadır.

Tümüyle mücadele anlayışı ve çizgisinden kaynaklanan çıkarıcı ve grupçu yaklaşımlar giderilmediği ve faşizme karşı mücadelenin sorunlarını kavrayıp, pratik gerçekliğe kavuşturulmadığı sürece, hemen her kesin sahip çıkma iddiasında olduğu cezaevleri direnişine sahip çıkılamayacağı gibi, mücadelede en küçük bir adımın atılması dahi söz konusu olamayacaktır.

Hemen belirtelim ki, direniş olayına sahip çıkmak isteyen o direnişe katılmaya kararlı olanlar, direnişi kimin başlattığı veya bundan ne kadar pay çıkarılacağı üzerine yapılan hesaplara bağlı olarak hareket edemezler. Hele bu hesabın yapıldığı alan çıplak bir baskı ve zulümden uzak bir özellikte ise (yani Avrupa), kitlelerin bu tür hesapları iğrenç bir ticaret mantığı ve örgüt-kişi vs'nin yaşam kaygısı olduğunu düşünmesi kaçınılmazdır ve haklıdır da.

Serxwebün'un Türkiye cezaevlerinde yükselen direniş karşısında aldığı tutum, faşizme karşı mücadelede birlik anlayışı içinde ve destekleme temelinde olmuştur.

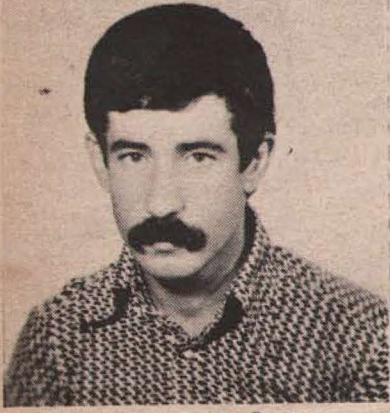
Avrupa merkezlerinde konulan hemen her açlık grevi ve eylem bu anlayış temelinde katılan Serxwebün, Türkiyeli devrimci güçlerin böyle bir direniş karşısında sorumluluk anlayışıyla hareket edecekleri inancından yola çıkarak, eylemlerin planlanması ve sürdürülmesinin daha çok bu güçler tarafından üstlenilmesi gerektiğini, ama her eylem ve girişime tüm gücüyle katılacağını belirterek hareket etmiştir.

Ama bu süreç içinde görülmüştür ki, insanların kanları pahasına yükselttikleri direniş olayına yaklaşım konusunda, mahkum edilmesi gereken anlayışlar direnişe sahip çıkmayı kendi grup çıkarları temelinde ele almakta ısrarlı davranmaktadırlar. Bu yaklaşım öyle bir düzeyde bulunmaktadır ki, Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin birbirleriyle olan sıkı bağını kavramayan ve sosyal-şoven anlayışları hala en diri biçimde bünyelerinde taşıyan bir takım güçler, Kürdistan'daki cezaevi direnişi ve sömürgecilerin halk kitleleri üzerindeki açık imha savaşına karşı takındıkları duyarsız ve çıkarıcı mantıkla, halklarımızın zindanlarda birleşen güçlü sesini boğmak istemişlerdir.

Serxwebün, gerek Türkiye cezaevlerinde ve gerekse Kürdistan cezaevlerinde yükselen direniş ve Türk sömürgecilerinin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi ve halk kitleleri üzerinde gerçekleştirmeye çalıştığı imha politikasına karşı takınılan bu ve benzeri yaklaşımlar karşısında uyarıcı ve eleştireci olmayı bir görev bilmiştir. Ancak, eylemlerin düzenlenmesinde daha çok destek bir güç olarak yer alması itibarıyla, girişimleri eleştiri düzeyinde kalmış ve bu konularda ortaya çıkan sorumsuzlukların giderilmesinin esas olarak eylem komitelerinin görevi olduğunu hatırlatmakla yetinmiştir.

PKK partizanı Süleyman TUĞCU mücadelemizde yaşıyor

Süleyman TUĞCU

Halkların tarihi talandan, sömürden, işgal ve istilalardan kurtulmak için zorluklar içerisinde geçen mücadeleler tarihidir. Kendi varlıklarını korumak için tüm halklar için böyle bir süreç zorunluydu. Fakat engin fedakârlık ve mücadele özelemlerine rağmen bir türlü kurtuluşlarına ulaşamayan halkların varlığı da bir gerçektir. Kürdistan halkı da çağlar boyu istila, işgal, sömürgeci hareketlere maruz kalmış, bir türlü kurtuluşuna ulaşamamış, ancak varlığını koruyabilmiştir.

Her halkın tarihinde yüce direnişler, büyük kahramanlıklar olduğu gibi ihanetlere de rastlanmaktadır. Bu Kürdistan halkı için de geçerlidir. Ama halkımız da diğer halklar gibi direnişe sahip çıkmış, direniş bayrağını daha yukarlarda dalgalandırmak için kan dökerek savaşmaktan çekinmezken, bunun karşısı olan ihaneti ise daima lanetlemiştir.

Kürdistan halkı tüm geçmiş tarihi sürecinde direnmek için kendini korumuş, onu yükseltmek için her türlü fedakârlığı göstermiştir. Eğer zafere ulaşamamışsa diğer etmenler yanında dönneklığın, ihanetin, teslimiyetin ve korkaklığın da payı büyük olmuştur.

Günümüzde ulusal kurtuluş sürecine giren Kürdistan halkı ve onun önder gücü PKK esin kaynağını geçmişin direnmeci özünden almaktadır. Bugün en anlamlı bir direnişçi muhtevası kazanan Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi karşısında yine dönneklığın, ihanetin, tabansızlığın ve her türden soysuzlaşmanın ortaya çıkabilme gerçeği de bundandır. Fakat Kürdistan dağlarının doruklarında, cezaevlerinde ve her yerde gösterilen yüce direnişlerin karşısında teslimiyetin tutu-

namayacağı da bir o kadar gerçektir.

Kürdistan halkını, egemenleri tarih boyunca koyu bir karanlık bilinçsizlik, örgütsüzlük ve her türlü keşmekeşin içinde yaşamaya itmiştir. Ancak 1973 sonrası bu karanlığı yırtacak aydınlık ufuklarını yakalamaya başlamıştır. Olumsuz yapıyı aşarak, direniş ve mücadeleyi yükseltip zaferle taçlandırabilecek öncü gücüne, PKK'ye kavuşmuştur. Bu tarihi görevin sorumluluğu bilinciyle hareket eden Kürdistan devrimcileri, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini örgütleme ve geliştirme faaliyetine giriştiler. Artık Kürdistan gerçeği, onun yaşımsal varlığının özü ifadesini mücadelede, direnişte ve fedakârlıkta bulacaktı. Kürdistan zemini bu direniş ve mücadelede yüzlerce devrim şehidinin kanıyla sulanacaktı.

Şehitlerimizin halkalarından bir tanesi de 13 Ağustos 1982'de eklenmiştir. Kızılsu yakınlarında faşist Türk sömürgecileri ile PKK Partizanları arasında olagelen bir çatışmada düşmandan bir üstteğmen ve iki asker öldürülmüş, PKK'nın yiğit partizanlarından kahraman savaşçı Süleyman TUĞCU yaralı olarak düşmanın eline düşmüştür. Faşist Türk sömürgecileri ellerine geçirdikleri yaralı yoldaşımızı alçakça katletmiştir.

Süleyman yoldaş Batman'da yoksul bir ailenin çocuğu olup, ancak orta okulu bitirebilmiştir. O dönemde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi halk nezdinde yankısını bulmaktaydı. Batman da mücadelenin en çok etkisini duyurduğu yerlerden biriydi. Bu gelişmelerden tüm yurtsever halk kesimi etkilenmekteydi. Direnişçi öze sahip bir aileden olan Süleyman yoldaş, o dönemde bulunduğu hapisneden bir grup arkadaşıyla birlikte kaçmayı başararak daha sonra proleter önderlikli devrimci mücadeleye katılmıştır. Bu süreçte Parti içinde yürüttüğü çetli faaliyetleri sırasında bir kez polisle girdiği çatışmadan yaralı olarak kurtulmayı başarmıştır. Yine yörede feodal kompradorlara karşı verilen mücadelede aktif olarak yer almıştır.

Cunta sonrası yurt dışına çıkan Süleyman yoldaş, bir yandan siyasi ve askeri eğitimini tamamlarken, diğer yandan İsrail siyonizmine karşı en ön mevzilerde Filistin savaşçılarıyla birlikte enternasyonalist görevini de yerine getirmekteydi.

Ve en son yeniden mücadelenin

yükselmesinde ülke içinde ilk hazırlık adımları atılırken, Süleyman TUĞCU yoldaş, böyle bir görevi yerine getirirken 13 Ağustos 1982'de şehit edildi.

Süleyman yoldaş her PKK direnişçisi gibi, yeniden yaşamın üretilmesi için ölümü seve seve kucaklamıştı.

Kürdistan Devrimine yaşamını katık eden her devrimcinin yaşam ve ölümünün anlamı büyüktür. Ama bu dönemin şehitlerinde ayrı bir anlam vardır. Faşizmin kurumlaşmaya çalıştığı bir dönemin imha ve pasifikasyon politikasıyla halkın ve devrimcilerin sindirilmeye çalışıldığı, önderliğin bitirilmesinin beklendiği bir anda, yeniden direnişin başlaması ve dönemin ilk şehitlerinin verilmesinin anlamının büyük olacağı muhakkaktır.

Süleyman yoldaş, birlikte çalıştığı, savaşta yoldaşlarına karşı her zaman içten bir sevgi ve yoldaşlık ruhu içinde yaşamıştı. O, en güç koşullarda, savaş içinde, siperlerde yoldaşları için güç ve moral kaynağıydı.

Süleyman TUĞCU yoldaşın şehit edilmesinin birinci yıldönümünü saygı ile andığımız bir dönemde, Partimiz ülke toprakları üzerinde geçen her seneye nazaran daha örgütlü, daha güçlü, daha savaşkan ve azimli bir şekilde, şehitlerimizin anısına yaraşır bir biçimde faşist Türk sömürgeciliğine karşı diş diş bir mücadele vererek, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde hızla yol almaya devam etmektedir.

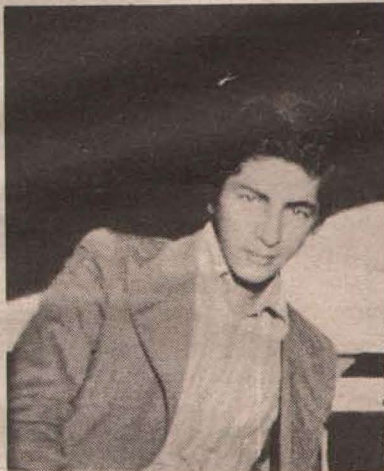
Günümüze kadar Kürdistan şehitleri hakkında epey seyler yazıldı, söylendi ve anılarına sadık kalarak çalışıldı. Fakat tüm bunlarla görevimizi yerine getirmiş olabilir miyiz? Asla. Onların ideolojileri olan Marksizm-Leninizm, yüce amaçları olan bağımsız ve özgür bir Kürdistan için, onların yol göstericiliğine daha sıkı sarılarak, kanlarıyla kızıllaşan sancamızın Kürdistan semalarında dalgalandırıcaya kadar, tüm fikri ve fiziki gücümüzü sonuna kadar işleterek onların anılarını yaşatabiliriz.

ONLARI: Şehitlerimize karşı olan yükümlülüğümüzü, onların mücadele ve direnişlerini tüm benliğimizde somutlaştırarak büyük bir coşku ve azimle zafer burçlarına doğru ilerliyerek yaşatacağız.

**ANILARI MÜCADELEMİZDE YAŞAYACAKTIRI
YAŞASIN BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELEMİZİ
YAŞASIN PKK!**

Silah Arkadaşları

Hayrettin ERTÜRK yoldaşı ölümünün 4. yılında saygıyla anıyoruz

Hayrettin ERTÜRK

bir mücadele ruhuyla askerden döner dönmez Hareketimizle ilişki kurarak mücadeleye atıldı. 1979 yılı ilkbaharında girdiği bu ilişkilerle bazı eğitim çalışmalarına da katılarak, kısa sürede aktif bir sempatizan durumuna yükseldi.

Oturdukları mahallede (şehir merkezinde) Partimizin çevre unsurlarından biri olarak, Hareketimizin gelişmesine yardımcı oluyordu. Özellikle PKK'nın kuruluşunun ilânıyla yayınlanan BİLDİRGE ve BİLDİRİNİN yerelde dağıtılıp, okunmasında, düşüncelerin kitleye götürülmesinde aktif bir şekilde yer aldı.

Hayrettin yoldaş kaldığı mahallenin faşist milislerin etkisinde bulunmasına ve bundan dolayı da defalarca tehdit edilmesine rağmen hiçbir tereddüt göstermemiş, daha fazla bir azim ve kararlılıkla mücadeleyi sürdürüyordu. Çok kısa bir sürede şevkle kendisini geliştirme çabasında olan Hayrettin arkadaş, 19 Ağustos 1979 günü priket döküm inşaatında diğer

işçi arkadaşlarıyla birlikte çalıştığı bir sırada polis ve sivil faşist milislerin ortak planıyla yapılan bir saldırıda alçakça katledildi.

Bu olay tesadüfi olmamıştı. Hareketimiz, Elazığ tutuklamalarıyla bu bölgede önemli bir darbe yemişti. Bunun yarattığı olumsuz etkileri giderme, daha sağlam ve güçlü temelde mücadeleyi ileri götürme çabalarına karşı sömürgeciler de çeşitli araç ve yöntemlerle saldırılarını sürdürüyor, gelişme çalışmalarını engelleyip, dağıtmak istiyordu. İşte Hayrettin yoldaşın şehit edildiği de, sömürgecilerin bu saldırı planlarının Ağrı yöresindeki uygulanışı sırasında olmuştur. Hayrettin yoldaşın devrimci mücadeleye fazla sürmeyen ilişkisi sırasında en fazla dikkati çeken yanları; çalışkanlığı, fedakârlığı, cesareti, kararlılığı ve sadeliği idi. Doğruluk ve dürüstlükten şaşmaz, alçakgönüllü bir kişiliğe sahipti. Sürekli öğrenmek, kendini ve mücadeleyi geliştirmek isteğiyle doluydu. Yaşadığı ortamın ona kazandırdığı bu karakterini ve yeteneklerini mücadelenin hizmetine daha fazla koşma fırsatı verilmeden şehit edilmiştir.

Başa MAZLUM, KEMAL, HAYRİ, HAKİ, MEHMET yoldaşlar olmak üzere yüzlerce devrim şehidinin anısına olduğu gibi, Hayrettin yoldaşın da anısına sahip çıkmak, onların uğrunda şehit düştükleri davayı hiçbir bikkınlık ve yılmınlıkla düşmeden, inanca ve kararlılıkla sürdürmek ve ZAFERE ulaştırmaktan geçer.

Şehitlerimizin anısı, Partimizin açtığı yeni direnme döneminde savaşımı yükselterek gerçek anlamını bulacaktır!

**Hayrettin ERTÜRK yoldaşın anısı mücadelemizde yaşayacaktır!
Kahrolsun Faşist-Türk Sömürgeciliği!
Yaşasın Bağımsızlık Mücadelemizi!
Ağrıdan Bir PKK Taraftarı**

Düşmana karşı direnerek şehit düşen Baki KAHRAMAN'I yeni KAHRAMANLAR yaratarak yaşatalım

7 Ağustos 1981 günü, zırlı araçlarla takviye edilen 1000 kadar sömürgeci asker, Beydere köyünün yakınındaki ormanın derinliklerinde saatler süren çatışma sonrasında şehit düşen PKK partizanının cesedine dahi yanaşamamanın korkusu içinde, köylüleri zorla ormana sürüyorlardı.

Yürekləri acı içinde kıvranan köylüler, düşmanın elindeki silahlara küçümseyerek bakarken, henüz soğumamış bir vücudun militan sıcaklığını hissedebilmek için ona doğru koştu. Düşman askerleri, korkularını gizlemek istercesine ateşe ara vermeden ormanı ve çalı diplerini taramaya devam ederken, köylüler Baki'yi omuzlarına aldılar.

Baki KAHRAMAN'ın cesedini, köylülerin elinden alan sömürgeciler, onu Karakoçan'a götürerek üç gün meydana halka gösterdiler. Korkaklıklarının ve alçaklıklarının bir kanıtı olan bu cinayetleriyle halka gözdağı vereceklerini zanneden sömürgeciler, bu açık teşhir olayının kitleler üzerinde yarattığı kını ve öfkeden büyüklüğünü belirterek, O'nun cenazesini tüm çabalara, halkın dayatmasına rağmen ailesine bile vermeyerek kendileri gömdüler. Mezar başında 15 gün nöbet bekleyen askerleri gören halk kitleleri, PKK partizanlarının düşmanında yarattığı korkunun büyüklüğünü belirterek, düşmanın ölümlerimizden dahi korkacak kadar sefil ve düşkün olduğunu söylemekten kendilerini alamadılar.

PKK militanlarından Baki KAHRAMAN, 1961 yılında Mazgirt-Teman köyünde doğdu. Orta halli bir ailenin çocuğu olan Baki, okul dışındaki tüm zamanlarında ailesiyle birlikte üretime katılıyordu. İlkokulu köyünde bitirdikten sonra, Orta öğretimini Karakoçan'da tamamladı.

Bağımsızlıkçı hareketin etkilerini yeni yeni duyurmaya başladığı 1976 yılında, O'da henüz çevresini ve dünyayı kavramaya çalışıyordu. Ülke insanlarının çoğunluğun kendi halk ve ülke gerçeklerine yabancı oldukları, ailesel, kişisel çıkarlarını ağır bastığı bir dönemde, kendi varlığına sahip çıkış ve gerçekleri kavrayış olayı kolay gerçekleşecek bir durum değildir. Ama Baki, genç dimağında bu gerçekleri kavramada hiçde zorluk çekmediğini ortaya koyarak, ülkesine ve halkına sahip çıkmayı bildi.

Delil DOĞAN'ın bölgede yaptığı çalışmalar sürecinde, mücadeleye bağlarını geliştirerek, bir kurtuluş savaşçısı olmanın basamaklarını güvenle aştı. Delil DOĞAN yoldaşın kendisine verdiği kitapları defalarca inceliyor, mücadelenin tüm sorunlarına büyük bir ilgiyle eğilerek, çözüme kavuşturulmasına tartışmalarıyla katkıda bulunuyordu. Kısa zamanda eğitim gurupları içinde görev alan Baki, gençlik ve işçi kitleleri içinde yoğun bir propaganda çalışmasını da beraberinde yürütüyordu. O'nun bu çalışmaları ilk şimşekleri, kazada "tekke" kurmaya çalışan sosyal-şoven akımlarda buldu. Bunlardan birçok kez tehdit mektubu alan Baki KAHRAMAN, yine bu guruplardan birisi tarafından iki yerinden bıçaklandı.

Baki KAREER yoldaşın anma günlerinde pullama yaptığı bir sırada yakalanarak, 10 gün gözaltında tutulan Baki KAHRAMAN, serbest bırakıldıktan sonra dikkatleri dağıtmak amacıyla bir süre lokantada çalıştı. Delil DOĞAN'la sürekli ilişki içinde sürdürdüğü çalışmalarını bu dönemde de devam ettirerek, aldığı tüm talimatları en eksiksiz biçimde uyguladı.

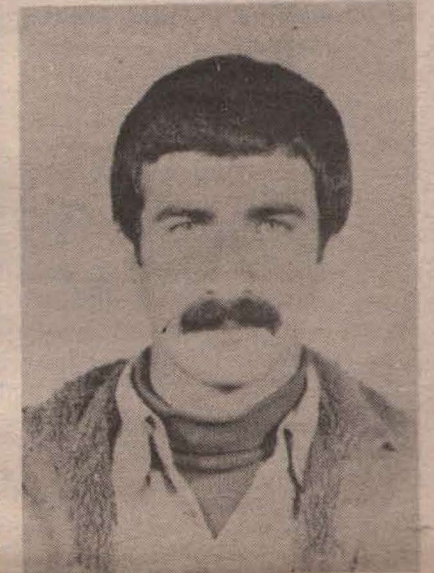
1978'de okulu bitirdiğinde kırsal alanda çalışmak üzere görevlendirildi. Belirli bir süre sonra kişiliğinin belirginlik kazanması bu dönemde gerçekleşerek, benliğinde temsil ettiği özellikler açıkça görüldü.

Baki, devrimci etkinliğini en başta ailesi üzerinde göstermişti. Şimdi en büyük ailesi olan halkı, yoksul köylülüğü mücadeleye çağırıyor, onları eğitip, bilinçlendiriyordu. Dersim köylerinde faaliyet yürüten Baki, gerçekten de en kısa bir zamanda halkın sevdiği, saygı ve güven duyduğu bir önder haline geldi.

1979'da aldığı bildiri basımı ve dağıtım görevini de en eksiksiz bir biçimde sürdürdü. 1979 Elazığ operasyonlarında polise adı verilen Baki

KAHRAMAN, yapılan bir baskında yanındaki arkadaşıyla kaçmayı başararak, mücadelenin toparlanmasında militanca çalıştı.

Faşist cuntanın başa geçmesinden sonra hüküm süren açık savaş, sindirme ve baskı ortamında da, en büyük cesaret ve özverinin örneği oldu. 7 Ekim 1980'de Delil DOĞAN yoldaşın şehit düşmesi ardından ise, görevin daha da ağırlaştığını, ama bir o kadar da yüceltiğini bilerek savaşan Baki yoldaş, yaşayanların görevlerini her an bilincinde taze tutarak, Partiyile ilişkilerin koptuğu bu dönemde dahi Partinin mücadeleye anlayışını adım adım uyguladı. Yanındaki arkadaşlarıyla birlikte, düşmanın tüm saldırılarını boşa çıkardı. Dönemin özelliklerine uygun hareket tarzını geliştirerek, kitle ilişkilerini sınırlandırıp, faaliyetlerindeki gizliliği daha da katılaştırdı. O, her dağda, her köyde sığınak kazar, işlerini en az kişiyle yapardı. En zor ve

Baki KAHRAMAN

en tehlikeli işleri ise hep onun üstlendiği görülür, bunları coşkuyla yerine getirirdi.

Zor koşullar altında yılmadan sürdürdükleri mücadelede her yoldaşı gibi Baki'de, günün her saatinde uyanık ve hareketle hazır. Baki, Kasım 1980'de buzlaşan nehirde arkadaşlarını sırtlayarak, üç kez geçirmiş ve bu arada sarılık hastalığına yakalanmıştı. Doktora gitme olanağı olmadığı için, sırtında taşıdığı kitap ve cephanesinin yanına bu kez ilaçlar da eklenmişti. Ama ne düşman baskısı ve ne de hastalık O'nu halktan, davasından ayıramadı. Halkın tedirginlik içinde bulunduğu o dönemlerde bile, O'nun kaldığı her kapı açıldı. Halk arasında gönüllere yer eden bir sevgili kazanan Baki, yoldaşlarının da güven ve saygıyla baktıkları bir yoldaş. O adeta bir moral deposu, güler yüzlü ve gözlepekliğiyle güven ve cesaret kaynağıydı. Ama O'nun özellikleri anlatılırken, bunların da ötesinde, kolektif çalışmadaki titizliğinden, basit-zor, küçük-büyük her göreve hazır tutumundan, Partinin olanaklarını ve sorunlarını dikkate alan yaklaşımından, inisiyatif ve bericisinden de bahsetmek gerekir.

Baki yoldaşda, Partinin kadroları geri çekme taktiğine bağlı olarak bir gurup arkadaşıyla yurtdışına çıkmaya hazırlanıyordu. Ancak bu hazırlıkları sürdürdüğü bir sırada, bulundukları Beydere köyünde bir muhbirin ihbarı üzerine 1000 kadar sömürgeci asker tarafından kuşatıldılar. Baki KAHRAMAN, düşmanla girdiği bu son çarpışmasında, son kurşununa kadar çarpışarak çemberi yarmaya çalıştı. Ancak aldığı bir kurşun yarası ile şehit düştü. "Faşist ordu size teslim olmayacağı, bağımsızlığımız için son nefese kadar direneceğiz" sözleriyle inancını ve düşmana duyduğu soylu öfkeyi haykıran Baki yoldaşın öldüğüne düşman inanmadı. Cesedi ve çevresini uzaktan kurşun yağmuruna tutarken, cenazeyi almak için de köylüleri gönderdiler. Köylülerin omuzlarında gelen Baki yoldaş, PKK direnişçiliğinin ve halk kahramanlığının düşmana korku salan büyüklüğünün simgesi olarak, yine halkın kalbine gömüldü.

Ankara ile Bonn arasında sıklaşan trafik ve

PAZARLIĞIN KONUSU

Federal Almanya'da bulunan Kürdistanlı ve Türkiyeli işçiler üzerinde, Alman emperyalist burjuvazisi ile Türk faşist burjuvazisi arasındaki pazarlık son aylarda iyice kızıştı. Ankara ile Bonn arasında sıklaşan trafik ve basına yansıyan demeçler ise, bu iğrenç pazarlığın boyutlarını açıkça ortaya serdi.

Önceleri Alman Çalışma Bakanı Blüm, ardından Alman Maliye Bakanı Mattofer ve Dışişleri Bakanı Zimmermann peş peşe Ankara'ya giderek, Almanya'daki işçilerin geri dönüş ve diğer kısıtlayıcı uygulamalar sorunu üzerinde görüşmeler yaptılar. Aynı konu üzerindeki görüşmeler, Türkiye'nin Federal Almanya Büyükelçisinin Alman yetkilileriyle sürdürdüğü temaslarının da başlıca konusu oldu.

Açık ki, tüm bu ziyaret ve görüşmelerde ele alınan sorun, işçilerin çıkarlarının nasıl korunacağı değildi. Her iki devlet de temsil ettikleri sınıfın, en çok nasıl kârlı çıkacağını hesaplarını yapıyor ve işçi kitlelerini bu nedenle tartışmalarının gündemine alıyorlardı.

Yıllar önce büyük davetiyeler çıkarılarak Avrupa metropollerine getirilen Türkiye ve Kürdistanlı işçiler, şimdi haklı olarak, neden istenmeyen adam ilân edildiklerini soruyor, tartışma masalarında kendi üzerlerinde yapılan pazarlıkların ardındaki gerçeği öğrenmeye çalışıyorlar.

Emperyalizmin kendi tarihinde yaşadığı en derin ve sürekli bir bunalım evresinde bulunuluyor. Başta ABD olmak üzere tüm emperyalist devletler, bu bunalımın ağır sancıları içinde giderek daha da çöküşe yaklaşıyorlar. Geçmişte bunalımlarını sömürge ülkelere aktararak kısmî de olsa rahatlatma olanağına sahip oldukları halde, bugün yeni-sömürgelerde de bizzat bu bağımlılık nedeniyle giderek daha da derinleşen bunalım artık bu yolu da tıkadığından, emperyalist güçler, her alanda bir tikanıklık ve çözümsüzlükle yüz yüze bulunuyorlar. Bu nedenle de, bir yandan yeni-sömürge alanlara daha çok yüklenirken, öte yandan da kendi ülkelerindeki proletarya ve diğer katmanlar üzerindeki sömürüyü derinleştirme yoluna gidiyorlar. Pazar alanlarındaki tikanıklık, artan enflasyon ve işsizlik metropollerden sömürgelere kadar her alanda birbirini kovalıyor. Tüm bu ekonomik sorunlara, bir de kitlelerin artan muhalefeti ve yeni-sömürge ve sömürge ülkelerdeki kurtuluş hareketleri eklenince, bunalımın boyutları bu çözümsüzlüğü daha da derinleştirerek, içinden çıkılmaz bir hale getiriyor.

Hem emperyalist burjuvazi ve hem de yeni-sömürge ülkelerdeki işbirlikçi-burjuvazi açısından bir çözümsüzlüğün yaşandığı bu koşullarda, işçilerin üzerindeki hesapların hız kazanması, buna bağlı olarak işçiler arasında düşmanlıkların körüklenmeye çalışılması yadırgatıcı değildir.

Emperyalizmin genel bunalımına bağlı olarak Alman emperyalist burjuvazisi de, iflaslar, enflasyon, işsizlik vb. sorunlarla karşı karşıyadır. Bu durum, Alman işçi sınıfında da giderek daha radikal gelişmelere yol açmakta ve kitlelerin tepkisini artırmaktadır. İşçi sınıfının, yaşanan bu bunalımdan burjuvaziyi sorumlu görerek ona karşı yönelmesinin yaratacağı tehlikeler, emperyalist burjuvazi için çok açıktır. Bu noktada özellikle yabancı işçilere yönelerek, işsizlikten onları sorumlu göstermesi ve yabancı işçileri ülkelere dönmeye zorlayarak, işsiz sayısında yapay bir azalma yaratmaya çalışması, duyduğu korkunun açık örnekleri olmaktadır. Son günlerde çıkan gazete haberlerinde, federal Almanya'daki işsiz sayısında "önemli" bir azalmanın olduğu söylenmektedir. Bu azalmanın, yabancı işçi-

lerin geri gönderilmelerinin hızlandırılmasıyla aynı anda olması bile, nemenem bir azalış olduğunu ele vermektedir.

Türk burjuvazisi açısından ise sorun çok daha köklü ve geniştir. Emperyalizme bağımlı çarpık bir kapitalizme dayanan Türkiye ekonomisi, bugün artık tümüyle rayından çıkmış ve bu alandaki karmaşa Türk burjuvazisini boğulma noktasına getirmiştir. Uygulanan reçeteler, tavsiyeler, yardımlar, yatırımlar vs. hiçbir çaba, hastalığın tedavisini yapmaya yetmemiş ve aksine yarayı kangren haline getirmiştir. Türkiye'de milyonları aşan mevcut işsiz kitlelerinin yanı sıra, bu ordu hergün yüzbinlerin eklenmesiyle daha da büyümektedir. İflaslar birbirini kovalamakta, fabrikalar, holdingler, bankalar devlet yardımlarına rağmen bataktan kurtarılamamaktadırlar. Zaten kendisi de her alanda bir bataklığın içinde bulunan Türk devleti, uyguladığı zor temelinde kitlelerin soyulmasına, işçi haklarındaki kısıtlamalara, her türden demokratik hakkın gaspedilmesine, kapıların yabancı sermayeye ardına kadar açılmasına rağmen, derdine deva bulamamanın sancılarını yaşamaktadır. 24 Ocak kararları ve diğer ekonomik uygulamalar üzerinde son aylarda gazete sütunlarına yansıyan tartışmalar, reçete sahiplerinin bile nasıl birbirlerine girdiklerinin örnekleridir. Bunun da ötesinde Türk burjuvazisi, her türlü uygulamaya rağmen bastıramadığı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketinin sürekli gelişen birleşik gücüyle karşı karşıya bulunmaktadır.

Dört yandan ateşle kuşatılmış olan bu faşist diktatörlük için, Avrupa'daki işçiler uzun yıllar döviz getiren kaynaklar olarak yine önemli bir sömürü kaynağı ve ekonomide nefes alabilmesi için bir rahatlatma unsuru olmaktadır. Her yıl milyonlarca mark tutarındaki döviz Türkiye kasalarına akıtan böyle bir sömürü kaynağının tıkanması, elbetteki Türk burjuvazisi için en olumsuz durumlardan birisi olacaktır. Kaldı ki, Türkiye ve Kürdistan'daki hâlen

binlerce işsiz insanı, döviz karşılığı Arap çöllerine satan ve satmaya devam eden faşist Türk burjuvazisi, içerdeki işçileri satmanın hesaplarını yaptığı bir dönemde, kendisi için kâr akıtan Avrupa'daki işçilerin geri dönüşü karşısında elbette telaşa kapılacak ve bu kadar işçinin işsizler yığına katılarak ekonomik sorunları daha da ağırlaştıracağı gerçeği karşısında duyduğu ürküntüyü gizleyemeyecektir.

O nedenledir ki, Türk burjuvazisi, sözde işçilerin çıkarlarını savunma adı altında Alman makamlarıyla adeta güreşe soynmakta, gazetelerde büyük puntolarla atılan renkli manşetlerde kâh tehditler savrularak, kâh "Türk düşmanlığı"ndan ya da "Türk dostu" Almanların övgüsünden bahsedilerek, koruyucu "babalık" rolü oynanmaya çalışılmaktadır.

Ama cunta, nasırlı ellerine dış gıcırtaarak, ekmeklerinden kısıp biriktirdikleri paralara ise iştahla baktığı işçilerden büyük korku duymaktadır.

Çünkü bu işçiler, Avrupa metropollerinde bulundukları süre içinde dünyayı tanıma ve sömürüyü daha iyi anlama olanaklarına kavuşmuş, ülkelerinin içinde bulunduğu durumu ve sorumlusunu kavramışlardır. Özellikle 1980 faşist darbesinden sonra, yurtdışındaki çalışmaları yoğunlaştıran devrimcilerin faaliyetleri ile Türkiye ve Kürdistanlı kitleler, kendilerinin ülke mücadelesi açısından taşıdıkları önemi ve devrim sorunlarını bilinçlerinde önemli oranda aydınlığa kavuşturmuşlardır. Şimdi işçiler, sadece cuntaya döviz sağlayan "sağılacak inek"ler değildirler. Cunta bunun da bilincindedir. Bu noktada tam bir çözümsüzlük içinde bulunmaktadır. Gözleri dünya ve ülke gerçeklerini görmede hiç bir yanıltmaya meydan vermeyecek kadar açılan işçi yığınlar, Türkiye'ye dönmeleri halinde sadece döviz kaynağı tıkanmakla da kalmayacak, görüldüğü üzere onlar aynı zamanda ülke içinde yönetime karşı muhalefetin önemli bir kaynağı olacaklardır.

Avrupa'da kalmaları durumunda da, yine cuntaya karşı mücadelenin sesinin dünyaya ileticisi olarak kitle temelini oluşturacak, mücadelenin maddi ve manevi alanda önemli bir destekleyici ve besleyici gücü olma rolünü oynayacaklardır.

Evet, cunta bu çözümsüzlüğün içinde kıvrınmakta, bir yandan yurtdışında da hızlandırdığı karşı-devrim çabalarıyla işçiler üzerinde baskı uygulamaya çalışırken, öte yandan da Alman emperyalist burjuvazisine bu alanda sürdürülen devrimci faaliyetleri önlemesinin sistem açısından taşıdığı önemi anlatmaya çalışmaktadır. Alman burjuvazisiyle işbirliği halinde işçilerin yaratacağı tehlikeleri önleme gayretleri, aynı zamanda işçilerin geri dönmelerinin böyle bir denetimle sınırlandırılmasını da amaçlamaktadır.

Ama, geçmişte kendisine büyük kârlar sağlayan bu işçilerin artık kaldıramayacağı bir yük durumuna geldiğini en ağır biçimde hisseden Alman emperyalist burjuvazisi, Türk burjuvazisinin sancılarını bir koz olarak kullanmaktan da çekinmemektedir. İşçilerin geri gönderilme sayısı, primler ve diğer kısıtlayıcı önlemlerin kendisinin belirlediği orana bağlı olarak Türk makamlarınca kabul edilmesini dayatmakta, Avrupa'daki devrimci faaliyetlerin önlenmesi ve bazı devrimcilerin iadesini bu şartların kabulüne bağlamaktadır. Böylece hem ekonomik çıkarlarını güvenceye almak ve hem de kendisinin de büyük rahatsızlık duyduğu, Avrupa kitleleri içinde de bilinçlenme ve hareketlenmenin önemli bir gücü olan Türkiye ve Kürdistanlı devrimcilerin etkisizleştirilmesini gerçekleştirmek istemektedir.

İki haydutun çıkarlarını güvenceye almak için yaptıkları bu pazarlık, görüleceği gibi Türkiye ve Kürdistanlı işçi yığınlarının üzerinde sürdürülmektedir. Yoğunlaşan trafik, artan demeçler, övgü dolu sözler, tehditler bu hesaplar üzerinde yapılmakta, işçi kitleleri bir top gibi elden ele atılmak istenmektedir.

İNSANLIK SUÇU!

F. ALMANYA HÜKÜMETİ 39 KİŞİYİ GÖZ GÖRE GÖRE ÖLÜME GÖNDERDİ!

Alman hükümeti, cuntayla sürdürdüğü uzun pazarlık sonrası 39 kişiyi kimliklerini dahi açıklama gereğini görmeden, cuntanın işkence merkezlerine gönderdi.

11 Ağustos 1983 günü Alman Hava Yollarının saat 13.30'da İstanbul seferini yapan uçağı ile Türkiye'ye gönderilen 39 kişi, Frankfurt hava alanında Türk MİT'i ve polisine teslim edildi.

İçlerinde faşist cuntanın arananlar listesine aldığı kişilerin de bulunduğu 39 kişinin, göz göre göre ölüme gönderilmesi, başta Alman demokratik çevreleri olmak üzere, Türkiye ve Kürdistanlı çevreler tarafından da tepkiyle karşılandı. Olayın bir cinayet olduğunu söyleyen demokratik çevreler, daha önce yaptıkları bir çok girişimin sonuçsuz kaldığını belirterek, protestolarını havaalanı ve çevresinde de sürdürdüler.

11 Ağustos günü 39 kişi cuntaya teslim edilirken, Türkiye, Kürdistan ve Alman çevrelerden oluşan 200 kişilik bir topluluk havaalanının kapısını tutarak yolcuların girişini önlemeye ve son ana kadar teslim işini engellemeye çalıştılar.

Aralarında İnsan Hakları Komisyonu Temsilcisi, Hessen Yabancı Dayanışma Komitesi Başkanı Detlef Löderwal ve Yabancılarla Evli Alman Kadınları organizasyonu başkanı Alamanasreh'in de bulunduğu topluluk, uçağın kalkmasından sonra da megafonlarla sloganlar atarak gösteriye devam etti. Topluluk daha sonra dağıldı.

İğrenç pazarlığa tepkiler büyüyor

F. Almanya hükümetinin 39 siyasi ilticacığı Türkiye'ye iadesi, Almanya parlamentosunda da yeni tartışmalara yol açarken, tepkiler sürüyor.

İlk tepkiyi gösteren Yeşil Milletvekilleri ardından, Sosyal Demokrat Parti'nin de eleştirilerde bulunması, hükümeti açıklamalarda bulunmak zorunda bıraktı. Sosyal Demokrat Parti Dışişleri Komisyon sözcüsü Vogelt 18 Ağustos'ta Alman radyolarında yayınlanan açıklamasında

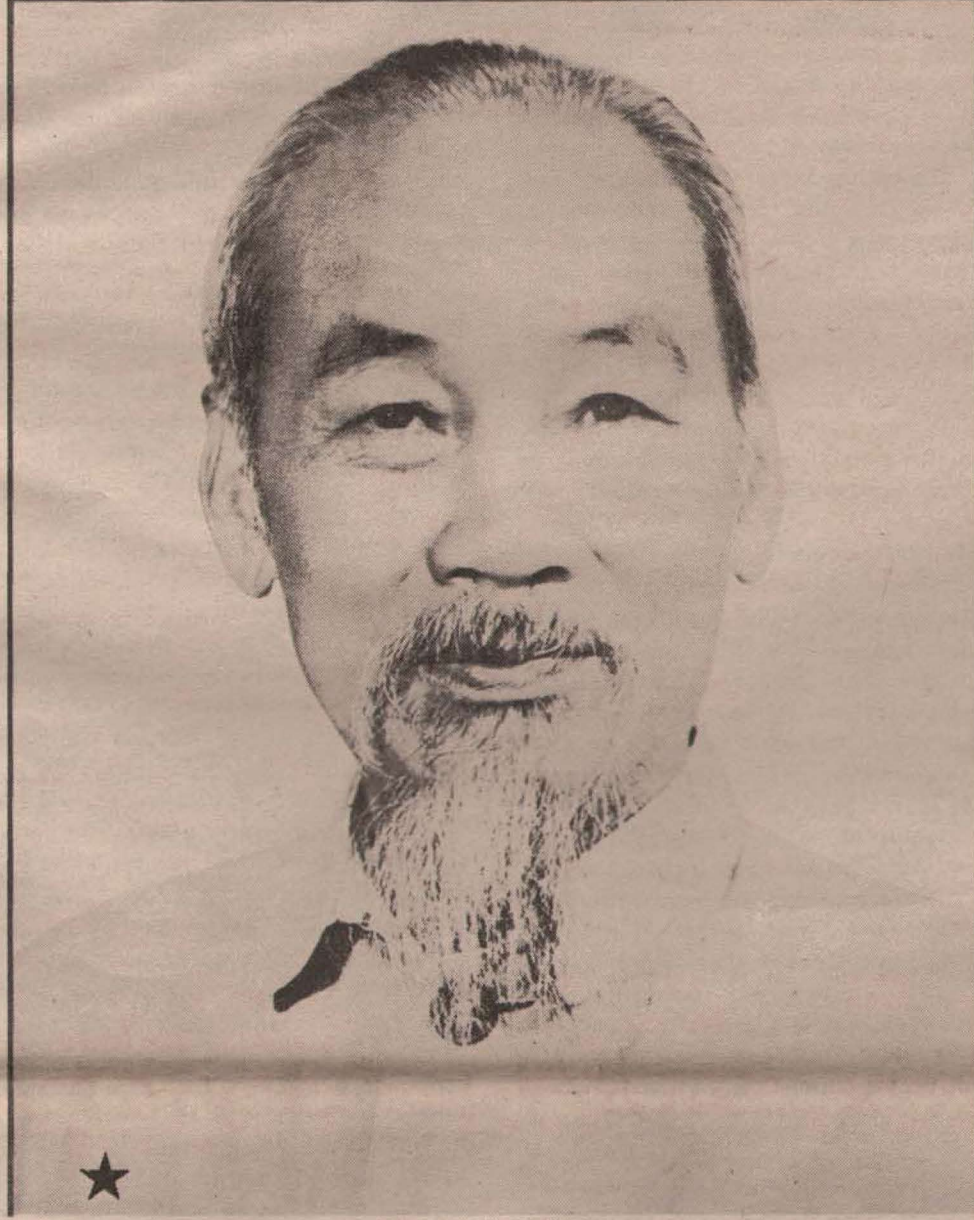
Bonn hükümetini, "Türkiye'deki askeri yönetimle alışveriş yapmak ve Almanya'nın güvenliğini kollamak amacıyla Türkleri ülkelerine geri göndererek, insan hakları ilkelerinin çiğnenmesine bilinçli olarak göz yummakla" suçladı.

Öte yandan Avusturyalı hukukçular da, Alman hükümetini uluslararası insan hakları anlaşmalarını çiğnemekle suçlayarak, 39 kişinin iadesini kınadılar.

F. Almanya hükümetinin cuntayla girdiği pazarlıklar sonucu 39 kişinin iade edilmesi, Avrupa'daki Türkiye ve Kürdistanlı güçler tarafından tepkiyle karşılandı. İade işlemi sırasında yapılan gösteriler sonrasında da protestolar devam ediyor. İade olayını protesto eden 20 kişi Cenevre'deki Birleşmiş Milletler binası önünde zincirlerle birbirlerine bağlı olarak yaptıkları gösteride cuntayı ve F. Alman hükümetini suçlayarak, BM'den Türkiye'de insan hakları konusunda araştırma yapmasını istediler.

VIETNAM ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNDE BİR DÖNÜM NOKTASI OLAN AĞUSTOS ZAFERİNİN YILDÖNÜMÜNDE VIETNAM HALKINI SELAMLIYORUZ

Başkan Ho Chi Minh

Vietnam adı, zayıf ve güçsüz bir halkın kendinden kat kat güçlü düşmanlara karşı, uzun süreli direnme savaşı ile 40 yılı aşkın bir mücadele sonucunda zafere gitmenin adıdır. Vietnam halkı, bağımsızlık savaşı süresince çeşitli aşamalardan geçerek, zafere ulaşabildi. 1930'da Vietnam İşçi Partisi'nin kurulması ile, marksist-leninist bir parti önderliğine kavuşan Vietnam halkı, siyasal mücadele ile silahlı mücadeleyi ustaca birleştirerek, dünya, bölge ve ülkenin somut koşullarından en iyi biçimde yararlanıp, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm doğrultusundaki mücadelelerini zaferle taçlandırdı. 1945 Ağustos Devriminin zaferi ile Vietnam Demokratik Cumhuriyeti kurulmasına karşın, bir kez daha Fransız sömürgecilerinin müdahalesi ile karşılaşan Vietnam halkı yeniden silaha sarılarak, 1954 Dien Bien Phu zaferi ile Kuzey Vietnam'ı Fransız sömürgeciliğinin egemenliğinden kurtararak bağımsızlaştırdı. Ama emperyalist ve sömürgeci saldırıların sonu gelmedi. Bu kez Güney Vietnam'da geliştirilen ABD emperyalizminin yeni-sömürgecilik uygulamalarına karşı silahlı direniş mücadelesini yükselterek, 1976'da Güney'de bağımsızlığına kavuşarak, iki parçanın birleşmesi sağlandı.

Ağustos devriminin zaferinin 38. yıldönümünün kutlanıldığı bir dönemde, dünya çapında ulusal kurtuluş hareketleri güçlü bir atılım kazanarak, her zamandan daha fazla zafere yakınlaşmış bulunmaktadır. Ezilen ve sömürge bir halkın ne kadar zayıf, ne kadar küçük olursa olsun eğer direnmeye ve savaşımaya karar vermişse, mutlaka zafere ulaşacağını açık bir göstergesi olan, Vietnam halkının yabancı egemenlere, emperyalist sömürgeci güçlere karşı verdiği ulusal bağımsızlık savaşının gelişip, başarıya ulaşmasında Ağustos zaferinin önemli bir etkisi vardır. Ağustos devriminin yıldönümünü kutlarken; bu vesileyle Vietnam devrimine ve bu devrimin gelişimine kısa da olsa bazı noktalarla değinmekte ve bundan bazı sonuçlar çıkarmakta yarar vardır.

VİP'İN KURULUŞU ULUSAL KURTULUŞ ALEVİNİ TUTUŞTURAN KIVILCIM

17 Ekim devrimiyle birlikte devrim dalgasının batıdan doğuya kayması ve sömürgeci devrimlerle proleter devrimin içiçe geçmesi, Vietnam, Çin gibi ülkelerde de devrimin objektif koşullarını olgunlaştırdı. Bunun Ekim devriminin zaferinden sonra kurulan Komintern'in bizzat subjektif alanda devrimleri geliştirme çabasıyla da birleşmesi bu ülkelerde devrimci gelişmeleri daha da hızlandırdı. 1925'lerde yoğunlaşan Vietnam Devrimci Gençlik Hareketi'nin gelişmesi ile, giderek partileşmeye doğru adımlar atıldı. 1930'da Komintern'in görevlendirmesi ile Ho Chi Minh, Vietnam devrimci gençlik birliği temelinde, gelişen ve ortaya çıkan komünist örgütleri, Vietnam İşçi Partisi'nde bir araya getirdi. 1930'da VIP'nin doğması ile Vietnam halkının mücadelesi de yeni bir aşamaya girerek, önemli gelişmeler kaydetti. Parti daha doğuşunda devrimci şiddet kullanmak ile karşı karşıya geldi. Nge Tinh sovyetlerinde somutlaşan devrimci şiddet kullanılması, VIP'nin, doğru bir strateji ve taktik hata yönelerek, ulusal kurtuluş mücadelesini daha da güçlü temellerde geliştirmesinde bir dönüm noktası oldu. Bu yıllardan sonra VIP, yaptığı durum değerlendirmesinde devrimin yeniden gelişimine işaret ederek, örgütlenmenin daha da güçlendirilmesi kararını aldı. Bu kararların pratikte uygulanması ile birlikte, Vietnam halkının tarihinde, zafere giden yolda direnmelerin tarihi de - proletarya önderliğinde açılmış oldu.

1936'lara gelindiğinde dışta ve içte koşulların elverişli bir duruma gelmesiyle, siyasal mücadelenin ağır bastığı bir dönem açıldı. 1936-1939 Demokratik Cephenin kuruluşuna denk düşen bu dönem; gerçek anlamda Vietnam halkının bilinci, fedakarlığı, kararlılığı ve mücadele azmiyle sınıandığı ve yoğun olarak kendisini eğittiği; daha ileriki günlere hazırlanmış bir siyasal mücadele dönemi oldu. 3 yıl süresince VIP önderliğinde, Vietnam halkı, birkaç onyılda ulaşamayacağı bir siyasal deneyim kazandı.

1940'lara doğru gelindiğinde, dünyayı 2. bir dünya savaşının barut kokuları kaplamaya başladı. Almanya, İtalya ve Japonya faşist yönetimleri büyük bir iştahla yutmaya hazırlan-

dıkları sömürge ve bağımlı ülkeleri egemenlik altına almak için, dünyanın paylaşımını yeniden gündeme getirdiler. Başlangıçta Alman, İtalyan ve Japon faşistlerinin silahlanmasını bizzat destekleyen İngiltere ve Fransa'nın başını çektiği diğer emperyalist blok; bu silahlanmanın o zamana kadar dünyanın tek sosyalist ülkesi olan SSCB'yi hedefleyeceğini hesaplıyorlardı. Bu nedenle saldırının yönünü Sovyetler Birliği'ne çevirmek istiyorlardı. Alman, İtalyan ve Japon faşistlerinin sürekli savaş kışkırtıcılığı yapmaları dünyayı faşist istilâ tehlikesi ile karşı karşıya getirdi. Faşist tehlikeyi bertaraf etmek için, Komintern'in 7. Kongresi'nde alınan kararlarla, birçok Avrupa ve diğer bazı ülkelerde faşizme karşı halk cephepleri kuruldu. Artık kaçınılmaz bir duruma gelen savaş tüm taraflar hazırlanıyordu. Genelde gelişmenin yönü bu şekilde işlerken, 1939'lardan itibaren Vietnam'da da değişiklikler ortaya çıktı. Artan sömürgeci baskılar karşısında VIP, 1936'da başlayan legal, yarı-legal yoğun siyasal mücadele döneminin artık kapanması sonucu illegal örgütlenmesini daha da güçlendirerek, faaliyetlerini illegaliteyi temel alarak sürdürmeye başladı. Hitler'in Doğu Avrupa ülkeleri ardından, Fransa'ya da saldırması VIP'nin faaliyetlerini daha da hızlandırdı. Bu durum Vietnam devrimcilerinin ulusal kurtuluş mücadelesini zafere götürmeleri için elverişli koşulları yarattı. Fransa'nın Alman faşistleri ile savaşmak zorunda kalması, Vietnam üzerindeki denetiminin zayıflamasına yol açtı.

ZAFER İÇİN TÜM HALKIN CEPHE BİRLİĞİ

Bir yandan devrimin siyasal ve askeri hazırlığı sürdürülürken, diğer yandan da ülkenin elverişli alanlarında gerilla birliklerinin düşman hedeflerine yönelen eylemleri gerçekleştirilmekteydi. 1941'e gelindiğinde Ho Chi Minh, «devrimin Fransız sömürgecilerine karşı yürütülecek bir ulusal kurtuluş devrimi olduğu ve tüm halkın düşmana karşı savaşa çekilmesi» gerektiği belirlemesini yaptı. Bu belirleme aynı zamanda VIP-MK'nde, ülkenin bağımsızlığından çıkarılan tüm halkın ulusal birliğinin sağlanması için bir ulusal kurtuluş cephesinin kurulması kararının alınmasına yol gösterdi.

1941'de VIP, Viet Minh cephesinin kurulduğunu ve ulusal kurtuluş savaşının başladığını Vietnam halkına ve tüm dünyaya duyuruyordu. Artık, Vietnam halkı için tek amaç, ülkenin bağımsızlığı için, en ufak bir tereddüt göstermeden ulusal kurtuluş savaşını yükseltmekti.

II. Dünya Savaşı da giderek şiddetlendi. Hitler, bu tarihten itibaren SSCB'ye karşı da bir saldırıya geçerek, sosyalizmi yok etmek istiyordu. Bu durum Vietnamlı devrimcileri sosyalist anavatanı desteklemek için, kendi ülkelerinde ulusal kurtuluş mücadelesini daha fazla yükseltmek görevi ile karşı karşıya getirdi. Bu şekilde sosyalizmin varlığına yönelen tehlike de uzaklaşırabilinecekti.

Viet Minh Cephesi kısa bir sürede gelişerek, işçi, köylü, gençlik, kadın vd. sınıf ve tabakaların ulusal kurtuluş birliklerini kendi çatısı altında bir araya getirdi. Viet Minh Cephesi'nin güçlenmesi, Vietnam ulusal kurtuluş savaşının da daha üst boyutlarda gelişmesine yol açtı. Kentte ve kırsal tüm halk Viet Minh Cephesinin başarısı için seferber oldu. VIP'nin doğru kılavuzluğunda, halkın ulusal birliğini gerçekleştiren Viet Minh, ulusal kurtuluşun temel aracı olarak daha etkin roller oynamaya başladı.

Viet Minh Cephesinin kuruluşu, Vietnam devriminin ulusal kurtuluş savaşı sürecine girmesine ve yeni bir dönemin başlamasına yol açtı. Tüm halkın cephe birliğinin sağlanması ile de, silahlı direniş doğrultusunda adımlar daha da hızlandırıldı. VIP ve Viet Minh önderliğinde halkın siyasal birliği gelişirken, bunun temelinde de giderek halkın silahlı şiddeti daha da güçlenmekteydi. 1944'lere gelindiğinde, tüm ülke çapında gelişmeler büyük atılım kazandı. Birçok sınır ve dağlık alanda Fransız egemenliğinden hemen hiç eser kalmadı. Bir ayaklanmanın koşulları iyiden iyiye olgunlaşmaktaydı. Siyasal ve silahlı mücadelenin ulaştığı boyut bunu gerekli kılıyordu. Parti, her an tüm ülkeyi kaplayan bir ayaklanma durumu ile karşılaşabiliirdi. Böyle bir sonuç karşısında hazırlıksız yakalanmamak için, parti hummalı bir şekilde faaliyetlerini geliştirme ve güçlendirmeye özen gösterdi.

SİLAHLI PROPAGANDA, AĞUSTOS DEVRİMİNE GİDEN YOL

Ho Chi Minh, 1944'de Giap'la yaptığı görüş-

mede devrimin içinde bulunduğu koşullarda, ayaklanmanın erken olacağını, bu nedenle silahlı güçlerin hazırlanması ve halkın siyasal bilincinin geliştirilmesi için siyasal mücadele ile silahlı mücadeleyi bütünleştiren Silahlı Propaganda Birliklerinin oluşturulması talimatını verdi.

Giap'ın komutasındaki 34 kişilik silahlı propaganda birliğinin faaliyetlerine başlaması ile devrimci gelişmeler hızlandı. Fransız karakollarına yönelik olarak gerçekleştirilen ilk birkaç eylemin başarısı, halkta silahlı güçlere karşı büyük bir güven yarattı. Silahlı propaganda birliklerinin tüm ülke çapında yürüttüğü faaliyetlerle bölgesel ve mahalli birlikler arasında koordinasyonu sağlayarak, silahlı birlikleri daha da güçlendirdi. Silahlı propaganda birlikleri, 3-4 aylık bir faaliyeti sonucunda ülkede varolan ulusal kurtuluşçu potansiyele güçlü bir biçim kazandırdı. Peşpeşe yeni silahlı propaganda birlikleri kurulurken, bölgesel ve mahalli birliklerde daha da güçlendi.

1944'ten 1945'e kadar, 1 yıllık sürede silahlı propaganda faaliyetleri, Vietnam halkının kaderini çok yakından etkileyen gelişmeleri de beraberinde getirdi. Zafere giden yolun açıldığı bir köprü vazifesi gören silahlı propaganda faaliyetleri, çok kısa bir süre içinde halkın silahlı gücünü, zayıf ve dağınık durumdan kurtarıp, güçlü ve örgütlü bir karakter kazandırdı. VIP, hazırlıklarını bu alanda da tamamlayarak, gelişebilecek herhangi bir anı durum karşısında, tedbirlerini aldı. Zaten devrim için elverişli olan koşullarda yapılması gereken şey, en uygun anda ayaklanmaya başvurarak, zaferi ilân etmektir. Bunun için de sadece iç koşulların elverişliliği yetmemekteydi. Aynı zamanda dış koşulların da en elverişli anının seçilerek, ayaklanmaya gidilmesi önem taşıyordu.

HALK AYAKLANMALARI VE AĞUSTOS ZAFERİ

II. Dünya Savaşının artık sonuçlanmaya doğru gitmesi ve güçler dengesinde meydana gelen değişiklikler, Vietnam devriminin ihtiyaç duyduğu elverişli dış koşulları beraberinde getirdi.

Savaşı daha da yaygınlaştıran, adeta bir çılgınlık düzeyine varıran Hitler'in SSCB'ye müdahalesi, savaşı kaybetmesinin de başlangıcı oldu. Stalingrad önlerinde Sovyet Kızıl Ordusu'nun ve partizan birliklerinin kahramanca çarpışmalarıyla, Alman faşist ordularının geri püskürtülmesi, faşist saldırganların başaşağı gidişini hızlandırdı. 1945'lere gelindiğinde, Alman orduları, Almanya topraklarına kadar sürülüp, ölüm vuruşları alırken, İtalyan ordusu ise dağıldı. Japonlar 1940'ların başında, Hitler'in Fransa'yı işgalinden yararlanarak Hindi Çini'ni istilâ ettiler. Fransızlar, Japonlara teslim oldular. 1945 Ağustos'una kadar Japonlar'ın Hindi Çin'indeki egemenlikleri devam etti. SSCB'nin 8 Ağustos'ta Japonya'ya savaş ilân etmesi ile Kızıl Ordu, Kuzeydoğu Çin'de mevzilenen kırık dökük Japon ordularını ezdi. Japonya 15 Ağustos'ta teslim olmak zorunda kaldı.

Bu gelişmeler, Vietnam üzerindeki dış egemenliği de zayıflattı. VIP, daha önceleri «Fransızları ve Japonları ülkemizden atalım» sloganını kabul ederken, 9 Mart 1945'te Japon faşistlerinin bir darbe ile Fransızları alaşağı ederek, Hindi Çin'ine sahip çıkmaları karşısında, bu darbenin ciddi buhranlara yol açacağını ve bunun sonucu genel bir ayaklanma yolunda şartların hızla olgunlaşacağını tespit ederek, bu kez «Japon faşistlerini ülkemizden atalım» sloganını kabul etti. Bununla birlikte parti ulusal kurtuluş için ve genel ayaklanmayı hazırlamak için Japon faşistlerine karşı güçlü bir hareket başlattı. 13 Ağustos'ta Hue'de başarılı bir ayaklanma ile başlayan devrim, 25 Ağustos'ta Saygon'da başarılı bir ayaklanmanın daha olmasıyla, 11 gün içinde bütün Vietnam'a yayıldı. Japonların 15 Ağustos'ta teslim olması ile, daha da zayıflaması sonucu ve büyük çaplı genel ayaklanmaların gelişmesi Ağustos devriminin başarısına yol açtı.

2 Eylül 1945'de, VIP başkanı Ho Chi Minh, Başkent Hanoi'de Geçici Hükümet adına okuduğu kurtuluş beyannamesinde, Vietnam halkına ve bütün dünyaya, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin doğuşu haberini verdi. Ho amca, bu konuşmasında Vietnam halkının tarihinde yeni bir çağın açıldığını müjdeleyerek, artık Vietnam halkının kendi ülkesinin efendisi haline geldiğini belirtti.

Ağustos 1945 devrimi, bir ulusal kurtuluş devrimidir. Vietnam halkı, VIP önderliğinde ulusal demokratik halk iktidarı yolunda tayin edici bir adım atarak, yüzyıllar süregelen Fransız sömürgeci boyunduruğunu yerlebir etti. Ayrıca, birkaç bin yıllık tahtı yıkarak Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin temelini attı. Vietnam Demokratik Cumhuriyeti, Vietnam halkının bağımsız ve demokratik devleti, Güneydoğu Asya'nın ilk işçi-köylü devleti oldu.

Ağustos Devrimi, VIP'nin kuruluşundan bugüne kadar yürüttüğü devrimci mücadelenin geliştirilmesinin bir sonucuydu. 1930'dan 1945'e kadar süren 15 yıllık sürekli mücadele içinde VIP'si halkın her tabakasından kitleleri devrime seferber ederek, örgütledi. Viet Minh Cephesi temelinde işçi-köylü ittifakına dayanarak, Vietnam'ın bağımsızlığından ve demokratikleşmesinden çıkarılan tüm yurtsever güçleri birleştirerek, halkın siyasal şiddeti ile askeri şiddetini geliştirdi. Tüm bunlar, Ağustos Devriminin zafere gitmesinde temel bir rol oynadı.

Güçlü bir halkçı karaktere sahip olan Ağustos Devrimi, ülkenin emperyalist kuvvetlerle çevrili olduğu bir dönemde, kendi özgücüne güvenin yolaştığı bir sonuçtu. Viet Minh Cephesi'nin «kurtuluşumuzu kendimiz gerçekleştirelimiz» ilkesinin en iyi bir biçimde hayata geçirildiği ulusal kurtuluş savaşı, en güçlü dönemde bile Vietnam halkının zafere olan inancını koruması ve ulusal bağımsızlık için hiçbir fedakârlıktan kaçınmaması sonucu, dıştan gelecek yardımlara bel bağlamadan harekete geçmesiyle Ağustos Devrimi gibi, bir halkın kaderini belirleyen bir zafere yolaçtı.

Bu konuda bizzat Vietnamlı devrimcilerin değerlendirmelerine başvurursak, Ağustos Devriminin Vietnam açısından ve sömürge, ezilen halklar açısından taşıdığı önem daha iyi anlaşılacaktır.

Ağustos Devrimi, sömürge ve yarı-feodal bir ülkede zafer kazanmış olan işçi sınıfı önderliğinde, kitlelerin genel silahlı ayaklanmasıyla, silahlı mücadelelerin kitlelerin çeşitli siyasal mücadeleleriyle akılcıca bütünleştirilmesiyle iktidarı ele geçirmek ve bir halk rejimi inşa etmek yolunda örnek bir ulusal kurtuluş devrimidir. Bu devrim emperyalizmin sömürge sistemini en zayıf anında vurdu ve bu sistemin yıkılmasında büyük katkıda bulundu.

Başkan Ho Chi Minh Ağustos Devrimi hakkında şöyle der:

«Sömürge ve yarı sömürge halklarının tarihinde ilk defa onbeş yıllık bir partinin devrime başarıyla önderlik etmesi ve bütün ülkede iktidarı ele geçirmesi, sadece Vietnam emekçi sınıfının ve halkının değil, diğer ülkelerdeki emekçi sınıfların ve ezilen halkların da gurur duyacağı bir şeydi.» (Vietnam İşçi Partisi Tarihî Syf. 37)

HALK İKTİDARININ KORUNMASI VE ARTAN EMPERYALİST SALDIRILAR

1945 Ağustos'unda Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin kurulması daha ilk günlerinden başlayarak sayısız güçlüklerle karşı karşıya geldi. Bir yandan Japon ve Fransız sömürgecilerinin ülkede yarattığı yıkımla uğraşırken, diğer yandan da ABD kuklası Çan Kay Şeyk birliklerinin saldırısı ve Fransız sömürgecilerinin müdahalesi ile uğraşmak zorundaydı. VIP'nin önünde ikili bir görev bulunmaktaydı. Birincisi; halk iktidarını sağlamlaştırmak, ekonomiyi geliştirmek, ikincisi ise; tüm emperyalist güçlerin elbirliğiyle ve yerli kuklalarını kullanarak geliştirdikleri saldırılara karşı ülkenin bağımsızlığını korumaktı.

1945'lerin sonlarına doğru Çan Kay Şeyk, 200.000 kişilik birliklerini Kuzey'den Vietnam topraklarına saldırtarak, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'ni, imhaya yöneldi. Fransız sömürgecileri de, İngiliz emperyalistlerinden aldıkları destekle yeniden Güney Vietnam'ı istilâya başladı. Bu gelişmeler karşısında parti, halk iktidarını sağlamlaştırmak ve Fransız sömürgecileri ile yerli hainleri ortadan kaldırmak için direnme savaşı kararı aldı. Dıştan saldırılar artarken, içerde de yerli hainler ve emperyalizmin ajanları saldırı ve kompolarına hız verdi. Bu durum şu gerçeği bir kez daha doğruladı, zaferi kazanmak kadar, onu korumak da önem taşımaktadır. Vietnam halkı, zafere ulaşana kadar gösterdiği cesaret, kahramanlık ve eşsiz fedakârlık örneklerini bundan sonra daha fazla misliyle göstermek gerektiğinin bilincine vardı.

1946 Şubat'ında ABD ve Fransa arasında yapılan antlaşma ile Çan Kay Şeyk birlikleri geri çekilerek, Fransız birliklerinin Kuzey Vietnam'a da yerleşmesini sağladı. Artan saldırılar karşısında genç Vietnam Demokratik Cumhuriyeti tehlikeye girdi. VIP, ülkenin ve halkın bağımsızlığını korumak ve ülkeyi demokratikleştirmek için, Fransız sömürgecilerine karşı direniş savaşını geliştirmek durumunda kaldı. Fakat, yeni bir savaştan çıkan ülkenin bu durumunda, savaşı geliştirebilmek için VIP'nin belli bir zamana ihtiyacı vardı. Savaşın varlığı kaçınılmazdı. Ama biraz daha geciktirilmesi Vietnam devrimcilerinin hazırlıklarını güçlendirme

olacağını sağlayacaktı. Nitekim, Fransa ile yürütülen barış görüşmelerinde geçici bir anlaşma imzalanarak, savaşın çıkması biraz da olsa geciktirildi. Fransızların sürekli savaş kışkırtıcılığına rağmen, Ho Chi Minh önderliğindeki, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'nin akıllı ve çok yönlü politikası sonucu savaşın çıkması 19 Aralık 1946'ya kadar geciktirilebilindi.

Barış görüşme'leri sırasında, Vietnam hükümet seçimleri yapılarak, yeni anayasa kabul edilirken, VIP, ve Viet Minh daha da geliştirilip, güçlendirildi. Silahlı birlikler daha etkin bir duruma getirildi. Fransızların saldırısı karşısında tüm halk Ağustos Devriminin kazanımlarını korumak için ayağa kalktı. Ho Chi Minh şöyle diyordu:

«Barış istiyoruz ve bunun için tavizlerde bulunduk. Fakat her taviz karşılığında, Fransız emperyalistleri tarafından ileri sürülen ve ülkemizin yeniden işgal edilmesi demek olan yeni bir taleple karşılaştık.

«Hayır! Ülkemizi kaybedip, köleliği kabul lenmektense, herşeyi yitirmeyi tercih ederiz» (VIP Tarihî syf: 46)

Bu çağrı, Vietnam halkının uzun süreli direniş savaşının başlamasının da işareti oldu. Vietnam halkı, 15 yılda kazandığı bu zaferi korumak için, bir 15 yıl değil, birkaç 15 yıl daha, hatta daha da uzun yıllar savaşmakta kararlı olduğunu, yürüttüğü mücadele ile açıkça gösterdi. Bu özelliğinden dolayı Vietnam halkı hiç tereddüt etmeden, partinin direniş çağrısına katıldı.

UZUN SÜRELİ DİRENİŞ SAVAŞI

Üç aşamadan geçen Vietnam direniş mücadelesi, savaşma azmi ve cesareti olan bir halkın kahramanlıklarıyla dopdoludur. Stratejik savunma, stratejik denge ve stratejik saldırı aşamalarından geçerek Kuzeyde zafere ulaşılması ile Vietnam Ulusal Kurtuluş Mücadelesi yeni bir aşamaya ulaştı.

Düşmanın modern ve güçlü orduları karşısında, ancak uzun süreli bir yıpratma savaşı ile başarıya ulaşabilecekleri gerçeği, Vietnam devrimcilerini düzenli orduyu daha küçük birliklere dönüştürerek, gerilla savaşını geliştirme durumuna bıraktı. Fakat 1945'ler öncesinin gerilla mücadelesi ve savaş deneyi, kısa zamanda Fransız birliklerine güçlü darbeler vurarak, yer yer düşman güçlerini geri çekilmek zorunda bırakmaları sonucunu doğurdu. Fransızlar kendileri için bir ölüm macerası olan Vietnam savaşını giderek sürdüremez duruma düştü ve uyguladığı tüm savaş oyunlarını Vietnam Ulusal Kurtuluş Birlikleri tarafından boşa çıkarıldı. Düşmanın eline geçen birçok alan yeniden kurtararak, parti ve silahlı birliklerin denetimini sağladı.

1949'da Çin devriminin zafere ulaşmasıyla Vietnam devriminin dış desteği artarak, koşullar daha elverişli hale geldi. 1950'lerde SSCB, Çin ve diğer halk demokrasilerinin, Vietnam Demokratik Cumhuriyeti'ni resmen tanınması ile Vietnam çevresinde oluşturulan emperyalist kuşatma da kırılabilirdi. Dışta olumlu bir desteğin sağlanması sonucu içerde geliştirilen cephe kampanyası büyük bir gelişme kaydetti. Cephe zaferi, halkın ve silahlı birliklerin savaşı yürütme gücünde ve VIP'nin savaşı yönetme sanatında büyük bir atılım gösterdi. Silahlı birlikler Fransız askeri gücüne karşı büyük çaplı bir saldırıya geçerek, düşmana ağır kayıplar verdirip, savunma hattını yarmayı başardılar. 1951'de, direniş kuvvetleri, özellikle de askeri alanda olmak üzere, her alanda büyük bir gelişim kaydederek, Vietnam halkı ve silahlı kuvvetler genel bir karşı saldırı için bütün faal hazırlıklarını tamamladı.

VIP 1951'den başlayarak genel karşı saldırıya geçti. Parti saldırı içinde de cephe temelinde kitle çalışmalarını ve orduyu daha da güçlendirerek, nihai darbeye hazırlandı. 1953 yılına gelindiğinde Fransız birlikleri önemli oranda darbe alarak, adeta hareketsiz durumda kaldı. Bu noktadan itibaren Kore'de yenilgi alan ABD emperyalizmi savaşa müdahale etmeye başladı. Bu şekilde Hindi Çin'i'nde yayılması için elverişli bir ortam oluştu. İngilizlerin parası ve Fransız kanı ile Vietnam halkına karşı sürdürülen savaşın yeni bir destekçisi olarak ABD, İngilizlerin yerini aldı.

ABD emperyalistleri 1953 sonlarına doğru, Fransızlar aleyhine bozulan dengeyi değiştirmek ve yeniden savaşı kendi lehlerine çevirmek için, «Navarre Planı»nı tezgâhladı. ABD ve Fransızlar 18 ay içinde savaşı kendi lehlerine çevireceklerini düşünüyorlardı. Ama gelişmeler hiç de emperyalistlerin beklediği yönde olmadı. Uygulanan yeni plan da kısa bir sürede fiyaskoya sonuçlandı. Stratejik önemde birçok üs alanı Vietnamlı devrimcilerin eline geçti. Ama henüz düşmana nihai darbeyi indirecek alanlar ele geçirilememişti.

Düşman güçler aldığı ağır darbeler sonucu, etkisizleşirken, son bir çırpışında daha bulunarak, Navarre, alal acele bir kararla 5.000'in üzerinde askeri birliği, stratejik önemde bir yer olan, Dien Bien Phu'ya paraşütle indirdi. Böylelikle, Kuzey-Batı'da kendisine bir yer edinirken, aynı zamanda Laos'u da korumak istiyordu. Daha sonra gönderilen askeri birliklerin de sayıları daha da arttırıldı.

DİEN BİEN PHU ZAFERİ VE KUZEY VİETNAM'IN KURTARILMASI

1953 Aralık'ında VIP, Dien Bien Phu'da stratejik bir savaş yürütme kararı aldı. Vo Nguen Giap, Vietnam Halk Ordusunun Başkomutanı olarak, bu savaş alanındaki birlikleri yönetmekle görevlendirildi. Parti Merkez Komitesinin aldığı bu stratejik kararı kısa bir zamanda tüm partinin, halkın ve ordunun arzusu yönünde bir hareket haline geldi. «Her şey Cephe için, her şey zafer için» sloganı ile 200.000 kişi erkeğiyle, kadınıyla, çocuğu ve her yaştan insanıyla bir halk seferber edildi.

Adeta her şey yeni baştan yaratılarak cephenin hizmetine koştu. Silah ve diğer savaş malzemeleri kilometrelerce uzaklardan sırtta, bazıları kağı, el ve at arabalarıyla taşındı. Malzemelerin savaş alanına ulaştırılması için yeni dağ yolları açıldı. Günlerce süren ateş altında siperler kazıldı. Tüm halk seferber olarak cephe için ne gerekliyse hepsini yerine getirdiler. Taşıma savaş süresince de durmayarak sürekli bir biçimde devam etti. Mart ayının 13'üne doğru kuşatmanın başarı ile tamamlanması ile saldırı talimatı verildi.

55 gün 55 gece süren sürekli bir çarpışmadan sonra 7 Mayıs 1954'de Vietnam Halk Ordusu, düşman birliklerini tümüyle ezerek zaferi ilan etti. Fransız birlikleri teslim olmak zorunda kaldılar.

Dien Bien Phu zaferi, bağımsızlık yolunda emin adımlarla ilerleyen Vietnam halkı için bir dönüm noktası olmuştur. Dien Bien Phu, sayısız kahramanlık ve sonsuz bir cesaretin sonucu olarak, göğüslerini topa siper eden, kendilerini top tekerliğine takoz yapan, halkı ve ülkesi için ölümü göze alan yurtseverlerin kanıyla gerçekleştirildi. Bu zafer, bir halkın fedakârlığının ve karlılığının en olgunlaşmış meyvasıdır.

Bu savaştan bazı örnekler bile, Vietnam halkının tüm bir direnme savaşı boyunca geliştirdiği özelliklerinin, nasıl bu zaferde en kusursuz ve en canlı biçimiyle bir araya geldiğine açık bir kanıttır. Adeta yılların birikimi olan tüm özellikler, bu noktada ortaya çıktı ve kendisini geliştirdi.

Sömürgecilerin modern ve güçlü orduları karşısında, gerçekleştiren Dien Bien Phu zaferi; yalnız Vietnam halkı ve ordusu için bir gurur ve azim kaynağı değil, tüm dünya halkları için örnek bir zafer, gurur ve azim kaynağıdır.

GÜNEY VİETNAM, ABD'YE VE YENİ-SÖMÜRGEÇİLİĞE KARŞI ZAFER

Vietnam Halk Ordusu Dien Bien Phu'da tarihi savaşı verirken, Cenevre'de Fransızlarla görüşmelerin sürdürüldüğü konferans açıldı. Uzun süren çetin bir mücadeleden sonra 20 Temmuz 1954'de Cenevre Konferansı başarıyla sonuçlandı. Fransa konferansın ortak kararlarını kabul ederken, ABD ortak kararı imzalamamakta diretti, gelen baskılar sonucu yalnız karara saygılı olacağını açıkladı. Kuzey Vietnam tamamen kurtarılırken, Güney Vietnam ise 1956'da yapılacak seçimlerle «bağımsızlığına» kavuşacaktı.

Vietnam devrimci kuvvetlerinin henüz tüm ülkeyi kurtaracak güçte olmamasından yararlanan ABD emperyalistleri Güney Vietnam'ı kendi uşakları eliyle egemenliği altında bulunduruyordu. Bu durumda da ülkenin diğer parçasını da kurtarmak için savaşa devam edilmesi gerekiyordu. Kuzey'de sosyalist inşa gerçekleştirilirken, Güney'de de ulusal kurtuluş savaşı geliştirilmek durumundaydı. Bunun dışında herhangi başka bir yol mevcut değildi.

1956 yılı geldiğinde Cenevre Konferansı kararlarına uyulmadı. Tam tersine yeni-sömürgecilikle ABD emperyalizmine sıkı sıkıya bağlı duruma gelen Diem kligi, karşı-devrimci baskıları artırarak çok sayıda devrimciyi ya tutukladı, ya da katletti. Devrimciler ağır darbeler yemelerine karşı 1959'larda yeniden toparlanarak, devrimci direniş mücadelesine giriştiler. 1960 Güney Vietnam Ulusal Kurtuluş Cephesi, NLF'nin kurulması ile de direniş mücadelesi yeni boyutlar kazandı.

Halkın siyasal ve askeri birliğini yaratmak için, dar eylem gurupları şeklinde yürütülen silahlı propaganda faaliyetleriyle, giderek halkın siyasal birliği güçlenirken, yer yer de gerilla birlikleri oluştu. Silahlı propaganda faaliyetlerinin yoğunlaşması ile de, tüm Güney çapında gerilla faaliyetlerine geçildi. 1965'lere doğru kukla yönetim tümünden zayıflayarak, yıkılma ile karşı karşıya geldi. Bu durumun çıkarlarını sonderece olumsuz yönde etkileyeceğini farke eden ABD emperyalistleri, fiili işgale girişerek, Vietnam'a kendi askerlerini çıkardı.

Bu durum savaşın boyutunu daha da genişletti. Ülkesinin bağımsızlığını sağlamada kararlı olan Vietnam halkı, kendisinden kat kat üstün bir düşman kuvveti karşısında da olsa, sonuna kadar direniş kararı aldı. ABD kendi modern birliklerine güvenerek, kısa sürede sonuca gitmeyi planlamasına rağmen, Vietnam halkının direnişi karşısında, bırakalım zafere gitmek, her geçen gün yenilgiye biraz daha yaklaştı. Güney Vietnam'da sürdürüldüğü barbarlığa, katliamlara, Kuzey Vietnam'a saldırmasına rağmen bir türlü istediği hedeflere ulaşamadı; ve Vietnam halkını kurtuluş yolunda yıldıramadı.

ABD emperyalistleri içine girdikleri bu baktakta, her çırpındıkça daha da batmaya başladı. Artık Vietnam'da egemenliğini sürdüremeyeceğini bizzat Vietnam halkından aldığı derslerle anlayınca, son çırpınışlarının da sonuçsuz kalması karşısında, geriye püskürtüldüğü deniz kıyısından kuklaları ile birlikte kaçmak zorunda kaldı. Böylece, Vietnam halkı bir kez daha saldırgan emperyalistleri yenilgiye uğrattı. Ve direnmeye kararlı olan bir halkın yenilmezliğini gösterdi.

VİETNAM KURTULUŞ MÜCADELESİ, EZİLEN VE SÖMÜRGE HALKLARIN EMPERYALİZME KARŞI MÜCADELELERİNİN YOLUNU AYDINLATMAKTADIR

Vietnam halkı, yalnız bir sömürgeci devletle değil, 4 sömürgeci devletle ve hem de en güçlüleri ile savaşarak zafere ulaştı. Vietnam tarihi bu sömürgeci güçlere karşı yürütülen mücadele ile en anlamlı bir tarih haline geldi. Zayıf ve güçsüz bir halkın en güçlü emperyalist devletle olsa, eğer savaşmaya cesaret ederse, zafere mutlaka ulaşacağını kanıtı oldu. Ho Chi Minh'in Vietnam halkı için söylediği şu sözler, tüm halklar için bir Vietnam'da olduğu kadar en az onların ülkesinde de geçerlidir. Vietnam halkının zafere gitmesinde bu inancın en büyük rolü oynadığı çok açıktır. Ho amca şöyle der: «Savaş beş sene, on sene, yirmi sene veya daha fazla sürebilir fakat Vietnam halkı yıldırılamayacaktır... Hiçbir şey bağımsızlık ve özgürlükten daha değerli değildir.»

Düşman güçleriyle, Vietnam halkı arasındaki güç dengesizliğine bakan bazı kimseler bu savaşı çekirge ile filin savaşına benzettiler. Ve savaş gerçekten bir çekirge ile filin savaşı durumundaydı. Fil gerçekten güçlüydü. Ama çekirgenin de çok güçlü yanları vardı. Vietnam halkı, marksist-leninist VIP önderliğinde, savaşı çok uzun yıllar sürdüreceği bir güce sahipti. Ve çekirge fili tekmeleye tekmeleye, en sonunda onun barsaklarını dökmeye başladı. Vietnam halkı da başlangıçta zayıf olmasına karşın savaşı içerisinde güçlü bir duruma gelerek, emperyalistleri ülkesinden kovdu ve tam bağımsızlığına kavuştu.

Ho Chi Minh bu zaferleri ve altında yatan nedeni şöyle izah eder: «Tarihte ilk defa zayıf ve küçük bir sömürge, güçlü bir sömürgeci iktidarı yenilgiye uğratmıştır. Bu Vietnam halkının şanlı zaferidir, aynı zamanda dünyadaki barış, demokrasi ve sosyalizm güçlerinin de büyük zaferidir.

Marksizm-leninizm bir kere daha devrimin meyvelerini korumalarında ve ulusal bağımsızlık için başarıyla direniş savaşına girmelerinde, işçi sınıfına ve Vietnam halkına yol göstermiştir.»

* Zafer Vietnam Halkının Işıklı Yolunda Yürüyen, Tüm Dünya Halklarının Olacaktır!

* YAŞASIN BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ VE SOSYALİZM MÜCADELESİ!

ASKERİ FAŞİST CUNTA 4. YILINA GİRERKEN...

(Bir SERXWEBÜN okuyucusu değerlendiriyor)

12 Eylül askeri-faşist darbesi ile iktidara oturan cunta, 3. yılını doldururken, önüne koyduğu hedeflere ulaşmaktan çok uzak bulunmaktadır. Cunta üç yıl süresince ekonomik sorunlarını çözemediği gibi, önüne hedef olarak koyduğu Türkiye devrimci-demokratik hareketi ile Kürdistan kurtuluş mücadelesini ezme görevini de gerçekleştiremedi. Özellikle de PKK önderliğinde gelişen Kürdistan Bağımsızlık Mücadelesinin yeni döneme ilişkin hazırlıklarını, ulusal kurtuluşa en elverişli alanlarda hayata geçirmeye başlaması; ve cuntanın tüm saldırı ve kompolarını boşa çıkararak güçlü gelişmeler kaydetmesi, faşist cuntanın bu hedefe ne kadar ulaştığını açıklamaktadır. Yine dışarda artan oranda, dünya ilerici, demokrat kamuoyundan tecritle karşı karşı gelmesi ve dış tepkilerin daha da artması, faşist cuntanın devrimcilerle karşı dışarda geliştirmek istediği saldırı ve provakasyonlarını sonuçsuz bıraktı. Faşist cunta, bugün içinde ekonomik, siyasal krizi daha da derinleştirirken, dışarda da tamamıyla bir tecrit ile karşı karşıya geldi. Böylesi elverişli gelişmeler devrimcilere daha büyük sorumluluklar yüklerken, önlerinde de yeni devrimci görevler çıkarmaktadır.

Askeri faşist cuntanın bugün içerisinde bulunduğu çıkmazı, içinde ve dışarda yöneleceği yeni gelişmeleri daha iyi kavrayabilmek için, faşist cuntanın 3 yıllık geçmişini kısa da olsa izah ederek, bugün içerisinde bulunduğu sorunları açıklamakta, devrimci görevleri belirleyerek gereklerinin neler olacağını tartışmakta yarar vardır.

12 Eylül Darbesinin Nedenleri ve Hedefleri

Askeri faşist cunta, 12 Eylül 1980'de, iç ve dış nedenlerin sonucu olarak, bizzat emperyalizmin onayıyla iktidara oturtuldu. Darbenin gerçekleşme nedeni olarak daha çok Türkiye'nin ve Kürdistan'ın 12 Eylül öncesinde içerisinde bulunduğu "anarşi ve terör" ortamı gösterilmektenyse de böyle bir darbenin gerçekleşmesini, emperyalizmin 1970'li yıllarda yaşadığı bunalımdan ve Türk kapitalizminin gelişim özellikleriyle, Türk işbirlikçi-tekelci burjuvazisinin eğiliminden ayırmamak gerekir. Darbenin temelinde yatan nedenler, içinde çok yönlü olduğu gibi dışarda da bu tür bir bağlantı için dedir.

1970'lerde yaşanan petrol krizi emperyalist ekonomilerde olduğu gibi yeni-sömürge ekonomilerinde de varolan bunalımı daha da derinleştirdi. 70'li yıllarda, yeni-sömürge ekonomilerinin de bunalıma girmesi, ve emperyalizmin bunalımını tersinden etkilemesi, emperyalist bunalımı çok daha büyüttü. Başta ABD olmak üzere emperyalist devletler 1970'ler öncesinde yeni-sömürgecilik uygulaması ile çıkar sistemlerini korurlarken bu yöntemin de bunalıma girmesi ve artık eski çıkar sistemini koruyamaması karşısında yeni arayışlar içerisine girdiler. Özellikle de Ortadoğu'da sarsılan çıkarlarını yeniden tesis etmek istiyorlardı. İran ve Afganistan devrimlerinden sonra, bölgedeki çıkarları ağır bir sarsıntı geçiren ABD emperyalizmi, bölgede müdahale gücü olarak kullanılabileceği bir güce gereksinim duyuyordu. Bu rol askeri faşist bir yönetim altında daha iyi oynanacağından ve kitle muhalefeti de böylece daha rahat bastırılacağından Türkiye'de dizginsiz bir diktatörlüğün başa getirilmesi kaçınılmaz oldu.

Yine, böyle bir darbenin yapılmasına Türkiye'nin iç koşulları da müsait bir ortam yaratmaktaydı. Ekonomik ve siyasal krizin had safhaya varması, Türk kapitalizmi ile birlikte Türk devletinin de komaya vatması ve yaklaşan ölüm tehlikesi karşısında böyle bir darbeye başvurulması kaçınılmazdı.

1970'lerde artık kendisini yeniden üretmez bir duruma düşen Türk kapitalizminin, petrol krizinin etkisiyle bunalımının daha da derinleşmesi ve 70'li yılların sonlarında komaya girmesi, tüm uygulamalara rağmen çıkış yolunun bir türlü bulunamaması, işbirlikçi burjuvazinin iktidarı faşistleştirme çabalarını daha da arttırdı. Buna bağlı olarak siyasal krizin de alabildiğine derinleşmesi, Türkiye devrimci-demokratik hareketiyle, özellikle de PKK önderliğinde Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin tarihinin en güçlü ve zafere en yakın dönemini yaşaması, Türk burjuvazisinin korku ve telaşa sürüldü. 1980'lere doğru geldiğinde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi daha da boyutlanırken, Türkiye devrimci-demokratik hareketi de büyük atılımlar kaydetti.

İçerde yaşanan derin ekonomik ve siyasal krize çözüm bulunamaması, sivil iktidarların bir sonuca varamayarak, bunalımı daha da derinleştirmesi karşısında sıkıyönetimli-sivil iktidarlara başvuruldu. Fakat bu iktidarların da derinleşen ekonomik ve siyasal krizin önüne geçememesi, son çare olarak, 12 Eylül 1980'de askeri faşist darbeye başvurulmasına yol açtı.

12 Eylül'de iktidara el koyan askeri faşist cunta, önüne ilk hedef olarak, Kürdistan bağımsızlık mücadelesi ile Türkiye devrimci-demokratik hareketini ezmeyi koydu. Bu şekilde, bir yandan devrimci güçler ezilirken, diğer yandan da halk kitleleri üzerinde baskı ve sömürünün dozu artırılarak bunalımın yükü, kitlelere çektilirmek istenmekteydi. Askeri faşist cunta, böylece ekonomik ve siyasal krizini giderebilecek ve önüne koyduğu hedeflere ulaşmış olacaktı.

Faşist cuntanın 3 yılda geldiği nokta

Faşist cunta 3 yıllık yönetimi süresince acımasızca kitleler üzerinde baskı ve sömürü geliştirirken, yüzlerce devrimciyi katlederken, binlerce devrimci, ilerici ve yurtsever de sömürgeci-faşist zindanlara doldurdu. Buna rağmen 3 yıllık geçmişine baktığımızda, hangi yönden ele alınırsa alınsın, tüm bir politikası açısından ortaya çıkan sonuç tam bir fiyaskodur.

24 Ocak Kararları ile uygulamaya konulan yeni-ekonomik politikanın bu gün vardığı nokta tamamıyla bir fiyaskodur. İç tüketimi kısarak ihracaatı arttırmaya yönelik olarak geliştirilen 24 Ocak Kararları, Türk ekonomisinin bunalımını çözmekten uzak bulunduğu gibi, karşılaştığı sorunlardan dolayı bunalımı ağırlaştıran bir etken durumuna gelmiştir.

İçerde kitlelerin elinde avucunda ne varsa hepsi yok pahasına gaspedilerek, ihracaata yönelinmiş ve bazı ülkelerin sıkışık durumundan, yararlanarak, başlangıçta bir gelişme göstermişse de bugün bu olanakların tıkanmasıyla ihracatındaki düşüşte hızlanma ortaya çıkmıştır. Giderek faizini bile ödeyemediği ağır bir borç yükünün altına girmesi, yeni ihracat olanakları, döviz vb. kaynaklarda da meydana gelen düşüş ve azalma Türk kapitalizminin bunalımını tüm yönleriyle su yüzüne çıkarmaya başlamıştır. Dış ödemeler dengesinde büyük bir açığı ve borç yükü olan Türk kapitalizminin, bu durumu olumlu bir biçime dönüştürmesi olanaklı görünmemektedir. İhracatı bir türlü istenilen seviyeye çıkaramayarak, bu konuda girişimleri sonuçsuz kalmıştır.

24 Ocak Kararlarının uygulanmasının baştan beri kapitalizmin tıkanıklığını gidermede bir araç olamayacağı gerçeği kendisini açığa çıkardı. Dışarda ihracat olanakları bulunamazken, içinde uygulanan sıkı-para politikası sonucu faizler alabildiğine yükselerek, piyasadaki alt-üst oluşu ve bunalımı daha da derinleştirdi. Bir çok işletme, banka ve banker iflas ederken, bunlardan etkilenen daha birçok kuruluş da hala iflaslarını ilan etmektedirler. Ekonominin can simidi olarak görülen 24 Ocak Kararları, ekonomiyi boğan betondan bir simide dönüştü.

Yine 3 yıllık süre içerisinde halk kitlelerinin yaşam seviyesinde korkunç boyutlara ulaşan bir düşüş meydana geldi. Cunta, kitlelerin elinde avucunda olan mallarını bağış, yardım vb. adı altında gasp ederken, uygulanan düşük ücret ve düşük taban fiyatları da ürünlere çok ucuza el koymaktadır. Bunun karşısında sürekli artan hayat pahalılığı, emekçi kitleleri açlık ve sefaletin eşiğine getirdi. 3 yıllık icraatı sonucu cunta, emekçi kitlelere verdiği tek şey; sefalet, açlık ve baskıdır.

Ekonomik hedeflerde 3 yıl sonucunda ulaştığı nokta, tamamıyla bir yıkımdan, siyasal hedeflerine de tam anlamıyla ulaştığı söylenemez. Binlerce devrimci, ilerici ve yurtsever zindanlara doldurmasına, yine yüzlerce devrimciyi işkencede, idam sehpalarında, dağlarda vb. alanlarda katletmesine rağmen, bu alanda tümünden bir başarısı söz konusu değildir. Devrimcileri imha ve tercit politikası içinde ve dışarda, sonuçsuz kalmıştır. İktidara oturduğunun ilk yıllarında, devrimci güçlerin hazırlıksızlığından yararlanarak, belli darbeler vurabilmişse de, yok etmek istediği devrimcileri, yok edememiştir.

Özellikle de PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, hazırlık sürecini başarıyla atlatarak, yeni döneme ilişkin pratik faaliyetlerini bu dönemden daha çok güçlendirerek çıktı. Yine Türkiye devrimci-demokratik hareketiyle, PKK önderliğinde gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi arasında

FKBDC de somutlaşan ittifakın temellerinin bu dönemde atılması, faşist cuntanın bu konuda sonuca ne kadar ulaştığını göstermektedir. Kürdistan bağımsızlık mücadelesi ile Türkiye devrimci-demokratik hareketinin, cunta sonrasında böyle güçlü birliğe yönelmesi ve özellikle Kürdistan'da PKK'nin hazırlıklarını direniş en elverişli alanlarda pratiğe geçirmesi, cuntanın siyasal krizi ne derecede atlattığını açık bir kanıttır.

Hatta faşist cunta içinde uyguladığı baskı nedeniyle giderek daha fazla tecrit oldu. "Anayasa referandumu", "demokrasiye geçme" vb. aldatmacalarla, içte muhalefeti önlemeye çalışmasına rağmen, buna hiç kimseyi inandıramaması sonucunda, giderek kendi yandaşlarından bile tecrit olmakla yüzyüze geldi. Burjuvazinin sivil ve asker kanadı arasındaki çelişki yoğunlaştı. Bu da faşist askeri cuntayı tamamıyla bir siyasal çıkmaz içerisine sürükledi. Seçim tartışmaları ve siyasi parti kurma olaylarında bu çelişki kendisini daha açık bir şekilde ortaya çıkardı. Askeri zoruna dayanarak bir çözüme ulaşmak istemesine rağmen, tüm tehditlerine, mecburi iskânlarına karşın, bu kriz daha da ağırlaşmaktadır.

İçerde geniş halk yığınlarından, burjuva çevrelerden tümüyle tecrit bir duruma düşen faşist cunta, dünya kamuoyunda da teşhir olmuş durumundadır.

Askeri faşist cunta 3. yılını doldururken ekonomik, siyasal krizini çözmemiştir. Askeri faşist cuntanın bugün içerisinde girdiği ilişkiler ve içinde bulunduğu koşullardan dolayı bunalımı daha da ağırlaşarak devam edecektir. Bugün tüm bu alanlarda karşı karşıya olduğu sorunlar, onu tümünden bir çıkmaz içerisine itmiştir.

Bugün içerisinde bulunduğu bunalımı ne oranda aşabileceğini açıklayabilmek için, bunalımın ulaştığı boyutları ve Türk faşist cuntasının bölgedeki yönelimlerini izah etmede yarar bulunmaktadır.

Faşist Cuntanın Ağırlaşan Bunalımı ve Yolaçtığı gelişmeler.

Faşist cunta 3. yılını doldururken ekonomik ve siyasal bunalımı daha da derinleştirdi. Dışarda ihracat olanakları giderek azalırken, içinde de bir çok büyük tekeli işletme iflas noktasına geldi. Dışarda devrimcileri teşhir ve tecrit için uyguladığı politikalar birer birer fiyaskoyla sonuçlandı ve Kürdistan bağımsızlık mücadelesine karşı giriştiği son Güney Kürdistan saldırısı ve sınır operasyonu da tam bir fiyaskoyla bitti.

Türkiye kapitalizminin içerisine girdiği bunalım ve iflaslar son günlerde basına da artan oranlarda yansımaya başladı. 24 Ocak Kararlarıyla yürürlüğe konulan ekonomi-politikanın bugün vardığı nokta, herkesin de açıkça kabul ettiği bir iflastır. Her ne kadar cunta şefleri ve uşakları ekonominin canlandığı ve enflasyon oranının düşme gösterdiği üzerine peş peşe demeçler veriyorlarsa da, özellikle de son günler içerisinde en yetkili çevreler bile, 24 Ocak Kararlarından beklenen sihirli büyüünün gerçekleşmediğini kabullenerek, ekonominin içerisine girdiği bunalımı açıkça belirtmektedirler. Hergün büyük manşetlerle ekonomi "komadan çıktı çıkıyor... sağlığına kavuşuyor..." vb. biçiminde propaganda yapan basın, son günlerde hastanın tekrar komanın yolunu tuttuğunu, pahalılığın arttığı ve enflasyonun tekrar artış eğilimi gösterdiğini sayfalarına getirmektedir. Ki son Transtürk-holding'in iflas olayı da, bunalımın hangi boyutlarda geliştiğini göstermesi açısından canlı bir örnektir. Bunun ardından daha birçok tekeli kuruluşunda iflasla karşı karşıya olduğu görülmektedir.

Sanayide bunalımın bu şekilde yoğunluk kazanması ve yeni iflasların gündeme girmesi, Türk kapitalizmini her yönüyle etkilemektedir. Emekçi kitlelerin yaşam düzeyindeki düşüş alabildiğine hızlanırken, işsizlik daha da artmıştır. Halkın ürünlerine çok düşük bir taban fiyat biçen askeri faşist cunta, işçi ücretlerini de çok düşük bir seviyede tutmaktadır. Özellikle de tarım ürünlerinden bazılarının açıklanan taban fiyatları, üreticiyi hayal kırıklığına uğratmakla beraber, daha da yoksullaştırmaktadır. Köylü ürünlerini adeta yok pahasına satmaktadır. Bu nedenden dolayı bu yıl birçok köylünün kendi tarlasını ekmediği bilinmektedir.

İçerde halktan çok ucuza gaspederek, ihracaata yönelen askeri faşist cunta, bu alanda da özellikle son aylar içinde büyük bir gerileme göstermiştir. İran-Irak savaşından ve Libya'nın sıkışık durumundan yararlanarak ihracaatı belli miktarlarda arttırmasına rağmen, bugün

bu her iki alanında bu konuda bir tıkanıklığa yolaçtığı görülmektedir. İhracaat gelirleri azalırken, ithalatının giderek artması dış borçlarının oranını daha da arttırmaktadır. Büyük oranlara ulaşan dış borçlarının faizini bile ödeyemezken, yeni faizlerin eklenmesiyle de dış borç açığı günden güne daha da büyümektedir. Bölgeye yakın olması ve ucuza mal sürmesinden dolayı geçmişte Ortadoğu'da belli oranda bir pazar imkanı bulurken, batılı dev kapitalist tekellerin ihracaatı karşısında, bu olanakta tıkanmakta ve ihracaatı tökezleye tökezleye ve çok cuzzi bir miktarda gerçekleştirmektedir.

Türk kapitalizminin ekonomide yaşadığı tıkanıklık, uzun süredir devam eden ve değil hafifletmek, daha da ağırlaşmasının önlenemediği bunalımın büyük patlamalara yolaçacağını göstermektedir. Bugün çeşitli yöntemler ve özellikle de askeri baskıyla belli oranlarda böyle bir bunalımın şekillenmesinin önüne geçilmekteyse de, bu durumun fazla uzun sürmeyeceği, şimdiden ortaya çıkan belirtilerden açıkça anlaşılmaktadır. Her ne kadar, Maliye Bakanlığı şirket kurtarma operasyonuna girişmişse de, kısa bir süre sonra hem şirketleri ve hemde kendisini kurtaracak kimseyi bulamayacaktır. Böyle bir durumun altından kalkamayacağı çok açıktır. İflas eden veya iflasla karşı karşıya olan, bir iki işletme değil, Türk ekonomisinin kendisidir. Bu nedenle, bu şekilde bir çözüme ulaşabilmek pek olası görülmemektedir. Sayısı yüzleri aşan işçi şirketlerinin iflası, Transtürk-holding, Çavuşoğlu-Kazanoğlu vb. işletmelerin kurtarılmaya çalışılması, yeni işletmelerin çöküşünü de beraberinde getirecektir.

Cunta bir yandan "demokrasiye dönüş", "Partiler ve Seçim" meseleleri ile böyle bir gelişmeyi gizlemeye çalışırken, diğer yandan da baskıları arttırarak, olası gelişmelerin önünü almaya çalışmaktadır.

Meydana gelen son olaylarla da, "demokrasiye dönüşün, siyasal partiler ve seçim" denen şeyin nemenem bir şey olduğu açığa çıktı. Burjuva muhalefete bile müsaade etmemesi, aynı felsefeyi savundukları kişileri bile baskı altına alması, yaşanan bir komedinin gerçek anlamını vermektedir. Cunta sivil yönetime geçmeyi kendi kurumlaşması olarak anladığından kendi dışında yeni oluşumlara olanak tanımamaktadır. Önceden hazırladığı senaryoyu kendi kuklaları ile oynamaya başlaması ve adeta "ya benim dediklerimi yaparsınız ya da size yaşam hakkı vermiyiz." dercesine, hiç bir kural, sınır tanımadan, bırakalım seyircilerin hoşnutsuzluğunu, sahnedeki birçoklarının bile huzursuz olduğu bir biçimde oyunu sürdürmesi, faşist cuntanın gerçek anlamda kendisi için bir "demokrasi" oturtmaya çalıştığının açık bir göstergesidir. Diğer bir deyişle, faşist cuntanın "demokrasi"den anladığı, kendisinin her şeyin üstünde olduğu emir-komuta zincirinin merkezinde bulunduğu bir yönetimdir. Bununla burjuva sınırları çerçevesinde bile nasıl bir demokrasi olduğu tartışılabilir.

Kendisi dışında sivil burjuva muhalefetine yeni oluşumlar içerisine girmesi, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin asker ve sivil kanadı arasındaki çelişkinin daha çok gelişmesine yolaçtı. "BTP"nin kapatılması, ardından "SODEP" ve "Doğru Yol" partisi olmak üzere daha birçok partinin vetolarla seçilmeye katılmalarının engellenmek istenmesi, demokrasinin sınırlarının hangi çerçevede olacağını şimdiden göstermektedir. Cuntanın içerisine girdiği bu yönelim burjuvalararası çelişkiyi daha da arttırmıştır. Özellikle de son haftalar içinde "SODEP" ve "Doğru Yol" a yönelik baskılar, baştan beri var olan ortamı daha nazik bir duruma itti.

İçerde yaşanan derin ekonomik ve siyasal krize gelişen Kürdistan bağımsızlık mücadelesi ve Türkiye devrimci-demokratik muhalefetine eşlik etmesi, faşist cuntayı siyasal çıkmazına daha da derinleştirmektedir. Özellikle de Kürdistan bağımsızlık mücadelesinin PKK önderliğinde, hazırlıkların pratiğe aktarılmasıyla ileri atılım kaydetmesi, faşist cuntayı büyük bir korku ve telaş içerisine düşürmüştür. Bu nedenle geçtiğimiz Mayıs ayında, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı, Güney Kürdistan'a yönelik bir saldırı geliştiren askeri faşist cunta, içerisine girdiği son ilişkilerle yeni saldırı ve provakasyonlara kendisini hazırlamaktadır. PKK davalarında verilen 35 idam kararı ile birlikte böyle bir saldırının gerçekleştirilmesi, ulusal kurtuluşa yönelik saldırının boyutunun ne kadar geniş olduğunu göstermektedir. Bu oyunlarının da boşa çıkmasının onu daha da saldırgan kılacağı açıktır.

Özellikle "çevik kuvvetler" in Kürdistan'a yerleştirilmesi, 2. ordunun sorumluluk alanının Kürdistan'a kaydırılması, surumun bu alanda

Devamı S: 19'da

OKUYUCUYLA BİRLİKTE...

Gazetemiz Serxwebûn, mücadelenin her alandaki sorunlarına sahip çıkma ve mücadelenin gelişimine katkıda bulunma anlayışıyla hareket ederek, 19. sayısından itibaren KÜLTÜR-SANAT ve EDEBİYAT sayfasını açmış bulunuyor.

Sayfaya başlarken ifade ettiğimiz gerçeklere bağlı olarak bir kez daha belirtecek olursak, Kürdistan'da Ulusal Kurtuluş Hareketinin ilk çekirdek halinden günümüze dek pek çok gelişme kaydedildi. Günümüzde eski muğlaklıklar ülkesinden bahsetmek artık mümkün değildir. Bir çok gücün içinde bulunduğu olumsuz durum ne olursa olsun, ülke tarihi geçmişi, bugünü ve geleceğinin tayini ile izah edilmiştir. Bugün daha da derinleştirilen ve pratik alanda ilerletilmesi çalışmaları yürütülerek taktik sorunları tartışılan Kürdistan Devriminin yolu, görmek isteyenler için apaçık ve nettir.

Alınan bu mesafenin, doğru-devrimci çözüm dışında hiçbir oluşum ve anlayışa yaşam hakkı bırakmadığı da hemen belirtilmelidir. Fakat buna rağmen, sömürgeci kapitalizmin Kürdistan'da feodal öğeleri dönüştürmesi temelinde ortaya çıkan Kürdistan küçük-burjuvazisinin bu konudaki çarpık, yaygaracı tutumu, reformist çözüm önerileri ve bu tip teoriklikleriyle hâlâ halkımızın kendi kurtuluş yolunu engellemeye çalıştıkları gerçeği de ortadadır. Bu durum, sorunun üzerinde ne kadar önemle durmak gerektiğini izah etmektedir.

Açık ki, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi gelişip boyutlandıkça, sorunlar da basitten karmaşığa doğru bir gidiş arz etmektedir. Ve dolayısıyla da mücadele içinde üzerinde durulması gereken ana sorunların yanında, diğer yan sorunlar da kendisini dayatmaktadır. Sosyo-ekonomik yapının tahlili bütün hakkında ne kadar bilgi veriyor olsa da, sorun derinleştikçe ayrıntılar artmakta, dönemlere göre ayrı ayrı üzerinde genişletilerek durulması gereken sorunlar çıkmaktadır.

O halde görev, mücadelenin vermiş olduğu perspektifle günü gel-dikçe sorunları incelemektir.

İşte çeşitli güçlerce üzerinde çokça laf edilen, ama esas gelişmesi uğruna hiçbir ciddi çaba gösterilmeyen kültür sorunu da, böyle detayları ile incelenmesi, açılması gereken bir sorundur. Zira gelişen Ulusal Kurtuluş Mücadelemiz, eskinin tahrip edici etkisini ortadan kaldıracak modern kültür anlayışının gelişmesi için, oldukça elverişli bir zemin yaratmıştır. Ve bu zemin, her geçen gün daha da genişlemekte ve güçlenmektedir. Kültür sorununun, bir halkın kurtuluş sorunundan ayrı kendi başına bir şey olamayacağı, kültürel alandaki gelişmelerin ancak ve ancak kurtuluş mücadelesinin gelişimine bağlı olacağı gerçeği kendisini bir kez de Kürdistan'da kanıtlamıştır.

Buradan da anlaşılacaktır ki, Ulusal Kurtuluş Mücadelemizin geliştiği ilk yıllarda bu konu kendi başına ele alınamazdı. Asgari adımlar atılmıyordu Kürdistan'da. Ve Ulusal Kurtuluş Hareketinin öncülleri bu adımları atmaktaydılar. Bir yerde artık her şeyi bu adımlar belirleyecekti. Yeniden dirilişin adımları ne kadar güçlü olur ve kök salarsa, dil de, kültür de, ulusal bilinç de o derece gelişecek-güçlenecekti.

Bu adımlar atılmıştır. İşçi sınıfının öncü gücü teorisiyle program, strateji ve örgütsel yapısıyla ortaya çıkmıştır. Ve böyle bir mücadelenin kendisi yeni bir kültür anlayışı ve faaliyeti ortaya çıkarmıştır bile. Sorun savaşı daha üst düzeylere ulaştırılabilir, bunun için kitlelerin siyasal birliğini yaratma sorunudur. Ki bunda da hatırı sayılır gelişmeler mevcuttur. İşte kültürel gelişmenin yolunu ayrıntılarıyla açıklama görevi, bu gelişmelerin bizlere dayattığı bir görev durumundadır.

Bu hem ulusal kurtuluş uğruna mücadele birliğinin yaratılmasına hizmet açısından ve hem de artık genişleyip boyutlanmış olan bir mücadele dalının yönlendirilmesi açısından böyledir.

Belli ki, soruna yaklaşımda en ufak bir geri adım, özellikle reformist küçük-burjuva milliyetçiliği için yeni bir cirit alanı olacaktır. Ama belirtelim: tarihsel olarak işçi sınıfı hareketi karşısında geri bir konumda bulunan küçük-burjuvaziye ve hele hele çok olumsuz bir konumda bulunan Kürdistan küçük-burjuva milliyetçiliğine böyle bir cirit meydanı bırakma hakkını hiç kimse kendisinde görmemelidir.

Özellikle, Ulusal Kurtuluş Hareketinin yeni adımlarını boğmak isteyen Sosyal Demokrasi ile flört ederek geliştirilmek istenen maskeli kültür anlayışlarının gelişmesine, bu alan sömürülerek kişi ve çevrelerin kendilerine siyasi çevre edinmelerine ve kariyer oluşturmalarına müsaade etmek, Kürdistan yurtseverlerinin tavrı olamaz.

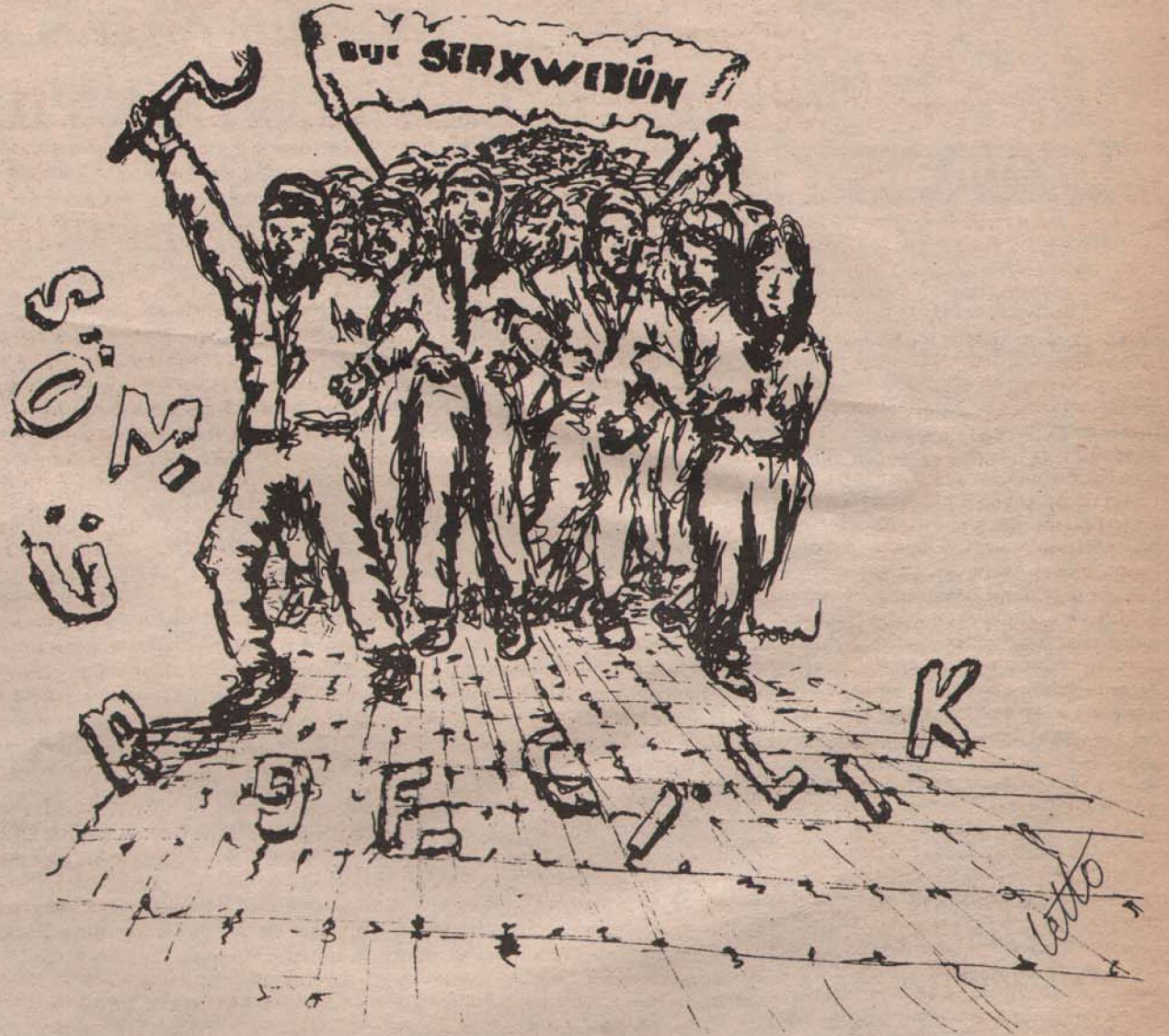
Böylesi bir durum karşısında, elbette mücadelenin ortaya çıkardığı değerlerin çarçur edilmesine göz yumulamaz. Ulusal Kurtuluş Hareketinin pratik alanda ortaya çıkardığı yeni kültürel biçimlenmeyi, ona hizmet edecek biçimde açıp örgütlemek gerekiyor. Bu da ancak kapsamlı bir inceleme, her türlü çarpıtmaya karşı doğruyu dayatma ve artık bu alanda da proleter anlayışı güçlendirerek temel mücadeleye tabi kılma olacaktır.

Görüldüğü gibi, Kürdistan ulusal kültürünün tarihsel derinlikleriyle ele alınıp incelenmesi ve sonuçlarının mücadelenin hizmetine sunulması zorunludur. Ama açıktır ki, böyle bir inceleme, bu anlayışı temel olan Kürdistanlı bir çok devrimci ve yurtseverin çabaları ve belki de yıllar süren çalışmaları ile mümkün olacaktır.

Açıkça itiraf edelim ki, kültür ve sanat sayfamız, bu konuda erken sonuç alma bakımından ıddialı bir tutuma itibar etmemekte, böyle bir görevin daha çok ulusal kurtuluş sürecinde ve Kürdistan kültürünü incelemek ve sonuçlarını toparlamak gibi bir görev hayatını hasretmiş yurtsever ve devrimcilerin katkılarıyla üstesinden gelinebileceğini özenle belirtmektedir.

Bu açıdan sayfamız, özellikle okuyuculardan ve çeşitli çevrelerden gelecek bu konulara ilişkin yazılara yer vermenin gerekli olduğu kanaatinde. şiir, resim, karikatür, hikaye, roman, folklor ve müziğin yorumlanması vb. üzerine olduğu gibi, Kürdistan ve dünya halklarının kültür ve sanat değerlerine ilişkin inceleme, değerlendirme vb. makalelere de yer vereceğimizi belirtmek isteriz.

Serxwebûn

DÎROKA KURDÎSTAN

Derdê dilê me gellekin
Sed û hezarin ne yekin
Bi sed sala me bindestkir
Fars û Erebe, Tirkê mizir
Em çine ji ku hatine
Vî welatî vegirtine
Berî Îsa bi hezar salî
Ji Ewropa xo dan alî
Gihane gola Urmîye
Go evder me xo re diye
Go bînavî bê xo diye
Navê xo danî Medî ye
Li vir hebûn Pers û Asûr
Li ser gela bûn weke agir
Gerek Med li wan bixista
Ji bo xo bin wan derxista
Med'a zora Asûr şikan
Dewleta wî jev pelîşand
Dehaq zilamkî xwînxwar bû
Ji Med're bê dîn û îman bû
Li her çavê wa wek mar bû
Gellê me hember wî rabû
Newroz çekir bi delalî
Serê wî xiste di alî
Pers rabûn bi xwînxwarî
Li ser Med danî zilmdarî
Ji ber Pers derketin çiya
Şer danî li her alîya
Dema Îskenderî dihat
Med demkê mane felat
Hê Romî ketne Kurdistan
Xera kirin mal û wêran
Piştî wa rabûn Sasani
Li hember Roma şer danî
Şerê xo li Kurdistan kirin
Aborî tev talan kirin
Pîr û ciwan tev dibirin
Namûsa wa jidest dibirin
Şervanê Kurd bi çiya ket
Ê mayî li nava piya ket
Ticarê Ereba rabûn
Go em hatin gel xelasbûn
Go em xelaskerê we ne
Dijmin welatê we de ne
Rê bidin em wa paqijkin
Bi me re hun jî li wa xin
Hingî Kurda zor dîtibû
Dijmin xwîna wa mehti bû
Bê dil bi Ereba re yekbûn
Li pêş êdî tev bi çek bûn
Rom û Sasan vegerandin
Piştî Kurda hingî şikandin
Ereb kolefî hilanî
Di şûn de Axatî danî
Axê Kurd bûn daxwazê wa

Wek go ticar bûn bavê wa
Axê me xo Erebe dibên
Çandê wa re xodî dertên
Li xelqê xo xwedî nabin
Ji bo xel bi wana şabin
Di bîslê me Erebe
Em ji piştî Ereba ne
Te meyzêne li va Axa
Xera ne wek çêlikê sa
Bi zordara re dibin yek
Xelkê xo dibine helak
Derbekê Erebe bê her ket
Kurda ji xo re kir xebat
Kurda dewlet ji xo re danî
Navê wê çekir Merwanî
Ji Wan'ê heta Reha'yê
Bilindkir Ala Kurda ye
Lê rabû Feqî Teyranî
Ji bo me lê çandî danî
Di sedsala yazdaha de
Belak hat serê Kurda de
Talankar û koçer bûn
Eslê wa Tirkê barbar bûn
Bi Ereba re bûne yek
Li ser Kurda xo xistne beg
Kurda minet ne hilanî
Li hember wa zû şer danî
Moxol û Tirkî li hev da
Şerê wa li ser erdê Kurda
Kurda li herdu hêza xist
Zilma li ser xo kirin sist
Abora xo zêde kirin
Nav danî Kurd û Kurdistan
Lê rabû Ahmedê Xanê
Ji me re Mem û Zîn danê
Li alîkî bû Osmanî
Êdî Memluk û Safevî
Wan sê hêza bi neyarî
Li ser Kurdistan şer danî
Xayin Îdrîsê Bedlîsî
Kurdistan firot Osmanî
Kurda şer kir, li ba Osmanî
Memlûk û İran deranî
Îran û Osmanîya
Kurd ji hev kirin di alîya
Bizrê neqenciye danî
Alevî û Misilmanî
Yek Osmanî êdî İran
Kurdistan kîrê di bahran
Şêwr danî li Qesra Şêrîn
Bû dîdiwa qîza zêrîn
Dema hat şerrê cihan yek
Pênc hêz ketne Birca Belek
Ew dem ya imberyalî bû
Daxwaza wa bin erdîbû

Li hev bahr kirin Kurdistan
Vê neqlê bûbû çar perçan
Perçek ket destê İranê
Yek ket destê va Tirkane
Yek ket destê Sûrîyê
Êdî ket destê Îraq'ê
Kurdê me pîr berxwedidan
Bi nezani li wan didan
Bo cihanê em milletin
Çima'm hewqas bê qîmetin
Welat riya sê qitayê
Serê me pîr kir belayê
Sunda me bi navê Kurdistan
Emê xelasbin ji bin destan
Karker rabûn li Kurdistan
Îmê Lenin anîn zman
Şoresgerê dibistana
Xwendin ilmê mamustana
Go sunda me Marksîzme
Armanca me komunîzme
Şertê welat anîn ber çav
Xebat danî ji dil û nav
Go şoreşa me gellî ye
Netewa demokratî ye
Xo berdan nava xelqê xo
Serxwebûn dan ber çavê xo
Şehîd dan Heqî yê heval
Kes weke wî nebû delal
Li Hilwan'ê li Xelîl dan
Polîs û cahşê Silêman
Ev heştî kojen Celal
Kete xwîna Salih Kandal
Sêwerek'ê Celal Bucak
Kuştin heval tevî Cumat Tak
Van kûçikê perîxanê
Kuştin Reîsê Batman'ê
Navê wî Edîb e çavreş
Rûken û gellekî dilxweş
Şikestûn'ê xera kirin
Heval û Kemal şehîdkirin
Li Dêrsîmê heval Delîl
Xo berdabû nav xelqê jîr
Kozik vedabûn li riya
Bire me şehîd bû ye
Şoresger tev şehîd kirin
Va Tirkê kedxwer û bedin
Serokê va tev eskerin
Mejî nîne weke kerin
Neyarê gellên bindestin
Me hundakin wa di xwestin
Wan gellekî dilême sot
Êdî besse em wa bixin rot
Ej welat re dilbixwînim
Guhdarbin we naxapînim

Ridvan

DÜNYADA BU AY

Sallanan bir diktatörlük daha

Bir Güney Amerika ülkesi olan Uruguay'da iktidarı elinde tutan askeri diktatörlük, siyasal yasakları daha da artırdı.

Halen Uruguay Devlet Başkanı sıfatını taşıyan General Alvarez, 1973'te yapılan bir darbeyle yönetime getirilmişti. Uruguay o tarihten bu yana askeri faşist bir diktatörlük altında bulunuyor. Ekonomik ve siyasal yönden büyük bir bunalım içinde olan Uruguay'da, Tupomaras gerillaları faşist diktatörlüğe karşı mücadelede gittikçe daha da güçleniyorlar. Üç milyon nüfuslu küçük bir ülke olan Uruguay'da, halk gerillaları destekliyor ve giderek daha da artan oranda mücadele içinde yer alıyor.

Kolombiya'da siyasal kriz derinleşiyor

ABD işbirlikçisi bir yönetimin iktidarda bulunduğu Kolombiya'da da, kukla yönetim işlemez hale geldi. Artan ekonomik bunalım ve kitle muhalefetine bağlı olarak, yönetemez duruma gelen kukla hükümetten 10 bakanın istifa etmesi, siyasal krizin Kolombiya'da da giderek daha çok yoğunlaşacağı yolundaki değerlendirmeleri pekiştirdi. Devlet Başkanı Belisario Betancur, 10 bakanın istifası ardından yeni kabine hazırlıklarını sürdürüyor.

Yukarı Volta'da darbe

Afrika'daki gelişmeler hızından hiçbir şey kaybetmeden devam ederken, Afrika ülkesi olan Yukarı Volta'da da bir darbe gerçekleştirildi. Yüzbaşı Thomas Sankara liderliğinde 6 Ağustos 1983 günü gerçekleştirilen askeri darbe sonucu, işbirlikçi yönetim devrildi.

Döktükleri kan meğer hep "demokrasi" içinmiş!

1977 yılında Zülfikar Ali Butto'yu askeri bir darbeyle devirerek iktidarı ele geçiren Ziya Üli Hak'da, "demokratikleşme" yolunda ileri adımlar atarak, siyasal değişiklikler yapılacağını duyurdu.

İtalya'da kambur üstüne kambur

Seçimlerin heyecanından yeni çıkan İtalya, koalisyon hükümetlerinden yine kurtulamadı. 5 partinin oluşturduğu bu koalisyon hükümetinin de, ağırlaşan ekonomik ve siyasal bunalıma çözüm getiremeyeceği, tam tersine daha başlangıçta kendi içinde bölünmüş bir hükümet olarak krizi derinleştireceği tüm çevrelerin ortak kanısı durumunda.

İtalya'da Temsilciler Meclisi ve Senato 16 Temmuz'da açılmış, Meclis Başkanlığına Komünist Partisi üyesi Nilde Jotti tekrar seçilirken, Senato Başkanlığına da Hristiyan Demokrat Francesco Cossia getirilmişti. İtalya Parlamentosu 630 üyeden oluşuyor.

Enflasyon hızının yüzde 17 olduğu İtalya'da, işsiz sayısı da 2,2 milyonu geçmiş durumda.

ABD'NİN ARTAN TELAŞI

Meksika gezisinde "muharip gaziler"le yaptığı konuşmada ABD Başkanı Reagan şöyle diyordu: "Orta Amerika'daki sorun, Amerika Birleşik Devletleri ya da Amerika Birleşik Devletleri'nin politikası değil."

Bu sözler, anlaşılırdır. Gerçekten de bugün salt Orta Amerika için değil, ama emperyalist sistemin henüz pençesinde bulunan birçok dünya ülkesinde de artık sorun gelip bu noktaya dayanmıştır. Afrika, Ortadoğu, Asya vd. dünya parçalarında hızla gelişen mücadelelerde açıkça görülen gerçek budur. Ya sosyalizm, ya emperyalizm.

Sosyalizm ve emperyalizm arasında giderek kızışan mücadeleler özellikle belirli alanlarda yoğunluk kazanmış durumdadır. Bunların en belirgin olanlarından birisi ise Latin Amerika'da süregelen çatışmalardır.

Bağımsızlık ve demokrasi için köklü bir mücadele geleneğine sahip olan Latin ülkeleri, yüzyıllarca İspanyol ve İngiliz sömürgeciliğine karşı savaşım içinde pişmiş ülkelerdir. Bugün ise geliştirdikleri anti-emperyalist mücadelelerle emperyalist sistemi ciddi bir tehlikeyle karşı karşıya bırakmaktadır. En yakından ABD emperyalizminin boyunduruğunu en katı ve en acılı bir biçimde yaşamış olan bu ülkeler, emperyalizme karşı mücadelelerin de en güçlü geliştiği alanlar olmuşlardır. Bu bir yerde de kaçınılmazdır. ABD, bütün kollarıyla ağ gibi sararak iliklerine kadar sömürdüğü, üzerlerinde en barbar ve vahşi uygulamaları gerçekleştirdiği bu halklardan, şimdi tarihin dayattığı cevabı almaktadır.

Küba devrimiyle ilk cevabını alan ABD, bu alanda halkların peş peşe böyle cevaplar vereceğini görmekte aslında fazla gecikmemiştir. Ya ABD ya da ABD'nin politikası değil ikilemi, bu nedenle daha işin ilk aşamada ortaya çıkmış bir gerçektir. Sosyalizmin kurtarıcı, bağımsızlaştırıcı, geliştirici gücünü Küba devrimiyle en yakından gören, bu gücü tanıyan bölge halkları, özellikle Küba'nın zaferini ilân eden 1959 yılından itibaren, hızla aynı yolda ilerlemeye koyulmuşlardır.

Birçok Latin Amerika ülkesinde

NAGAZAKİ ve HIROŞİMA BİR ÇAĞRI!

Tanık, ayağa kalk!
Hiroşima,
sana söylüyorum
duy beni!
Son ver artık yıkıma, acıya.
Savaşın olanca zulmüne
tanık oldun.
Kim savunabilir barışı
senden daha iyi?
Bağırmalısın bütün
dünyaya,
Anlatmalısın ölenin nasıl
ölüp,
Kalanın nasıl kaldığını,
Tanık, ayağa kalk!
Efendiler,
susalım lütfen biraz,
Hiroşima konuşacak!

II. emperyalist paylaşım savaşında ABD emperyalistlerinin 1945 yılında Hiroşima'ya attıkları ve aradan 38 yıl geçmesine rağmen izleri hala silinmeyen atom bombasının, Hiroşima ve Nagazaki üzerine düşüşünün yıldönümünde bu kentler başta olmak üzere, dünyanın bir çok alanında emperyalist savaş kışkırtıcılığı, saldırganlık ve nükleer silahlara karşı barış gösterileri düzenlendi.

Nagazaki ve Hiroşima'da atom bombasının saçtığı ölümlerde hayatlarını kaybeden insanlar için yapılan anıt önünde binlerce Nagazaki ve Hiroşimalı toplanarak, katliamın acısını bir kez daha yaşarcasına emperyalist vahşete karşı gösteriler düzenlerken,

peş peşe devrimci gelişmeler belirmeye, dünyanın plantasyon köleleri yaşanan günün isyancıları haline gelmeye başlamışlardır. Kitlelerdeki uyanış ve bilinçlenmenin artışı, doğal olarak ABD emperyalizmini de kendi egemenliğini yaşatmak için her türlü yolu mubah sayarak, her güne yeni bir saldırı ve baskı politikasını eklemesini beraberinde getirmiştir.

Mücadele tarihleri çok eskilere dayanmasına rağmen, diktatörlerin sultasından da kurtulamamış olan Latin Amerika ülkelerinde, ABD, işbirlikçileri olan bu diktatörlere de dayanarak işkence, sömürü, baskı, katliam, bo-yunduruk demek olan ABD politikasını yaşatmaya çalışmıştır.

Bu gerçeği kendi yaşantılarında çok iyi bilen tüm dünya halkları gibi Latin Amerika halkları da, açık ki ter-cihlerini bu politikadan yana yapamazlardı, yapmamışlardır. Yükselen mücadeleler bunun kanıtıdır.

Devrilen Somoza'lar ve onun akıbetiyle karşı karşıya olan Pinochet'ler, eğer bugün giderek daha da çoğalıyorsa, ABD politikasının artık hiçbir biçimde yaşama şansının kalmadığı da ortadadır.

Ama yine Reagan'ın aynı konuşmasında belirttiği sözlerle değinirsek "Amerika Birleşik Devletleri savaşım veren komşularını terk ederse Amerika Birleşik Devletleri değildir". Halkların soyulması, yağmalanması ve tüm bunların en koyu baskı ve işkenceler altında gerçekleştirilmesi üzerinde yükselen ABD emperyalizmini bu suçlarından arınmış düşünmek mümkün değildir. Bu bir kez kendisini inkâr, kendi kendisini yoketmek demektir ki, düşünülemez bile.

Savaş, saldırı, katliam, soygun, açlık, sefalet ve işkence demek olan ABD, yine ancak bu temelde varlığını koruyabilir. Ve bu konuda suç ortakları olan uşaklarını son ana kadar yaşatmaya çalışarak bunu gerçekleştirebilir. ABD'nin, halkların kin ve öfkeyle yıktıkları birçok eski diktatörün son ini olduğu biliniyor.

Ama görüldüğü gibi ABD, son yıllarda bu diktatörlerin adeta akınına uğramış durumda. Birbiri ardına yıkılan uşaklarının bavullarını bile alama-

dan peşpeşe kapısına dayanması ise, onun sonunu da her gün biraz daha yakınlştırıyor.

Şili'de Pinochet rejimi temelinden sarsılmış durumda. Şili faşist diktatörlüğü 9. yılını doldururken Şili, kitle gösterileri ve işçi grevleriyle yeni bir gelişmenin eşliğinde. Güney Amerika'daki birçok diktatörlük artık yaşayamaz bir durumda. Salvador ve Guatemala muzafer bir devrimin önünde. Tüm saldırı ve ablukalara rağmen zafer kazanan Nikaragua devrimi bütün görkemiyle hâlâ ayakta ve Amerika halklarının güven kaynağı durumunda.

Kısaca tüm Güney ve Orta Amerika her gün parça parça sistemden koparak, sosyalist gelişme doğrultusunda yol alıyor. Ve tabii ki bu gelişmeler, özelde ABD'nin genelde ise emperyalist sistemin gün gün öldürülmesi anlamına geliyor.

Hızla gelişen Salvador ve Guatemala devrimlerinin daha zafere gitmeden boğulması amacı ise, artık hiç kimse için bir sır değildir. Nitekim son tatbikatta Amerikan savaş gemilerinin özellikle Nikaragua'dan Salvador'a yapılabilecek yardımları durdurmak için bu amaca hizmet eder biçimde konumlandırılmaları nasıl bir "ölüm çemberi" yaratılmak istendiğini göstermektedir. Kaldı ki, bu gerçeği bizzat kendileri itiraf etmektedirler.

Nikaragua devrimci iktidarının yaşaması, Küba etkeni ve kıta ülkelerindeki gün geçtikçe büyüyen halk hareketleri, başta ABD olmak üzere tüm emperyalist güçleri giderek daha çok savaş ve saldırıya yöneltirken, aynı zamanda bu gelişmeler emperyalist güçler ve uşaklarının iç çelişkilerini de kızıştırmaktadır. Fakat sistemi korumak için mücadelelerin mutlaka boğulması noktasında birleşen bu güç-

Sistemden her gün yeni bir parçanın koptuğunu gören ABD emperyalizminin, yaşamak için bu parçalara sonuna kadar sahip çıkacağı açıktır. Artan savaş tehditleri, gelişen hareketlerin rayından çıkarmaya çabaları, doğrudan müdahaleler ve tüm bu uygulamalarda daha da direktme, yaptığı ve yapabileceği tek şey olarak ABD'nin her an gündeminde olan uygulamalarıdır.

Adeta Latin Amerika'nın İsrail'i haline getirilen Honduras diktatörlüğüyle işbirliği ile gerçekleştirilen Honduras-ABD askeri tatbikatı da anlamını burada buluyor.

ABD, tıpkı Ortadoğu vd. yerlerde yapmaya çalıştığı gibi, burada da kendi politikasını yaşatmak için askeri ve siyasi destek verdiği güçler vasıtasıyla gelişmelere müdahale etmeye çalışmaktadır. Honduras ise uzun bir süreden beridir bu alanda ilk elden kullandığı maşası olmuştur. Gerek Nikaragua devrimci hükümetine ve gerekse Salvador kurtuluş hareketine karşı saldırı ve saldırı hazırlıkları hep bu alanda gerçekleştirilmeye ve bu alan Latin Amerika halklarının bağrında adeta bir hançer gibi tutulmaya çalışılmıştır.

ABD emperyalizminin bir yandan sözde görüşmeler ve müeyyidelerle Nikaragua yönetimini teslimiyete zorlarken, 5000 kişilik bir güçle ABD-Honduras ortak askeri tatbikatı adı altında Nikaragua'yı bir de askeri olarak abluka altına alması durumun ciddiyetini ortaya koymaktadır. ABD, daha ilk andan başlayarak Nikaragua devriminin yenilgiye uğratılmasını, Latin Amerika'da politikasını yaşatmak için zorunlu görmüştür. Gerçekten de Nikaragua devriminin yaşaması, diğer Latin ülkelerinin de zincirleme bir biçimde zafere doğru yol alışı hızlandıran güçlü bir etken-dir. Nitekim, Salvador ve Guatemala biraz da Nikaragua'daki kazanım temelinde güçlenebilmiş ve daha da güçlenmektedirler. Bu açıdan Nikaragua devrimci yönetimi, ABD'nin bölgedeki ilk hedefi durumundadır.

lerden, özellikle Avrupa Sosyal Demokrasisinin sinsi yaklaşımları, mücadeleleri içten parçalama ve teslimiyeti adım adım gerçekleştirme politikası daha da tehlikeli olmaktadır. ABD yumruğu ve Avrupa kucağı biçiminde çizilen bu stratejinin, bir bütünlüğü oluşturduğu ise artık çok daha belirgindir. Yumrukla ezilemeyen mücadeleler, Avrupa emperyalizminin politikası içinde eritilmeye çalışılmaktadır. Ama, dünya emperyalist güçleri hangi saldırgan ve sinsi taktiklere başvurursa vursunlar, gelişmeler bu politikanın da yaşam yollarını tıkamıştır.

Gelişmelerden de görüldüğü gibi verilen tüm desteklere rağmen işbirlikçi kukla yönetimler çok kısa ömürlü olmakta ve darbeyle geldikleri gibi yine darbelerle gitmektedirler. Burjuvazinin çeşitli kliklerinin ve hatta aynı klik içindeki çelişkiler kanlı sonuçlarla biten çatışmalara dönüşmektedir. Daha 1982'de bir darbeyle işbaşına gelen ve sadece bir yıl süren iktidarı süresince 10 darbe girişimiyle karşılaşan Guatemala diktatörü Rio Montt'un, kendi savunma bakanı General Oscar Humberto Mejia Victores tarafından 8 Ağustos günü bir darbeyle düşürülmesi de, egemen sınıfların telaşı ve gelişen halk hareketleri karşısındaki güçsüzlüklerini göstermektedir.

Tüm bu gelişmeler karşısında emperyalist sistemin temsilcisi olarak ABD'nin, sistemin jandarmalığını tavizsiz yapması bugün her zamankinden daha da zorunlu hale gelmişse, bunun sonuçları çatışmaların daha da kızışmasından başka bir şey olamaz. Ama bu da sistemi korumaya yetmeyecek ve Latin Amerika halkları yeni Nikaragua'lar yaratarak, köhnemiş diktatörlükleri yıkıp, Somoza'ları tek sığınakları olan ABD'ye yollamaya devam edeceklerdir.

Şili'de Pinochet'i, Guatemala'da çiçeği burnundaki Mejia Victores'i vd.lerini bekleyen akıbet budur.

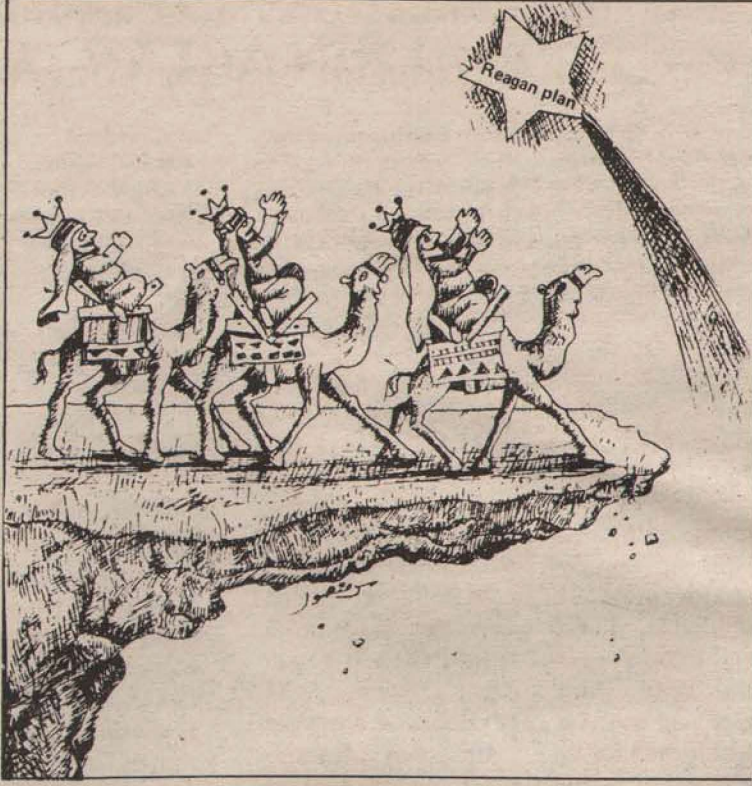
Reagen planının fiyaskoyla sonuçlanması ardından bölgedeki gelişmeler daha da hız kazanarak, boyutları genişledi.

ABD, baskı ve saldırı aracı olarak kullandığı İsrail etkeninin yanısıra, diplomatik alandaki faaliyetlerinde de her türlü baskı yöntemini kullanmasına rağmen, FKÖ içindeki direniş eğilimini kıramadığı gibi, bu eğilimin daha da güçlenmesi karşısında çıkmazı giderek büyüdü. Reagen'in Ortadoğu özel temsilcisi olarak uzun bir süredir ABD politikasının gerçeklik kazanması yolunda faaliyet yürüten Philip Habib, planın fiyaskoyla sonuçlanması ardından bölgedeki görevinden alındı. Ve yerine atanan Rober Mc Farlane, 2 Ağustos tarihinde başladığı bölge ziyaretleriyle, planın uygulanmasının son safhasının siması olarak belirmeye başladı. Ancak Mc Farlane'de Lübnan, Suriye ve Suudi Arabistan gezilerinde daha ilk anda aynı sonuçla karşılaşmaktan kaçınmadı.

ABD'nin son şansı olan Mc Farlane'in de bu alanda uğraması kaçınılmaz olan fiyasko, ABD planının da kesin olarak ölmesi demek olacağından, ABD bu alandaki gelişmelere olan müdahalesini daha da artırarak bu sonucu önlemeye çalışacaktır. Gelişmelerden açıkça görülen bu durum, yeni arayışları ve eski politikaların uygulamaya geçirilişini hızlandırmaktadır.

Biliniyor ki, Camp Davit planının fiyaskosu ardından geliştirilerek bölgeye dayatılan Reagen planında, İsrail saldırısı ve diğer yollarla Filistin direniş güçlerinin ezilmesi temelinde, bölgede ABD ve Arap gericiğinin kesin hakimiyeti kurulmak isteniyor ve Filistin hareketinin teslim alınması bölgedeki diğer gelişmeleri ezmek içinde ilk halka olarak ele alınıyordu. Bu amaçla diplomatik alanda yoğun bir faaliyet yürütülürken, kamplaşma ve askeri faaliyetler de hızlandırıldı. NATO'nun "Çevik Kuvvet" stratejisi-ne bağlı olarak Mısır'da "Çevik Kuvvet"ler gündeme gelirken, Lübnan üzerinde de devrimci güçlerin tasfiyesi temelinde emperyalizmin işbirlikçisi kukla bir rejim oturtulmak istendi.

FIYASKOYLA SONUÇLANAN REAGEN PLANI VE BÖLGEMİZDE MEVCUT DURUM!

Böyle bir strateji içerisinde Lübnan'ı ele geçirmek, planın ilk aşaması olarak İsrail saldırısıyla gündeme konularak, Filistin direniş güçleri de aynı saldırı içinde ezilmeye çalışıldı.

Ancak gelinen noktada görülmektedir ki, ABD ve bölge gericiğinin tam bir çıkmaz içinde bulunmaktadı.

Suriye üzerindeki artan baskılar Türkiye'nin bölge çapında CENTO vb. bir pakt oluşturma çabaları ve tehditleri, İsrail'in yeni saldırılara hazırlanması vd. gelişmeler, yeni olmamakla birlikte, daha da hız kazandırılan gelişmeler olarak ABD'nin telaşını ortaya koymaktadır.

Yine bizzat bu gelişmelerden anlaşılmaktadır ki, Ortadoğu'daki sorun, bir Filistin sorunu olmaktan çoktan çıkmış, bölge üzerinde genişliğine ve derinliğine süren bir çatışmaya dönüşmüştür. Son aylarda Çad'da meydana

gelen gelişmeler, ABD'nin Mısır-ABD ortak tatbikatı adı altında ve Fransa'nın da doğrudan yaptıkları yeni asker ve askeri malzeme sevkiyatı bölgedeki olayların zincirleme bir biçimde daha da yoğunlaşacağını göstermektedir.

Lübnan'da çözüm diye dayatılan tüm uygulamaların daha tasarı aşamasındayken sonuçsuz bırakılması yanında, FKÖ'nün içten parçalanması ve teslimiyet eğiliminin hakim kılınması yolundaki emperyalist çabaların boşa çıkarması da, ABD'nin bu alanda aldığı en büyük yenilgi olmuştur. Filistin direniş güçleri, bölge ilerici güçlerinin de aktif desteği ile, teslimiyet eğilimi karşısında tavizsiz davranırken, örgütün birliğinin korunması konusunda, çıkan çatışmalara rağmen yine de hassasiyetlerini sürdürmeyi bilmiş ve FKÖ, Filistin Halkının tek ve yasal temsilcisi olarak gücünü ve saygınlığını korumuştur.

Zaten açıktır ki, böyle bir dönemde FKÖ içindeki sorunlara karşı en doğru tutumda, ayrılığı körükleyen ve parçalanmayı getiren girişimlerden kaçınılmalı, FKÖ'nün varlık nedeni olan ilkelere sıkı bağlılıktan geçmektedir. Çünkü FKÖ içindeki sertleşme erken bir parçalanma ve dağılma getirebilecek, bu ise bu aşamada emperyalizmin işini kolaylaştıran sonuçlara yol açabilecektir. Bu nedenle, FKÖ içindeki güçlerin birliği koruma ve FKÖ'nün bağımsızlığını sürdürme biçiminde belirginleşen politikaları, en doğru ve gerçekçi tutumdur.

Nitekim, FKÖ'de geliştirilmeye çalışılan teslimiyet eğilimine yolların tıkanması ve birliğin korunması, bölge ilerici güçleri açısından olumlu bir gelişme olmuştur.

Görülen odur ki, bölgedeki sorunların kesin çözümü, hem emperyalizm ve hem de sosyalizm güçleri açısından

yaşanan süreçte pek olası değildir. Saldırı ve planları fiyaskoyla sonuçlanan emperyalizm ve bölge gericiğinin kesin sonuç almak için yeni hazırlıklar içinde bulundukları bu dönem, sosyalizm ve bölge ilerici güçleri için de kesin sonuca gitmekten çok, bir hazırlık evresi olmaktadır. Bu evrede hazırlıklarını en güçlü tarzda tamamlayan güç, sonuca ulaşmada da başarılı olacağına benzemektedir. Bu açıdan anti-emperyalist güçlerin zayıf yanlarının giderilmesi ve emperyalizmin genişleyerek artan saldırılarına karşı anti-emperyalist birliklerin geliştirilmesi, bölge ilerici-devrimci güçlerinin önündeki en temel sorun durumundadır. Kürdistan ve Türkiye'de gelişen mücadele, İran-Irak savaşının ulaştığı noktada ortaya çıkan elverişli durum, emperyalizm ve Arap gericiğinin bölge halklarından giderek daha çok tecrit olması, Çad'da ortaya çıkan son gelişmeler, böyle bir güçlenmenin zemini oluşturmaktadır.

Bölgede bir ara çözümün olmayacağı artık son derecede açıktır. Reformist politikaların iflasi, tek çözüm yolu olarak devrimci mücadele ve etkiyi geliştirmeyi bırakmıştır. Bu da, emperyalizme karşı mücadelelerin hastalıklarından arınmış bir biçimde geliştirilmesinin diğer olumlu bir etkenini yaratmıştır. İflas etmiş ve çözümsüzlüğün kaynağı olan reformist politikalarından arınması, direnişi daha da güçlendirecektir.

Emperyalizmin bölgedeki ittifak güçleriyle sürdürdüğü hazırlıklar karşısında, dünya sosyalist güçlerine de önemli görevler düştüğü hemen belirtilmelidir. Emperyalizme karşı sosyalizmin zaferinin kazanılmasının, bir yanıyla da bu güçlerin bölgeye ilişkin politikalarındaki yönetsizliklerini aşmalarına bağlı olduğu bilinen bir gerçektir.

Güçler açısından bir hazırlık evresi olan bu süreçte, tüm bu engeller aşıldığında, 1980'lerin sonlarının çözüm yılları olması kaçınılmaz bir gelişme olacaktır.

★★★

BİR SICAK ALAN : ÇAD

Çad'a gönderilen Fransız paraşütçü birliklerinden bir grup.

Dünya üzerinde süren çetin çarpışma noktalarından birisi de Çad. 1 milyon 284 bin km 2 alana ve yüzölçümüne göre hayli az olan 4 milyon 700 bin gibi bir nüfusa sahip olan bu ülke, son aylarda yine dünyanın ilgi merkezlerinden birisi haline geldi.

Eski bir Fransız sömürgeci olan Çad, "ulusal bağımsızlığını" 1960 yılında kazandı. Ancak, bu yıllarda dünya çapında hızla geliştirilmeye çalışılan yeni-sömürgecilik politikasına bağlı olarak ilan edilen ulusal devletler, daha sonrada görüleceği gibi ekonomik, siyasal vb. açılardan emperyalizmin sömürgeci olma konumlarını sürdürdüler. Afrika'da, ulusal bağımsızlığını bu biçimde elde eden bir çok ülke gibi, Çad'da gerçekte hiç bir zaman ulusal bağımsızlığını elde edemedi. Hatta halkın konuştuğu dil Arapça olmasına rağmen, Fransızca "kurtuluştan" sonra resmi dil olarak kaldı.

Çad, sahip olduğu stratejik önemi yanısıra, zengin uranyum, volfram, altın, demir yatakları ve henüz el değmemiş büyük petrol rezervleri nedeniyle de, emperyalist güçlerin vazgeçemeyecekleri bir alan durumundadır. Fransız emperyalizminin hala Çad pamuk üretiminin önemli bir kesimi üze-

rinde denetimi olduğu dikkate alınır-sa, bu kadar zenginlikler ülkesi ve önemli stratejik konuma sahip olan Çad üzerinde yıllardır süren savaşın nedeni daha rahat anlaşılacaktır.

17 yıldır süren iç savaş, son yıllarda dünya güçleri arasındaki çarpışmaların yoğunlaşmasına bağlı olarak daha da hız kazandı. Halen Çad devlet başkanı durumunda bulunan Hissene Habre 1978 yılında başbakan olmuş, iki yıl süren başbakanlığı ardından, Gukini Vedde'in liderliğini yaptığı muhalif güçler tarafından düşürülmüştü. Ancak, ABD, Fransız emperyalizmi ve bölge gerici devletleri tarafından desteklenen Habre, 1982 Haziran ayında iktidarı yeniden ele geçirmeyi başardı. Asf ilan edilen Gukini ise, yönetime karşı muhalefeti örgütleyerek "Ulusal Özgürlük Cephesi" adı altında oluşturulan direniş güçleriyle yönetime ve emperyalizme karşı mücadelenin başına geçti.

Bir yıldır sürmekte olan yönetime karşı mücadelede muhalefet önemli oranda güçlenerek, bazı alanları yer yer denetimi altına almaya ve elinde tutmaya başladı. Son aylarda giderek daha da kızışan iç çarpışmalar, sonuçta hükümeti iyice sıkıştırarak, emper-

yalist ve gerici devletlerden açık yardım çağrılarını yapmaya kadar götürdü.

Çad'da süregelen iç çatışmaların özellikle son aylarda dünyanın dikkatini daha fazla çeker hale gelmesi, şüphesiz ki sadece iç çatışmaların ulaştığı boyuttan ötürü değildir. Kaldı ki iç çarpışmaların kızışması da, aslında daha çok dünya dengesindeki hızlı gelişmelere bağlı olarak yükseliş göstermektedir.

Emperyalizmin Ortadoğu'da yaşanan son gelişmelerle bu alanda adeta kapana sıkışması, dayattığı tüm politikalarının fiyaskoyla sonuçlanması, özellikle Kuzey Afrika üzerindeki hegemonyasını da giderek daha çok tehlikeye düşürmektedir. Bu durum ise, emperyalizmin hem Afrika kıtası üzerindeki egemenliğini sürdürmek ve hem de Ortadoğu'ya daha çok ve daha erken müdahale gücüne sahip olabilmesi açısından, Çad'a kimin hakim olacağı sorunu önemli kılmaktadır. Emperyalistler tüm güçleri ile işbirlikçileri Habre'yi desteklerken, sosyalizm ve bölge ilerici güçleri de Vedde'in desteklenmesini emperyalizmin bu alana ilişkin emellerinin boşa çıkarılması için vazgeçilmez görmekte-dirler.

Nitekim, Çad'daki çarpışmaların yoğunluk kazanmasının, Lübnan sahasında meydana gelen gelişmeler ve İran-Irak savaşının ulaştığı boyutlara bağlı olarak sosyalizm ve emperyalizm güçlerinin genişliğine ve derinliğine gelişen bir biçimde Ortadoğu'da karşı karşıya geldikleri bir döneme tekabül etmesi bir tesadüf değildir.

Bilindiği gibi Amerika Birleşik Devletleri, Kuzey Afrika'daki sadık uşağı Mısır yönetimiyle "Parlak Yıldız" adını taşıyan bir de askeri tatbikat gerçekleştirmektedir. Tatbikatta Mısır birliklerinin yanısıra, ABD "Çevik Kuvvetleri"ne bağlı mekanize birlikler, komando birlikleri ve F-16'ları içeren 5500 kişilik bir Amerikan birliği yer alıyor. 45-50 milyon dolara malolacak olan böyle bir tatbikatın gerçekleştirilmesi ise, en iyimser gözlemciler tarafından bile, bunun açık bir tehdit ve savaş hazırlığı olduğu yolunda değerlendiriliyor. Yine ABD'nin önemli

bir askeri gücünü Libya açıklarında bulundurması ve bu ülkeye yönelik tehditlerin giderek yoğunluk kazanmasının yanısıra, Zaire'nin de Çad'a yeni askeri birlikler göndermesi bu değerlendirmeleri daha da güçlendiriyor.

Ancak tüm bu karşı-devrimci saldırı ve yeni hazırlıklara rağmen, Çad'daki anti-emperyalist muhalefet bastırılmadığı gibi, yönetim her geçen gün biraz daha sıkışıyor. Çad Dışişleri Bakanı İdris Miskine'in, 1 Ağustos tarihli gazete haberlerine göre, Fransa, ABD, Zaire, Fas, Mısır ve Sudan yönetimine gönderdiği yardım isteğini belirten mesajları bunun açık örneği

lanmasında nasıl birleştiklerini ve uşaklarını da bu iğrenç amaçları için nasıl kullandıklarını çok net olarak görmektedir.

Başta ABD ve Fransa olmak üzere emperyalizm ve işbirlikçi devletlerin ortak ittifakı temelinde, Çad halkı ve bölge ilerici güçlerine yönelik saldırı ve yeni komplo hazırlıkları, dünya ve bölge halklarını tedirgin etmekte ve saldırının göğüslenmesindeki sorumlulukları artırmaktadır.

Cezayir devlet başkanı Çadlı Bencedit'in, Afrika Birliği Örgütü'ne, örgütün sorumluluğu ve kaynaklarını kullanarak bir çözüm bulması yolundaki çağrısında bu kaygı açıkça görül-

Bunlar da Mısır'daki Amerikan birlikleri.

durumundadır. Çad yönetimini zaten her bakımından desteklemekte olan Fransa'nın, bu mesaj sonrası yeni askeri birlikler göndermesi ise, bunun bir kanıttır. ABD yönetimi de, Fransa'nın yeni askeri birlikler göndermesini, Dışişleri Bakanı George Shultz'un ağzından "Fransa'nın Çad'daki sorumluluklarını doğru bir biçimde yerine getireceğine inandıkları" biçiminde değerlendirerek, dünyanın hemen her tarafında kovulmayla yüz yüze olan emperyalistlerin halkların yağmalanması ve saldırganlıktaki ortaklıklarını iyi ifade etmiştir. Dünya şimdi bir kez daha, Çad üzerinde meydana gelen gelişmeler içinde, dünya halklarını kendi köleleri kabul eden emperyalist güçlerin, halkların boğaz-

mektedir. Ancak, halk güçleriyle emperyalizm ve uşakları arasındaki çarpışmaların görüşme masalarında çözümlenmeyeceği de artık sıradan her insanın bile kavrayışı içindedir. Halklar üzerindeki sömürü ve vahşetle yaşayan emperyalizm varoldukça, halkların özgürlük ve bağımsızlık mücadeleleri de sürekli yükselecektir.

Dünya'daki sıcak çarpışma alanlarının en belirgin bir noktasında bulunan Çad'daki durum da, elbette bunun dışında değerlendirilemez. Gelişmelerin neye gebe olduğu, biraz da Ortadoğu'daki duruma bağlı olarak belirginlik kazanacağına benzemektedir.

★★★

Li hember zeftkariya Kurdistan'a Başûr a qolonyalistê Tirk, PDK-Îraq û Partiya Karkerên Kurdistan biryarên berxwedana şirîkî sitendin

Berpirsiyarên PKK û PDK-Î daxûyanên xwe de eşkere kirin ku li hember êrişê Kurdistan'a Başûr herdu partî wê bi tewrên şirîkî biryarên hember êrişbaziyê rawestin.

Bi rayanîn û piştgiirtina NATO û emperyalizma Amerika li hember Tekoşina Rizgariya Kurdistan bi diktatoriya faşistê Saddam re cunta faşista qolonyalist li ser Kurdistan'a Başûr êrişbaziyê pêkaniye, herdu partî têgihîştîyê vê yekê ne ku êriş ne tenê hember hêzên pêşverû û şoreşger e, tune kirina gelê Kurd taybetê êrişên firehî pêk bîne. Li ser vê yekê herdu partî baldarî kişandine. Ji ber van yekan îro berpirsiyariya pêştir hember vê hêzê xwedî derketina gel û pêkanîna tekoşina

berxwedanê ye. Ji sedemên van yekan herdu partî biryarên berxwedana şirîkî sitendine. Û vê daxûyan kirine.

Agahdarî tê kirin ku biryarên berxwedana şirîkî li ser esasê ku berê di nav herdu partiyan de danezana piştgiirtiyê pêk hatibû tê avakirinê.

Ev danezana ku gihîştîye rojnema me ji ber taybetê wê yê rojevê em weşandina wê pêwîst dibînin.

Danezana piştgiirtinê ewha ye:

Bendên Hevgirtinê di navbera Partiya Demokrata Kurdistan'a Îraq'e û Partiya Karkerên Kurdistan

Ji ber ku berjewenda împeryalizmê beraberî pêrepêdana hêzên şoreşger-pêşverû xirab bûye, êdî daku berjewenda sistema xwe bigiştî bi parêzî pelepêlên sext dike û pere bi pîlan û ajawegeriyên corbcor dide. Împeryalizm bi serkirdayetiya dewletên yêkgirtî Emrîka, diji pêrepêdanên tekoşinên rêzgarîya netewayên gelên Rojhelata-Navîn, ji layekîve divê rastewxu mudaxela herêmê bikê û ji layekê divê kevneperestîya herêmê bi hêz bike da bikarin bi terzekê xurtir karbiken, û wan dikê hêriş diji hêzên gelên şoreşger û niştimanperwer.

Bi vî awayî ji layekî sayonizma Îsraîlî û ji layekê di ve kevneperestên Erebi wekî rêjîmên Misir, Urdin, Soodîye û Îraq bizavê diken da gelê Erebi li bin desthelatiya xuda bihêlin û hêzên pêşkevtiyên niştimanperwerên Ereba bixênkînin. Dîsa di xwazî bi destê rêjîmên faşistên Tirk û Îraq tekoşinên şoreşgerên gelên Tirk, Kurd, Faris û Erebi bi pîrçiqînî. Rejîma faşista Tirk her çend bi binaxeyî ji bo fetisandina tekoşinên şoreşger û niştimanperwerên gelên Kurd û Tirk karbike, di demîda ew diji tekoşinên rigariya netewayî yê gelên herêmê ye, ketiye rewşa hêzê hêrişî, dirindeyî û împeryalizmî, di pêşîda ji ya dewleta yekgirtîya Emrîka ye.

Gelên Rojhelata-Navîn diji van ajawerî, pîlan hêrişên împeryalizmî û kevneperestîya herêmê, bi gelek şêwe û cor tekoşinên rizgarî birêve diben, her wusa bêhtirîn pêrepêdiden. Di pêşî da gelê Felestin, tev gelên Erebi, hêzên pêşverûyên gelên Kurd û Tirk û gelên di yê herêmê diji împeryalizmê û kevneperistiyê îro di nav tekoşinê pir zêdedane. Ev tekoşinê di roja meda li ceyên weko Felestin û Kurdistan'e gehîştîye qûnaxa çekdarî, û ev tekoşin ji li wan cêya wê firebî.

Dûxekên weha diji împeryalizmê û kevneperistiyê ku bi her awayî li her cê tekoşinê tê kirin, li navbera hêzên şoreşgerî û niştimanperwerî, hevgirtinê û pêbendiyê dike tişteke pêwîst.

Di nav tekoşina pir ku li Rojhelata-Navîn di navbera hêzên şoreşger û diji şoreşger da tê berdeyamkirin, rol û cê Tekoşina Rizgariya Netewayê Kurdistan'e zor girîng e, berze û diyar e.

Kevneperistiyê giraniya ku daye ser Kurdistan'e û gehîştîye hev, her wesa ji Kurdistan bo tekoşina şoreşgerî û niştimanperwerî amade ye, tekoşinê wesa wê kevneperistiyê ji serûçav (kaniya) wê zuha bike û ewê rêya şoreşê ji gelê Rojhelata-Navîn ra bide xuyakirin. Her çend cê Kurdistan'e bo tekoşinê xoşê ji ber wan tekoşinên ku jimêjda hatine meşandin, di wan tekoşina da kêmasî û xeletiyên mezin hatine kirin, ev bûne kosp li ber vê karê şoreşgerî ku diviya Kurdistan'e bicê binin, lê belê îro rewîşt cudaye û pitir guncyaye (mosaîde), li tev beşên Kurdistan'e tekoşinên niştimanperwerî derkevîne meydanê û li herêmê bi tebawî tekoşinên wesa herdem pêşve diçin.

Bizavên ku li beşên Kurdistan'e hene, her çend ku ji nexosiyên xuyê kevin diparêzin, hindek wan nexosîya berdewan diken. Ya girîng ji ewe ku rastî baş hatye diyarkirin. Di ronaya vanda, li her beşîda çekirina yekatiya hêzên niştimanperwer, û tufaqên tund di nava yekatiyê û bizavên şoreşger û demokrat yê gelên ku gelê Kurd li gel wanda li sinorê yek dewlet da dijin, da bête misager kirin. Li ser binaxê bîr û baweriyeka rast pêre bi tufaq û peywendîya bê dan li navbera hêzên niştiman-

perwer li her beşê Kurdistan da, çekirina tufaqê gelê Kurdistan'e di gelên herêmê û hêzên şoreşgeriyên cêhan e. Ew bîrûbawerên ku corbcor bi şaxên împeryalizmê ra rêdikevin, divê li hêzên gel, şoreşger û niştimanperwer bîne duxistina û rûyên wan bîne aşkira kirin, ev e bûye erkeke binaxeyî û zûyî bo her rêkxirawê şoreşger û niştimanperweriyê Kurdistan'e. Eger ewan tev, li ser binaxê bîrûbaweriyeka rast bikarin vî karî bi serfiraz pêkbinin Tekoşina Rizgariya Kurdistan destkevîten zor girîng bi dest di inî û ewê rola xuyê şoreşgerî di Rojhelata-Navîn da bike.

Di dûxekê wesa yê siyâsî da nûnerên KDP-Î û PKK hatine nik hev û li ser bawirî û bendên xarê, bîryardan ku rêkxirawên wan bi hevra di nava peywendiyên gerim da bin, hev bigirin, hevkarîya êkudu bikin:

1- Li dijîbûna împeryalizmê, li serîda ji dewletên yekgirtiyên Emrîka, Tekoşina Rizgariya Netewayê Kurdistan bi hêzek bête dîtin û bo perepêdana vê hêzê xebateka xest bête kirin. Li diji wan dîtin û bîrûbaweriyên ku bi terzekê corbcor bixazin bi împeryalizmê ra rêkbikevin xebatê bike kirin, ji hêzên şoreşger bîne duxistin û rûyên wan bîne aşkira kirin. Tekoşinê bîkîrin diji ajawegerî û pîlanên împeryalizmê li ser Kurdistan'e û herêmê.

2- Rizgariya Netewayê Kurdistan'e bêşek ji hêzên şoreşê cihanê -rizgariya netewayî- bizavên çîna kargeran, bête dîtin, tufaq û peywendiyên ku bîne çekirîn divê li gel vê lêkdanevê bîne guncyan.

3- Hêzên împiryalistî ku serê wan Dewletên Yekgirtîya Emrîka dikêşî, ji layekî ve bi derxistina cengên herêmî, may xuyê xistin di nav karê hundirên welatên sosyâlist, dagirkirin û tirsandina wan welatên ku sexletên diji împiryalizmî bi xuyê digirin diji wan tekoşin diken û bi pîlan û ajawegerên xuyê wan mirîyên pêşverû-radîkal ji bo daxistina wan ji desthelatiyê hêrişên xuyê ve dibe, ji layekê di ve xuyê amade diken bo cenga nûkîlî ya cêhanî ku ev ceng tê mena qirkirina mirovayetiye. Di ji politîka cenga cêhanî ya împiryalizmî, welatên sosyâlist çîna karkerên welatên împiryalist û sermayedarî û demokratî di rêza tekoşina aştiya cihanî bi her awayî pêk bî.

4- Cengkirin diji rêjîmên faşistên Tirkiya û Îraq ku ev rêjîmê çewa dijmînên gelên herêmênê, di demîda ji dijmînên serekîyên gelên Kurdistan'e ne û yê rizgariya netewayê wî ne. Rêzgarîya netewayê Kurdistan, di tekoşina diji împiryalizmî û kevneperistîya herêmê da, divê teşkerî ji bizavên şoreşger û niştimanperwera herêmê bête dîtin. Bo vê êkê divê di serî da bi bizava rizgariya netewayê Felestin ra û bi tev hêzên gelên şoreşger û pêşkevtî ra tufaq û peywendî bîne çekirîn.

5- Di tekoşina diji împiryalizmî û kevneperistîya herêmê da, bi rêjîmên pêşkevtiyên herêmênê, bi terzekî ku zîyanê nede rêzgarîya netewayê Kurdistan, peywendî û hevkarî bîne pêkînan.

6- Bawirîya binaxeyî bi hêzên gelê Kurdistan'e bibî, em piştî xuyê wan hêza gerim bikevî û li ser berjewenda rizgariya netewayî peywendî û tufaq bîne pêkînan û ev bîrûbaweriyê bête helbijartin.

7- Rizgariya Netewayê Kurdistan, li her beşî bi hêzên gelê wî beşî bête rêve birin û vê tekoşinê bi tekoşina demokratî û şorişgerî ya gelên rencder û kargerên netewayê zalra di warê straticîk da, têkbelî,

hevkarî, yekati û bere bête pêkînan û ji bo vê xebateka xurt bête kirin.

8- Bi binaxeyî her rêkxiraw, partî xebatê li beşê xuyê rêve bibet, li beşêndî komek û hêzên bi xuyê girêday çeneke, belê bîrûbawerîya hevkarîyê û tufaqê bi xurtî li nav hêzên rizgariya netewayî li her beşî bête xiwaztin. Pêkînan civatên pîlên wan bilind pêk bînin da ku li ser girû giriftin netewayê Kurd bi peyvin û bîryara derxin, em layengirên vê yekê bin, bi tev hêzên niştimanperwer başdariya civatê bibin û xebateka xurt bête kirin bo beşdarbûna wan. Tufaq û peywendiyên ku bîne çekirîn divê diji dijmînên Kurdistan'e bin. Divê em vê bîrûbaweriyê biparêzin.

9- Tekoşina aydilojî ku li navbera wan partî û rêkxirawên ku li Kurdistan'e hene têt kirin, divê ne biterzekî ku peywendiyên wan têkbiden û bikêr karê dijmînî bînin, divê em bîrûbawerîya yekatiya rizgariya

netewayî bi vê ve girê bidevî, girûgiriftin ku di nav rêkxirawa da hene, yan ji nû derdikevin divê ne bi çek, bi geftuguh rakevî, û çî rê li berjewenda gelê mebi bi wê rakevî.

10- Destdirêjî nebî di karê rêkxirawa da, divê layengirê wan kara nebin ku zîyanê bigihînte yekatiya partîya, rûmet û rêzgirtina serxwebûna îdîolojî, politîkî, rêkxirawetîya partîya bête girtin.

11- Di kiriyara pêkînan van dîtin û bendên ku li jorî me diyarkirin, heke şaşetî û xeletîya rûda, divê berpirsên herdu alîya agahdar û huşyar biken, eger agahdarî û huşyarî berçav negirtin, hingî her yek di xebata xuyê da serbest e û azad e.

Serkevîtin bo netewayê Kurd!

PDK-Î
Mesûd BARZANÎ

PKK
Abdullah ÖCALAN

Hevpeyvîn Di Navbera Sekreterê PKK Abdullah Öcalan û CUD De

Li ser pêşniyara CUD hevpeyvîn di navbera Sekreterê PKK Abdullah Öcalan û heyeta Cebbê de çêbû.

Agahdarî dibe ku ev hevpeyvîn di 6.7.1983yan de li ser du esasan bi taybetî hatiye seknandin. Di vê hevpeyvînê de nexasim li ser êrişê qolonyalistî Tirk û hemberê çî bête kirinê û li ser şerê navbera hêzên CUD û Yekîtiya Niştiman hatiye seknandin.

Di pêşdarbûna civînê de heyeta CUD bişkavîna Cephê derheqê êrişê yek Gulan'e de daxûyan kirîye. Di vê bişkavîne de daxûyan tîyî kirin ku; di êrişê yekîtiya niştiman a ser karargaha (piştîşan) PKI'ê de bi 60 kadro, şervan ra gellek jin û zarû şehid ketine, 5 endamên PSK'ê jî dinav van kuştîyan da ne. Û daxûyan tîyî kirin ku ev êriş hember hêzên welathizê Kurdistan û diji hêzên şoreşger û demokratê Îraq'ê derbek giran û xedar e. Daxûyan dibe ku ev êriş bi zanayî û pîlan ji berê ve hatiye kemilandin derheqê vê yekê de delîl di destê wan de hene. Bi vê bişkavîne heyet daxûyan dike ku di pişt vê êrişê de gellek hêz radewestî û bi vê tîgihîştîne ne.

Sekreterê PKK Abdullah Öcalan jî di peyvê de nexasim bi alî pêşveçûnên Rojhelata-Navîn û Kurdistan'e bal kişand û dîtin xuyê li ser du taybetan sekinand, bi kurtî van daxûyan kirîye;

«Emperyalizma Amerîka; ji bo amanca xuyê li Rojhelata-Navîn bibe serî gellek rêyan ceribandibe jî, di serî de Yekîtiya Sovyet û alîkarî û piştgiirtîya welatên sosyâlist di alî politîkî, û askerî de û bi berxwedana hêzên pêşverûyên Rojhelata-Navîn negihîştîye amanca xuyê, nexasim amanca emperyalistî ku bi Îsraîl xwest biçe serî ev betal bûye. Ji ber rêjîmên paşverûkê Ereba destikên emperyalizmê wê vê rolê nebin serî, bi pergale Îsraîlî rol neleyizin, ji sedemê rewşê di vî alî de bi pergale tazî tenê vê rolê ewê Tirkiyê bileyze. Ji xuyê li ser rewşa Tirkiyê dibî ku di vî alî de bîyî seknandinê.

Ev rola li ser Tirkiyê di êrişê Kurdistan'a Başûr de bi zelalî xuyê bûye. Ji ber tengasiya rejîma Îraq'ê ku hêla delavê nikare biparêze dewletên Ereba xwenaxin bin vî barî ev dibe kar û barê xwediyê taybetê emperyalist, ku mîna Îsraîl bibe zorbaz li ser gelên Rojhelata-Navîn ewê ev yek bi rejîma faşista qolonyalistî Tirk bîyî parastin. Bi vî pergale çek û hemû destik ji emperyalistan, hêza şer ji Tirkiyê tê afirandin û ev hêz derdikeve pêş.

Nexasim baldariya vê yekê ji pêwîst e; hêzên şoreşger û demokratê Îraq'ê, hêzên welathizên Kurdistan û ta hêzên tevgera Tirkiyê tîna-gihîjin vî rola Tirkiyê.

Dema bînketîna rejîma Sedam, emperyalizm hember tekoşina wê ya otonomiyê jî bête

deng namîne. Lewra; bi bînketîna rejîma Îraq mafên emperyalizm derbên giran dibîne, di vê heyamê de hember hêzên pêşverû wê bi hemû destikan xebatan berçav bimeşîne.

Tirkiyê jî ji taybetê me daxûyan kirîye û li gor rola ku emperyalizmê dayêkê ewê di nav van hemû pêkanînan de be, ji bo wezîfa xuyê ya Musil-Kerkuk'ê.

Ger Kurdistan'a Bakûr, cihger û navça seknandina Hêza Çeleq hatibe dîtin û ev yek pêkhatibe evana ne bûyerên lihevhatî ne. Ev pêkanîni li gor lihevhatina derdora NATO ye.

Tevgera zeftkarî û êrişê Kurdistan'a Başûr gellek hêzên dihevirîne. Ev, ji ber ku rola berdevkê NATO baş tîneyêgihîştîne. Li gor politîka xuyê ya nûh "herikandina Rohelat" wê vê êrişê jî tîr nebîne, bi pêşveçûnên Îraq'ê wê êrişên firehî pêk bîne. Dibî ku ev taybet ji nuha ve di hîş de bimîne.

Li gor pêşveçûnên Rojhelata-Navîn, rola Tirkiyê dibî ku hêzên pêşverûyên Rojhelata-Navîn û Kurdistan û Îraq'ê bi hûr-bijarî baldar bimînin, û tîkîli û piştgiirtinê xuyê bihêz bikin. Di rewşa pêwîstîya yekîtiyê û hevkarîyê de berberî, û şerrê hêzên welathizên Kurdistan'a Başûr bi neerîni tesîrê li ser tevgera hêzê diji rêjîmê dike û di dawiyê de kêrî paşverûkan tî.

Ji bo li ser bîngehên rast û siyâsî yekîtiyê bête avakirin, ew xwezîya salan bi avakirina yekîtiya gel û welat biçe serî dibî ku dîrî tewrên di-yekîtiyê bête seknandin, û hev û dî ber bi dawa hêzan ne dafînin dibî ku kaniya van yekan berberî, şerr û hemberiyê berbidin. Cudatiyan ne bi metodên eskerî li ser bîngehê politîkî bigihînin bersivan.

Tevger û Tekoşina Rizgariya Netewayê Kurdistan li pêş gellek talûkan dimîne. Pêwîste ev yek bîyî kifşîkirin ku; ew taybetên li nav dilê şoreşê Kurdistan civiyane, mîna wê kiribin birîna xwîni. Îro li ser Kurdistan'e bi taybetî du hêz şer dikin: a yekemîn; li ser bîngehê girêdana hêza beyan e, emperyalizm û qolonyalistan vê girêdahiye, tewrê xwesiparî û xêza wê ya duyemîn; li ser bîngehê bawerîyanîna gel ku afirîye xêza şoreşger û welathiz. Nexasim ew xêza ku emperyalistê Awrûpa li ser Kurdistan'e dixwazî serdestbixîni li pêş tevgera Kurdistan'e talûka mezin e. Nexasim ku ew yek bi çepî tîyî kiraskirin û xemlandin ew pêwîsttir dibe. Kifşîkirin û sitendina tedbîra vê yekê gellek pêwîst e.»

Tê agahdarkirin ku civîn bi erîni û pergale dilpakî pêkhatîye, li hember hevkarî û tîkîliyê herdu rêjîmên faşist pêşxistin û kemilandin hêza çarenîni tî dîtin û ji nuha ve hevpeyvînê bi vî pergale li welat û li ser bîngehê yekîtiyê tekoşinê pêkwerin daxwaz şirîkî ew yek bûye.

NAMEYA PÊŞMERGE

Miheme Şerîf sala 1947an li gerndê Qesrek-Zaxo hatîye dinê. Salên dirêj pêşmergetî kirîye. Jiyan xwe daye vê rêyê.

Em vê nameya jîyan û tekoşîna wî daxûyan dike diweşînin.

SERXWEBÛN

Li Kurdistan'a Başûr di 1961ê de tekoşîn destpê kir. Wê gavê ez zarûbûm. Bavê min di nav tekoşînê da bû. Berpirsiyarê mufrezê bû. Bi tevgerên xwe yê navça sinat'ê, destê De-xê, û qereqola Behnûnan ji dijmin gellek çek bidest xistibû. Tevera wî û êrîş û zerpa dijmin me ber bi tekoşînê va dibir. Lê, ew dema pêşmergetî dikira bavê min nexweş ket û ji ber ku me doktor nedî çû rihmetê.

Wê qasê têgihîştîm ku bê destavetîna çek û tekoşînê li Kurdistan'ê nayê jiyandin. Rewşa Kurdistan'ê hoyên dijwar tekoşînê çarenî dike mîna jîyan di tekoşînê de be.

Sala 1968 di sefê Berzanîyan de tevî tekoşînê bûm. Li hêla pêşmergetîyê me gellek zerar da dijmin. Di hemû tevgeran da li serî min cihgirtin. Em di gellek tevgeran de serfirazbûn. Mîna Mangeskê, Çiyayê Sîpl û gellek tevgerên dinê.

Hetta sala 1974 bi hemû kêmanîyan tekoşîna me domîya. Di van salan de Sedam caşên xwe xebitand. Helikopter û tanq ji cih digirtin. Wê demê bi 400 pêşmergên fedai em birê ketin. 10 roja ji Zaxoyê em gihîştin Rewandîz'ê. Û di van hêlan de me tekoşîna hevbûn û tunebûnê domand. Dijmin her roj 200-300 kuştî dida. Lê, ji me ji zayîfatên pêwîst çêdibûn. Birayê min Enver Şerîf divê tevgerê de şehîd bû. Xwarzêkî min ji birîndar bû. Dikarim bêjim ku ev bû tevgera me ya dawî. Dawîyê em derbasî Zaxo'yê bûn.

Sala 1975 tekoşîna me binketibû. Kesên jar û nezane çûn teslim bûn. Lê, pêşmergên Kurda tucar radestîyê nedan pêş xwe. Hetta gellek pêşmergên ji radestbûna kuştina xwe dane berçav û xwe di çiyayan da berdan xwarê. Me dev ji çekên xwe berneda. Lê, hêza me pejiiribû, bela bûbû.

Tevgera me di tengasiyê da bû. Ji ber hêza Tirkîyê di tixûbê de cihgirtibû têkiliya me bi Kurdistan'a Bakûr ve qetiyabû. Dijminê Kurda, hevalbendê emperyalîzmê şahê Îran'ê alîkariyê biribû. Ji xwe têkiliya bi şah re bû bingehê binketîyê. Lewra emperyalîzm vê alîkariyê bi zaneyî domandibû. Ev leystikeka ser Kurda bû. Bê têkiliyê mayîna desta, bê piştgiirtî, û ku derdor ji hêla dijmin ve hatibû girtin hemû yek diwartir dibûn. Ji tu alîyan ve me alîkarî nedistend. Seddam zerpa xwe diwartir kir. Li Kurdistan'ê dest bi qetîlîna kir. Dîsa gellek ji me derbasî Îran'ê bûn û koçber man. Rejîma Seddam 20 km. tixûbê Tirkîyê û Îran'ê gundan hilweşand. Hejmara gunda nêzî 1400î ye. Zarû û jin li Başûra Îraq'ê bicîh kirin. Me vê gellekî li xwe girt ku Seddam jîna dibindestê xwe da digre. Em çend kes hatin cem hev û me kuştina xwe da pêş û êrîşê qereqolên Seddam kir.

Seddam di demek kurt de efû derxist. Ray lê anî ku zarûyên me bîna malên xwe. Lê, cîyên berê hilweşîyayî bûn. Kevir li ser kevîran nemabû. Ez û çend malên nas derbasî Tirkîyê bûn. Me gellek zahmetî dît ku ta em bi cih bibin. Em zanibûn ku dewleta Tirk dijmîne ji Kurda re. Me xwe jê sitirand. Demek dirêj em der-bider gerîyan û dawîyê li hêla Sîloplî li gundê Bêlka em bi cih bûn. Gundîya alîkariya me kir. Ta 12 ê Êlûnê em li vî man. Zerp û operasyon zêdetir bûn. Her gundîkî di îşkencê de derbas bû. Pişt vê yekê bi zarûyan ve em derbasî Îraq'ê bûn. Tevera Kurd xwe cîvandibû û tekoşîn dikir. Me dest bi pêşmergetî kir. Şerr di nav bera PSK-Îraq û KDP-Îran de hebû. Birayê min Musa sala 1983 ji hêla nêza Kasimlo ve li Girkanan'ê şehîd ket, tucar ray li van hemberî û şerran nedianî. Di şerê hember dijmin de dixweş dibû. Yekîtiya gelê Kurd dixwesta. Ez bixwe ji vî şerrî hêza nefret dikim, û dibî ku demeka kurt de bîy rawestandinê.

Ger ew şerr bîy rawestandî, yekîtiyê ava bibe ew tevgera me gellek bihêz bibe. Wê gavê tu dijmin nikare bîme. Bi min tu pêşmergeyek ray li van şerran nayne. Lewra hêza me dipejirîne. Dibî ku şoreşger rêyek jê re bibîne û em hevîkarê PKK ne.

Ev şerran ji emperyalîzm û paşverûkî yê pêktê, dîsa leystik li ser gelê Kurd tene leystikandinê. 3 meh berê divan şerran de bi çar berikan ez birîndar bûm. Hê ji milê min baş nebûye. Hestîyê mil perçebûye. Ger dijmin bûya ne tu xem bû. Di şerr de 3 birayê min şehîd bûn. Lê ez pê ne eşîya me. Hê emê gellek xwîn bidin.

Dîsa di van rojên nêz de bi hêzên Kasimlo re şerr pêkhat têde birayê min Selman şehîd ket. Selman gervanekî jêhatî û egîr bû. Di êrîşa balafiran de birîndar bûbû, bi teqîna mayîne û êrîşa qereqolê birîn sitendibû. Yanî herderê wî birîn bûn. Lê hêviya wî sist-nebûbû. Ji bo Kurdistan'ê hemû tiştên xwe dabû berçav.

Rewşa me ne bage. Lê dîsa ji nan bidest dikeve. Ev ji tîr dike. Em 12 kesin malî û zarûkên birayên min ji hene. Ez mecbûrim li

wan mîzekim. Ev ji bareke. Li pêş tekoşînê yek jîyan nabe bar, îro amanca me dibî ku ev be; "her tişt ji Kurdistan re". Lewra difikirim yên ku rewşa wan jîyane nebaştir ji hene. Ev jîyana gelê Kurd e. Ger li hember tengasî û dijwarîyan em sîng venegrin, em dest ji gellek tiştan bikişînin. Dibî ku hedan hebe.

Îro tekoşîna gelê Kurd pêştir dibe. Bawerîya gel firehtir. Hemû kes ya piştgiirtî ya ji bi pêşmergetî tevî hev tekoşînê dibin. Dînya agahdarê tekoşîna me ye. Ev gellek başe. Li gor berê îro him di alî siyasî him ji di alî eskerî de em li pêşin. Binketîna me nehêsan e. Û ev ji heye di nav me de hene ku nexwazin tekoşîn pêş bikeve. Li hember tekoşînê benda avadikin. Hertim di xwazin rêya şoreşê bigrin. Bellê ger ev bê tesîr bimînin emê gawek pêştir herin. Di sefê tekoşînê de paşverûkên me ji hene. Lê, Kurdistan'a Bakûr ji me ra sipareka mezine, ji her alî ve em kêrîhevûdî werin. Teverger û tekoşîna Kurdistan'a Başûr em pêwîst dibînin. Kurdistan'a Başûr bi perçekî û firehî pêştirê hêlên Kurdistan'ê ye. Lê, her tevgera perçê Kurdistan'ê tesîr li hêlên di dike, ez li Kurdistan'a Başûr mame, û min zerpa qolonyalistê Tirk diye. Herdem amadekarê tekoşîna vê hêlê me. Di navbera dijmin de ferq nabînim. Lê, li hember dewleta Tirk şerkirin xwezîyekamin e.

Li Iraq'ê Serxwebûnê em bi dest naxin, tenê otonomî emê karibin bistînin. Sebebên vê gellekin. Ger serxwebûn bîyî zman ev ji bi bo Kurdistan'a Başûr birê ye.

Dema ez lê mam derheqê gellek rêxistin û partîyan de têgihîştina min zelal bû. Tekoşîna PKK min dît. Li hember axa û ajanan tekoşîna xwe berçav kir. Di alî siyasî de PKK bi hêz e, ger xwe di alî eskerî de bikemilîne binketîna wê ne hêsan e.

Gotina min a dawîyê ev e: hemî hevalên PKK dibî ku me jîbir nekin. Daxwaza me ev e bi şev û roj tekoşîn bikin û bibin rêberê gelê me. Îro her malek şehîd daye û bi hezaran digirtixanan da ne. Dibî ku ev nê jîbirînin. Bi min şoreşgerê ku car şervanê li girtixana, berxwedanê wan û şervanên ketîye rêya rizgarîyê, ger yên vê dozê bifiroşin derbîkevin ewê li ber dîrokê cezayê xwe bibînin.

Bijî Tekoşîna Rizgarîya Gelê Kurd!

Bi hemû hêlan tî zanîn ku herdu rejîmên şerr didomînin di mehên dawî de şerr herikandin hêla Kurdistan'ê. Û li ser pergale hêzên hemberê rejîman, bi berberîya hêzan dixwazin şer bidomînin.

Rejîma Îraq û Îran'ê ber bi vî amancê xebatan dikin, ji meha Gulan'ê ve berberîyê hêza kûrtir dikin.

Bi hemû pergale hêzên xwe eşkere ye ku ev; domandin û pêkanîna pîlan bixwe ye. Hemû hêl têgihîştîyê vî amancê ne û di vî alî de tu şik tune ku herdu rejîm li ser hêz û hêla Kurdistan'ê dixwazin şerr bidawînin. Ku îro hêzên rejîmên Îran û Îraq'ê, hêzên Kurdistan'a Başûr û Rojhelat di hêla tixûbê Îran û Îraq'ê de mîna girêdankên hêla hember hev rawestîne, û ji bo şerr xwe amade kirine.

Bi piştgiirtina hêzên Îran'ê piştî ku Yekîtiya Nîstîmana Kurdistan di yekê Gulan'ê de êrîşê hêzên CÛD kir pêde êrîşên mezin welew berberî bidome ji pêknehatine. Çend meh berê di berberîyê de ji herdu hêla bi dehan mirov hatî kuştin û hewqas kes birîndar bûne.

Ger hetta îro hemberîya hêzan negihabe şerê giran di bingehê vî yekê de du sebebên bingehî hene;

A yekemîn; ew xebata şoreşgera pêk-dianî ku şerr kêrî paşverûkan tî, şerr li hember mafên gelê Ereb û Kurda ye. Ya duyemîn; ew rewşa politîkî ku piştî êrîşa qolonyalistî Tirk afirîye û eşkere xûyanî bûye ku dijminê bingehî û dijwar ev hêz e. Ku têgihîştina gel ber bi vî alî ve kemilîye.

Welew cunta faşîsta qolonyalist dibeyanên xwe da vî kişandina hemû hêzên xwe daxûyan bike ji ev derewek bî bingehê. Rastîya wê tune ye. Û rastîyê bervajî dikin. Ji sedemê me li jorê daxûyan kirîye, raste hêza êrîşbaz hemberîyeka bihêz û fireh nedîye. Lê, li alî Kurdistan'a Başûr agahdarî dibe ku li hemberê hêza êrîşbaz gel û şoreşger berxwedanên ber-

Biryarên derheqê bidarvexistîna girtîyên PKK gihîşte 52ya

Di Dadigehe Wêrahşehr û Rûha'yê de biryarê Bidarvexistîna 10an

28ê Hezîranê 1982a li Kolorduya 7. Komîtîniya Örfî-î idarê mahkema Wêrahşehr û Rûha ku di hate dîtîne derheqê pênc şervanên de biryarên bidarvexistîne hatîye sitendîne. Lê, ji ber salên Suleyman Çelîk, Remzî Beşkat, Şukru Çiçek û Bekir Akkat piçûkin, biryar guhûrîye û derheqê wan de navbera 24 sal û muebbetê de biryar hatîye danîn.

Di vî dawa 239 kesî de dadigehe derheqê 111 kesên de navbera 3-4 salan ceza distîne û 112 kes jî berdide.

Di mahkema Wêrahşehr û Rûhayê de şoreşgerên derheqê wan de biryarên bidarvexistîne sitendîne: Mahmûd Guvenç, Şukru Göktaş, Aziz Belet, Mehmet Doluk, û Mehmet Kaya.

Dîsa piştî biryarên van dadigehan biryar di dadigehe derheqê refa navçe ya Rûhayê ji bo pênc şoreşgeran bi biryarê bidarvexistîne û ji bo yekî ji bi muebet hatîye sitendîne. Bi vî awayî di dadigehên derhola berpirsiyarîya örfî-î idara 7an de biryarê bidarvexistîne derheq şoreşgerên PKK de hatîye sitendîne gihîştîye 52ya. Di vî dadigehe de ji bo pênc şoreşger 24 sal, 36 kes ji di navbera 3 û 20 salan de ceza sitendine. 15 kes jî beraat bûne.

Şoreşgerên derheqê wan de biryarên ku biryarê bidarvexistîne hatîye sitendin ev in: Hasan Atmaca, Fuat Kav, Abdullah Çiğit, Mustafa Keser, Mustafa Tekin. Ji ber salên wî piçûk e derheqê Halit Genç de cezayê muebetê bi guhartina biryar tî sitendîne.

Hiş û Bal a Gel Liser Girtîxana ye

Cunta faşîsta qolonyalist ew biryarê tunekirinê ku derheqê refên girtîyê PKK de da bû, ref-bîref pêktîne.

Biryarên derheqê şervanên PKK de hatîye sitendîne pêre êrîşa Hekkarî û Kurdistan'a Başûr, hêza qolonyalist amanca tunekirina hêza tekoşînê eşkere daxûyan kir. Biryar xelekên êrîşa hêza qolonyalist e. Di rêberîya PKK de ku Tevera Rizgarîya Netewa Kurdistan'ê dema hêzbûnê dijîya pêkanîna êrîş û sitendina biryarên bidarvexistîne, zelal nişandide ku bînxistîna tekoşînê û tunekirina hebûna gel ê Kurd hêza qolonyalist daye pêş xwe.

Di vî dema piştgiirtî û hevkarîyên bihêz avakirîye û di vî alî de ber bi kemilandinê ve diçe

sitendina biryaran û pêkanîna êrîşê bi pergale nemiroyî van taybetan nişandide ku, hêza qolonyalist bi zerp û zilma tazî pêkanîna xwesi-partîna gel, çavtirsandin û xwesipariyê di nav gel de bela bike amanc datîne pêş xwe û li hember vî rewşa erîni bend avadike ku hêza şoreşger xwe di nav gel de bi tekoşînê nekemilîne.

Tê zanîn ku hêza qolonyalist ji taybetên dadigehan, ji netîca dadigehên refê PKK ditir-se, ji bo tesîra dadigehan ji sergel bipejirîne û bend li hemberê tesîra dadigehan ava bike destavetîyê gellek pêkanînan û bi cudatî dest-tikên xwe xebitandîye. Xwînrijandin û hovberîya xwe xwestîye ku veşêre. Ji van pêkanînan hember dadigehên refî, parvekirina refa jixwe ra rêya dawî û çarenî dîtîye. Bi vî pêkanîne amanc dike ku tesîra biryarên bidarvexistîne bişkîne. Bi vî amancê jî dadigehên navçe ji hev parvekirîye û biryarên derheqê refên parvekirî dem-bidem daxûyan dike.

Lewra derheqê 600 kesî de biryarê bidarvexistîne tî sitendîne. Ku netîca dadigehan bi hevra bîyî daxûyanê eşkere ye wê hemû hêlên pêşverûyên Rojhelata-Navîn, gelên cîhanê, mafparêzê mafê mirovî hember vî yekê dengê xwe bilind bikin, û li dijî nemiroyîya hêza qolonyalist rawestîne. Lê, welew hêza qolonyalist vî yekê meşandibe, pêkanîbe ji, tewrê hemberîyê neguhûrîye, gelên cîhan, û hêlên pêşverû dij vî yekê rawestîyane.

Ji alî di ve gelê Kurdistanê buhûrbijarî li ser girtixanan radiweste û baldarê vî hêlê ye. Gelên

cîhan û Rojhelata-Navîn ji her alîyan ve baldarê navça berxwedanê Kurdistanê ne û li ser dadigehan, girtixanan û li ser netîca dadigehan radiwestin. biryarên qolonyalistî, tewrê nemiroyî, û rûreşîya amanca qolonyalistî daxûyan dikin.

Mîna xûya dibe netîce neguhûrîye. Lewra leystika hêza qolonyalist berxwedanên bihêz afirîne dijberîya alema pêşverû jî pêştir ketîye. Her rojên derbas dibe rûkê faşîsta derdikeve derva û li hember hevkarî û piştgiirtina gelan pêk tî û li dijî sazûmana qolonyalistî rawestîne. Bi hêz xwedî li berxwedana, berxwedanê girtixana û li şoreşgeran derdikevin.

★★★

JÎ HÊLA ŞERR

biçav pêkanîne. Bersîvên pêwîst dane dijmîn.

Gellek weşan bi cudatî li ser êrîş û hemberîyê radiwestin. Teverger û bûyeran diweşînin. Li gor agahdarkirin û weşana di navbera du hezar û sê hezar û pêncsedî de pêşmerge û ji gel hatine girtîne. Lê, daxûyan dîrî rastîyê ye. Ji ber ku hêza qolonyalist derdora hêlê girtîye derheqê bûyeran de rastî bi her awayî nayê zanîne. Lê, li gor dinava gel de bûyer û pêkanîne tîne xebitandinê, hêza qolonyalist gellek gundan hilweşandîye, girsên hêlê nezi kirîye, bî çûdakirina jin û zarûkan bi sedan birîndar hene û kuştî çêbûye.

Ceşê Tirk giraniya hêza xwe li tixûb bi cih kirîye. Ro-biroj hêza xwe zêdedike, xwe ber bi karbûna êrîşê ve dikemilîne.

Ji bo hêla borîye û rêya Îpek'ê hêlên Kurdistan'ê 20 km. valakirîye. Gundîyan dişîne neftîyê, derdorên van dera bi tîl û diwaran vedigre. Û hêlên qedexa avadîke.

Bi amanca valakirina tixûb, li tixûbê Îraq û Tirkîyê ji bo 40 km. valabike xwe kardike, ev bi giranî di nav gel de tî peyvandinê.

Bi hevkarî û piştgiirtina Rejîma Tirkîyê, rejîma Îraq êrîşên xwe yê Kurdistan'ê zêdetir dike. Ew hêlên ku qedexa daxûyan dike (ku hêlên di destê pêşmerge danê) li ser van dera êrîş û topên xwe ranawestîne.

Nuha bi êrîşa balafiran li ser tixûbê Îraq û Îran'ê du gundê hêla xanî bombe kirîye. Dîsa mîna agahdarîyê gellek gundan hilweşandine, bombên şewatê di êrîşan de bikar tîne. 14 gundî kuştîne û gellek kes birîndar bûne.

Bi van yekan ve hemberî û şerrê hêzên hember rejîmê bi şerrên giran nîn be ji didome. 14ê meha Tirmehê hêzên PDK-Îranê hember hêzên PDK-Îraq'ê li hêla Şînov kemîn vegirtine. Di berberîyê de 7 pêşmergen PDK-Îraq'ê hatine kuştîne. 8

pêşmerge birîndar bûne. Rewş gellek diwar û germe. Her gav dibî ku şerreke giran dîsa derbîkeve. Mîna ku li gor herdu rejîman hêz ji hev veqetîyane; di belavok û nivîsan de derheqê hev û du de gellek yekan dibêjin û hêzên xwe karê hemberîyê dikin. Hember vî rewşa hêza, girseyên gel tewrên xwe yê hember vî yekê bi giranî didine nişandane. Daxwazî û hêviya gel û pêşmergeyan ku çek li hember qolonyalistan bîne xebitandinê û ev roj-biroj di nav gel û pêşmergeyan de firehtir dibe.

Li hember tewrên gellek hêzan; şoreşger tewr û pêkanînen xwe yê rast didomînin. Du belavokên KM ya PKK ku li qada şerr hatine belavkirinê, tî de ev yek zelal hatîye bişkavtin ku, hevkarî û yekîtiya hêzan li hember rejîma Sedam û qolonyalistê Tirk dibî ku pêşbîkeve, berberî û şerên hêza kêrî leystikên emperyalîzmê û qolonyalistan tî, ev li hember mafên gelên Rojhelata-Navînê dibî ku şerr bîyî rawestandinê. Di belavoka bi navê CBYDF de dîsa ev daxwaz hatine diyarkirinê. Li ser van rastîyan xebat û tevgera şoreşgerî tî meşandinê. Ji bo hemû nerîniyan ji holê rabike tekoşîneka rast tî domandinê. Tesîra vî nuha kême be ji berbiçave ku ev yek wê bêtêgihîştin. Lewra rastî bi girsên gel tî zanîn û têgihîştin bi vî alî ve dikemilîne. Di vî rewşa nerîniyê ku hêzên qolonyalist emperyalîzm û paşverûkên hêlê pîlanên nemiroyî girêdidin û êrîşên tunekirinê li darxitine, wê rastî bi girsên gel bi hêsanî bîyî zanîn, û ew hêzên dijhev tevger girêdidin ewê tî bigihîjin ku tevgera wan kêrî çî tî. Di nav rewşa paşmayî û zorîya rewşa siyasî de gel rastîyê dibîne. Û her kesek van pîrsan dike "ev çûyîn bi ku ve?", "Rêya rizgarîyê a rast kîjan e?"

16. Tirmeh 1983

A.C.

Baştarafı S: 1'de

TÜRKMEN'İN KÜRDİSTAN GEZİSİ

Ama açık ki özellikle son yıllarda akulamaz baskı ve katliamlara sahne olan Kürdistan'da her türlü tutuklama, işkence ve idam uygulamalarına rağmen, bir türlü gerçekleştirilemeyen KUKH ve onun öncü güçlerini imha amacının, öncü güçlerin kendilerini derleyip toparlandıkları, halkın desteğinin giderek arttığı ve uluslararası olanakların her zamankinden daha elverişli hale geldiği günümüzde bu tür uygulamalarla gerçekleştirilmesi hiç mümkün değildir.

Bunun bilinci içinde olan sömürgeci faşistler, çıplak zor dışında uygulayacakları herhangi bir yol kalmadığından giderek artan bir biçimde bu yönetime başvurmakta; devrimci zorun gelişmesini kaçınılmaz kılan bu durum, yarattığı kısır döngü ile, sömürgecilerle iç ve dış dayanaklarının çöküşünü hergün biraz yakınlaraştırılmaktadır.

Bugün gerek Kürdistan ve gerekse Türkiye'de en yakın müttefiklerinden bile soyutlanmakta olan sömürgeci-faşist cunta, sömür ve zulüm altında inleyen kitlelerin hoşnutsuzluğu ile kendini her bakımdan gerçek bir devrime hazırlayan yurtsever-devrimci güçlerinin bilinçli eyleminin birleşmesinden ölümsüz bir korku duymasına, bunu önlemek için tüm gücünü seferber etmesine rağmen, bölge ilerici ve devrimci güçlerine karşı da kıyasıya bir mücadele hazırlanmakta ve yer yer de karşı-devrimci kompo ve girişimlerde bulunmaktan geri durmamaktadır.

İran-Irak savaşı, ilerici Suriye yönetimine karşı tutum meselelerinde oldukça somutluk kazanmış olan bu durum, günümüzde bu alandaki gelişmelerin yükseldiği boyutlarda olsa da faşist-Türk cuntasını özellikle İran-Irak savaşında üçüncü bir taraf durumuna getirmiş bulunmaktadır.

Kürdistan'daki gelişmelerden duyduğu korku ve Türkiye demokratik ve sosyalist hareketini bu yolla sürekli bir baskı altında tutma ve yeniden çökme noktasına gelen ekonomisini savaş ganimetleri ile ayağa kaldırmak gibi nedenlerle, başta Güney Kürdistan ve Kürdistan'ın diğer parçaları olmak üzere komşu tüm ülkeler üzerinde ilhakçı amaçlarla yeniden kılıç şaklatmaya başlayan sömürgeci faşist Türk yönetimi, dolaylı yollarla da olsa Lozan hükümlerini kendi emelleri açısından yeniden tartışmaya sürmeye çalışmaktadır. Kendisi daha bir ulusal kurtuluş savaşı yürütmekte iken bile sömürgeci amaçlar peşinde koşan Türk burjuvazisi, sahip olduğu petrol kaynakları, verimli toprakları ve stratejik konumu nedeniyle Kürdistan ve özellikle de Güney Kürdistan üzerinde zamanın İngiliz ve Fransız emperyalistleri ile kıyasıya bir çatışmaya tutuşmuştur. Fakat o günkü durumu ile ancak kendi varlığını ayakta tutmaya güç yetirebilen Türk burjuvazisi, gönlüllü işbirlikçiliğe soyunmuş egemenleri vasıtasıyla elinde tutabildiği Kuzey-Batı Kürdistan ve daha önceden katliam ve sürgünlerle boşalttığı Ermenistan'ın belli bir bölümü dışında emperyalist güçlerle çatışma içerisinde bir karış toprak bile elde edebilecek durumda değildir. Daha da ötesi bu tür taleplerde ısrar ederse, içerde aldatıldıklarını anlayıp sömürgeci hak-

miyet çabalarına karşı ayaklanma halinde olan Kuzey-Batı Kürdistan'ı ve daha birçok milliyetin yaşadığı alanları da elden çıkarmakla yüz yüze kalabilirdi. Nitekim 1920'lerde Şeyh Said isyanında İngilizler Kemalistleri Güney Kürdistan Musul ve Kerkük üzerinde hak iddia etmekte ısrar ederlerse bu isyanı destekleyip tüm Kürdistan'a tek başlarına sahip olmakla tehdit etmişlerdir. İşte bu gerçeği gördükten sonradır ki Türk sömürgecileri, istemeyerek de olsa Lozan Konferansında İngilizlerin Kuzey-Batı Kürdistan hareketini desteklemekten vazgeçmelerini karşılığında kendilerinin de Güney Kürdistan üzerinde hak iddia etmekten vazgeçtiklerini açıklamışlardır. Ancak daha sonraki tarihsel süreçte birçok olayda ispatlamıştır ki, talan ve ganimetle geçinen bir miras üzerinde ve fakat çok zayıf, dolayısı ile de geri bir biçimde şekillenen Türk burjuvazisi, doğal nüfuz alanı olarak gördüğü ve birçok bakımdan onu güçlü kılacak olan böyle bir alanı elden çıkarmış olmayı bir türlü hazmedememiş ve ortaya çıkan ilk fırsatta bu alanı tekrar ele geçirebilmek için sürekli bir çaba içinde olmuştur.

Geçtiğimiz ayda bir Amerikan gazetesinin de açıkça yazdığı gibi, emperyalizmin işbirlikçisi Irak krallığına karşı 1958'de bir burjuva devrimi gerçekleştirildiği dönemde emellerine uygun bir bunalım durumunun ortaya çıktığına karar veren Türk sömürgecileri, ABD ile girdikleri işbirlikçi ilişkilerle dayanarak emperyalizm adına üstlendikleri yükümlülüklerle karşılık Musul ve Kerkük'ü ilhak etmesi konusunda kendisini desteklemeleri için ABD ile gizli bir anlaşma gerçekleştirmiştir. O tarihten itibaren ister iç ve isterse bölgesel sorunlardan kaynaklansın her bunalım döneminde bu amacını gerçekleştirmek konusunda yararlanmaya çalışan Türk sömürgecileri, çoğu kez de bunun için uygun ortam oluşturmak amacıyla bunalımı bizzat yaratmaya veya körüklemeye çalışmışlardır.

Ancak ekonomik ve sosyal gelişimleri işgal ve ilhak politikalarında istahlarını sürekli açık tutmalarına rağmen, hesaba katmak istemedikleri, "halettik" sandıkları ve fakat süreç içerisinde ayaklarına dolanan bir başka sorundan ötürü de bir türlü bu amaçlarına dört elle sarılamamışlardır.

Tahmin edileceği gibi bu, Kürdistan sorundur. Türk sömürgecilerinin kendi egemenlikleri altına aldıkları Kuzey-Batı parçasında, hertürlü yöntemi kullanarak kırmaya çalıştıkları direniş hareketi, feodal önderliğin şahsında geçici bir yenilgiye uğratılmış, sömürgeci abluka altına alınan Kürdistan'ın çağa açılması engellenmiş, asimilasyon vb. politikaları ulusal ve toplumsal yapı önemli oranda tahrir edilmiş ve Türk uluslaşması Kürt uluslaşmanın yerine geçirilmek istenmiştir. 30, 40 yıl gibi uzun bir dönemde ve direnmesiz bir ortamda bütün bu alanlarda önemli mesafeler almış olan Türk sömürgecileri, artık bu sorunu hallettiklerini düşündükleri 1960'larda işbirlikçi kapitalizmlerini de bu alana egemen kılacak Kürdistan üzerindeki egemenliklerini ekonomik sömürgecilikle de tamamlamak istemişlerdir.

İşte burada Marx'ın ünlü özdeyişinde dile gelen tarihsel gerçek Kürdistan'da da boy vermiş ve sömürgeci burjuvazi tüm iğrenç emellerine rağmen "kendi mezar kazıcılarını" da yaratmıştır.

1970'lere gelindiğinde ortaya çıkan objektif zeminde, gerek Kürdistan ve Türkiye ve gerekse uluslararası gelişmelerin de etkisiyle modern KUKH'nin ilk işaretleri belirmeye başlamıştı bile. Ancak bu gelişmeler gerçek anlamına 1973'lerden sonra hızla ideolojik ve politik bir eğilim haline gelen proletarya hareketinin ortaya çıkması ile kavuştu. Somut ifadesini PKK'nin şahsında bulan bu hareket her türlü objektif ve subjektif yetersizlikler ve olanaksızlıklara rağmen çok kısa zamanda büyük bir gelişme gösterdi.

Elbetteki bu durum, tüm varlığını ve politikasını Kürdistan ve Kürtlüğün inkârı temeline dayandırmış olan Türk sömürgecileri için ölümcül bir darbe idi. Üstelik Kürdistan'da boy veren proletarya hareketi stratejisi, taktiği, eylem ve programı ile yerel reformist güçler ile sosyal-şoven eğilimin aksine sömürgecilikle tüm köprüleri kesin olarak kaldırıyor ve onun iç ve dış dayanaklarına yönelerek doğrudan varlığını hedef alıyordu.

Aynı zamanda sömürgeci Türk burjuva iktidarının objektif durumu itibarı ile ne kendi halkına ve ne de Kürdistan halkına verebilecek hiç bir şeyinin kalmadığı, her alandaki tükenmişliği ile toplumun sırtında tam bir yük haline geldiği, giderek hem kendi halkı ve hem de özellikle Kürdistan ve bölge halkları açısından karşı-devrimci zoru üreten emperyalist bir maşa olarak hertürlü gelişmenin önüne engel olarak dikildiği bir dönemde ortaya çıkan Kürdistan'daki bu gelişmeler, Türk sömürgecilerinin elbetteki halkımıza karşı açık bir savaşı başlatmalarının gerekçeleri olacak, ve onlar bu konuda en ufak bir gelişmeye meydan vermemek için her yolu deneyeceklerdi.

Nitekim gelişmeler de bu yönlü oldu. 12 Eylül 1980'de diğer nedenlerin yanında esas olarak Kürdistan'daki bu yönlü gelişmeleri önlemek için, Türk sömürgeciliğinin günümüzde daha da katmerleştirilmiş olan geleneksel ulusal inkâr ve imha politikaları tüm dehşetiyle sergilenip, Türkiye ve Kürdistan halkları askeri-faşist bir yönetimin kaskacı içine alındı. Bu tarihten itibaren Kürdistan ve Kürtlük gerçeğini temsil eden ve onun adına yola çıkan herkesi doğduğuna pişman ettirme mantığı üzerine kurulan azgın bir şovenizm ile halk kitleleri ve yurtsever-devrimci güçler üzerine saldıran sömürgeciler, onbinlere varan toplu tutuklamalar, yine kitleler halinde gerçekleştirilen katliam ve idamlarla bir vahşet fırtınası içinde gelişmeleri boğmaya çalışmış ve bu konuda ellerinden gelen her şeyi yapmışlardır.

Ancak olumsuz tarihi mirasın tersine olarak bu kez PKK önderliğindeki KUKH'ı, zincirlerinden boğan tüm bu vahşete rağmen, kendisi için biçilen ölü kefenini yırtmayı başarak direniş hakim kılmasını bilmiş, emperyalist ve sömürgeci güçlerin ülkemiz ve halkımız için öngördüğü geleceği ters yüz etmiş ve mücadele bayrağını daha da yükseltmiştir.

Sömürgeci-faşist diktatörlük altında, sürekli bir imha politikalarına maruz kalarak yaşadığı üç yıla yaklaşan bir süreci teslimiyet ve uzlaşmacılığı öngören ve kaçınılmaz olarak dağılmaya uğrayan diğer tüm güçlerin aksine, direniş ve örgütlenme için değerli hazırlık yılları olarak değerlendirilip, bu çizgiyi döneme hakim kılan proletarya hareketi, düşmanı tam bir çıkmazla yüz yüze getirmiş ve onun bunalımını derinleştirmiştir.

Geçmişte tanıdığı ve ağır darbeler yemesine neden olan bir çok hata ve eksikliği direniş temelinde aşmayı başaran proletarya hareketi ve onun öncü örgütü PKK, Türkiye demokratik ve sosyalist hareketi ile Kürdistan'ın diğer parçalarında ve bölgedeki diğer devrimci güçler ile ilişkili ve ittifakları kurup sağlamlaştırarak, nihai bir savaş için gerekli hazırlıkları alabildiğine yoğunlaştırmıştır.

İşte tüm bu gelişmeler karşısında paniğe kapılan sömürgeci faşistler, işbirlikçi uşak karakterlerini açığa vurmaktan çekinmeyerek, KUKH'ni güclendirebilecek her şeye amansız bir düşmanlık, saldırı ve imha temelinde, hiçbir emperyalist ve sömürgeci iradenin önlemeye kadir olamayacağı ulusal ve toplumsal gelişmeleri "Çevik Kuvvetleri" vb. müdahale güçleri ve bu temeldeki girişimleri ile boğmaya ve böylece kaçınılmaz akıbetini geciktirmeye çalışmaktadır.

İşte bunu sağlayabilmek yolunda en etkili silahlarından biri olarak gördüğü tüm Kürdistan'ı ve özellikle Güney parçasını kendi nüfuz sahası içine alma ve bu alanı ilhak etme girişimini İran-Irak savaşının yarattığı bunalım ve Saddam yönetiminin içinde bulunduğu yetmezlikleri öne sürerek bir gerçek haline getirmeye çalışmaktadır.

Irak sahasında ayakta kalmasını sağlamaya karşılık bu girişimi örtülü bir biçimde onaylamış görünen faşist Saddam yönetimi, şimdi daha çok kan derinde olduğundan ileride böyle bir girişimi kabul etmesi olanaksız olsa bile mevcut konumu ile bunu tasfiye edecek bir durumda bulunmamaktadır.

Müdahale için Irak'taki şartların ve elverişli uluslararası ortamın oluşması için pusuda beklerken sömürgeci-faşist cuntanın işine molaların İran'ı çomak soktu. Saddam yönetimine karşı sürdürdüğü kan davasını şimdi Güney Kürdistan'da yoğunlaştırmaya karar veren İran yönetimi, yine Irak yönetiminin de torpillemesiyle Türk cuntasının havaya kalkmış coplarını karşısında buldu.

Cunta dışişleri bakanının Kürdistan'a yaptığı "yurtiçi gezisi"nde, üçüncü bir taraf olarak bu savaşın eşğine sürüklennmiş olan (savaş daha şimdiden Kürdistan üzerinde yeni bir paylaşım savaşının renklerini taşımaktadır.) faşist Türk sömürgeciliği ile diğer taraflar arasındaki sorunları (!) sınırlara kaydırılan ve uluslararası tepkiden çekinilerek adı konulamayan gizli diplomatik görüşmelerle çözmek amaçlanmaktaydı.

Faşist Türk yönetimi içerde tutturamadığı zoru dışarda tutturabilecek mi?

Bu sorunun cevabı biraz da hızından birşey yitirmeyen bölgedeki gelişmeler ve özellikle de İran yönetiminin savaşta kararlılığında yatmaktadır. Önümüzdeki günler bu soruları daha da aydınlatmaya benzemektedir.

PKK PARTİZANLARI KÜRDİSTAN HALKIYLA BİRLİKTE

Baştarafı S: 1'de

Soru- Faşist cuntanın iktidara gelişinden sonra siz ne gibi değişiklikler gördünüz. Bir yurtsever olarak bunları anlatır mısınız?

Cevap- Suruç-Birecik sınır boyunda oturan köylüler olarak bizim % 70-80'imiz geçimini kaçakçılıkla sağlıyordu. Faşist cuntanın iktidara gelişiyle bu geçim olanağı da elimizden alındı. Şimdi, çocuk-çocuk hep birlikte Adana, Mersin vb. yerlere mevsimlik işçi olarak pamuk ve çapaya gidiyoruz. Yani, geçimimiz çok kötü ve rezil bir durumda. Tüm bu zorluklar altında kazandığımız birkaç kuruşu da döndükten sonra doktora veriyoruz. Çünkü, oralarındaki kötü çalışma koşulları ve yaşantı nedeniyle çocuk-çocuk hep kötü hastalıklara yakalanıyor.

Soru- Faşist cuntanın siz ve diğer köylüler üzerinde ne gibi baskıları oldu kısaca anlatır mısınız?

Cevap- Daha önce geçimimizi kaçakçılıkla sağladığımızı belirtmişim. Silah arama bahanesi ile panzer ve cemselerle yüzlerce asker köylerimizi basarak bizden silah istediler. Yok dedik. O zaman da bize "malınızı, mülkünüzü, koyun, keçi neyiniz varsa satın, mutlaka birer silah teslim edin" dediler. Teslim etmeseydik bizi köy meydanına çekip işkence yapacaklardı. Ve yaptılar. Hatta namusumuza kadar el attılar. Burada üzülerek bir şey belirtmek istiyorum. Tüm bu yapılanlar ihbarcılarının eliyle yapıyorlardı.

Soru- Bu ihbarcılarının ismini verebilir misiniz? Bu ihbarcılarının eliyle üzerinizde ne gibi baskılar oldu?

Cevap- Mesela Suruç'un Mürşitpınar köyünde Abdi Şimşek ve Atmanik köyünden Necmettin Yıldırım. Bunlardan Abdi Şimşek bir "apocu" arkadaşım yakalatarak, sonradan ailelerine dönüp, "hani nerede apocu dedikleriniz, hepsi kaçmış gitmiştir. Şimdi sıra bizdedir." demiştir. Necmettin Yıldırım ise, bazen sömürgecilerin arabasına, bazen de kendi arabasına binip köyleri dolaşarak hem "apocuları" aramaya kalkıyor, hem de köylüler üzerinde baskı yapılmasına bizzat sebep oluyor.

Bir örnek daha vereyim. Bizim köy sınıra ya-

kındır. Biz ... köyünde oturmaktayız. Bizim köyün yakınlarında sınırda iş olduğu zaman, ihbarcı Bozan Kaya eliyle bize baskı yapacağı muhakkaktır. Daha sonra gecenin erken saatlerinden sabaha kadar nöbet tutmak zorunda bırakılırız. Mesela geçenlerde bizim köyün yakınlarında bir iş görülmüş. Üsteğmen (Bölük komutanı) ve ihbarcı Bozan Kaya akşam saat 7'de köye geldiler. Bozan düdük çalarak tüm köylüleri topladı. 15 yaşından 80 yaşına kadar insanları, köyün harmanlığında toplanmak zorunda bırakıldılar. Bozan, köylüleri toplarken elinde devlet tarafından verilmiş G-3 marka otomatik silah ile sırtında askeri elbise bulunuyordu. Köylüler zorla harman yerinde toplanırdan sonra bölük komutanı, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne güne duruyor. Hududun güvenliğini sağlamak, önemli bir iş yapmanın gururuyla övünerek ihbarcı Bozan Kaya'ya sırtıp "şimdi bunları ne yapalım" dedi. Bozan Kaya ise, askeri bir sorumlunun kendisine sormuş olduğu bu soruya karşılık olarak, büyüklük pozuna girerek, "bunlar ne

O bir militan, O bir önder ve kitlelerin öğrencisiydi

Baştarafı 20. sayfada

köylülüğün üzerine yürüdükleri, feodal eşkiya çetelerini ağır silahlarla donatarak kitlelerin üzerine saldıkları halde, kadın-erkek, genç-ihtiyar tüm köylü yığınları, bu kez de tanklara, ağır silahlara karşı sokaklara dökmüş, köylerini ve mahallelerini kanlarıyla savunmaya kararlı olduklarını göstermişlerdir.

İşte, tarihteki en zor işlerden biri de böyle anlarda belirir. Eskiye, köleliğe, sömürüye ve zorbalığa karşı, yepyeni özgür, bağımsız ve sömürsüz bir toplumun yaratılmasında önderliğin rolü daha çok böylesi anlarda önemini duyurur. Dava ne kadar haklı, kitlelerin mücadeleye atılışı ne kadar yaygın ve güçlü olursa olsun, eğer bu öfke ve kin örgütlü bir yapıya kavuşturulamazsa, ileri amaçların yolgöstericiliği hareketin aydınlatıcı gücü haline getirilemez ve bu yığınsal

kabarış örgüt ağıyla kucaklanamazsa, mücadelenin tüm görkemine rağmen hedefe ulaşamayacağı da yine tarihsel bir gerçektir. Bu yığınsal kin ve öfkenin örgütüne kavuşturulması ise, tarihin tanıklığı en güçlü mücadele ve en görkemli zaferi yaratmaya yeter.

Bir halk savaşının ilk basamaklarında bulunduğumuz bugün, geçmişe oranla kin ve öfkenin daha da derinleştiği ve düşmanı çıplak ellerle parçalama isteğinin kitlelerde durdurulmaz bir hal aldığı dikkate alınır, bu gerçek daha da önem kazanmaktadır. Düşman, ordularını son bir kez daha Kürdistan içlerine kadar salarak ülkemizi yeniden kana boğmaya başladığı yaşadığımız günlerde, kitlelerin isyan ve başkaldırıların da körükleyicisi olmaktadır. O, kitleleri pasifize etmek, sindirmek için başvurduğu her

baskı ve vahşet uygulamasında bu ateşi daha da alevlendirerek, kendi kuyusunu kazmaktadır. Ama bu noktada mücadelenin örgütleyicisi ve önderlerine de en büyük görevlerden birisi düşmektedir. Kitlesele kabarış ve isyan hareketlerinin amaca ulaşmada tek başına yeterli olmadığı açıktır. Aksine, istenilmeyen felaketli sonuçlara da yolaçabilecek böyle gelişmelerin örgüt silahıyla kucaklanması; düşmanın erken bir kabarış hareketi beklediği bu yıllarda, örgütlenme ve mücadeleyi adım adım geliştirerek, ona nihai darbeyi vurmaya hazırlanılması gerekmektedir.

Siverek mücadelesinin devrimci savaşımımızda öğrettiği en büyük derslerden biri de budur. Halil Çavgun, Salih Kandal, Cuma Tak gibi onlarca komünist önder ve militanın mücadeleyi örgütüne kavuşturmak için

sürdürdükleri yorulmaz çaba ve hayatlarını bu çabaya katkılar edişleri, bizlerin görev ve sorumluluklarını daha da büyütmektedir. Değilmi ki, en büyük zorluklar içinde, her yönden gelen saldırıyla boğuşulduğu bir anda, onlar, halkın kin ve öfkesini bilinçli bir harekete dönüştürmek uğruna öylesine fedakârlık örnekleri sergileyip, düşmanı geriletirerek, hareketi örgütüne kavuşturmak için hayatlarını mücadeleye adadılar; öyleyse, gerçekleştirilen eğitim, ulaşılan bilinçlenme seviyesi ve tarihten ve geçmiş mücadele pratiğinden elde edilen deneyimler üzerinde, uğruna kan verdikleri mücadeleyi tam da onların istedikleri biçimde örgütüne kavuşturarak, düşmana nihai darbeyi vurmak için adım adım ilerlemek bizler için zor değildir. Artık, önü açılmış ve aydınlatılmış olan bu yolda kararlı ve emin yürümek yeterlidir.

Faşist cunta 4. yılına girerken...

Baştarafı 12. sayfada

nasıl bir hazırlık içinde olduğunu göstermektedir. Ordunun modernize çabaları ve yeni silahlarla donatılması, Türk faşist cuntasının bölgede daha saldırgan bir rol oynamaya çalıştığını açığa çıkartmaktadır.

İran-İrak savaşının boyutlandığı günlerde Türk basınının iştah kabartıcı bir şekilde, Musul ve Kerkük petrollerini öne çıkarması, Türk faşist cuntasının emellerini açıklamaktadır. İçerisinde bulunduğu ekonomik ve siyasi krizi atlatabilmek için dışa açılma ihtiyacı her zamandan daha fazla kendisini hissettirmektedir.

Bir yandan Kürdistan meselesini bahane ederek, siyasal muhaliflerini bastırmaya çalışırken, diğer yandan da bölgede önemli gelişmeler var bahanesiyle hazırlıklarını yoğunlaştırmaktadır. Bu şekilde, dışarıda kapanan pazar olanaklarını zora dayanarak açmaya çalışırken, içteki siyasal muhaliflerinin üzerine giderek onları etkisizleştirmek istemektedir.

Fakat PKK davalarında verilen 35 idam ardından Güney Kürdistan'ı istilası, içeride burjuva muhalefete bile olanak tanıması cuntanın teşhirini daha da hızlandırdı. Dış kamuoyu, bu gelişmelerle cuntanın gerçek yüzünü daha iyi tanıyarak, "demokrasi" dediği şeyin, halklar üzerinde katliam imha ve sömürüyü yoğunlaştırmak olduğunu daha iyi bir şekilde kavraymaya başladı.

Yakın Geleceğe Kısa Bir Bakış

3 yıllık uygulamaları sonucu cuntanın geliştiği nokta, her alanda bir çöküş ve bunalımdır. Bu durum cuntayı daha da saldırgan kılacağı gibi, özellikle de ABD emperyalizmi Ortadoğu'da aleyhine olan dengeyi kendi lehine dönüştürmek için, faşist cuntayı eskiye nazaran daha fazla bir şekilde bölgedeki gelişmelere müdahale için kullanacaktır. Kendi eğilimi de dışa açılmak olan faşist askeri cuntanın, emperyalizmle böyle bir görüş birliği içinde olması, onu daha da saldırganlaştıracaktır. Buna bir de bugün içte karşı karşıya bulunduğu sorun-

ların ağırlığı, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin güçlü bir gelişim göstermesi ve dışarıda prestijinin daha da artması eklenince, dizginlenemeyecek bir baskının, zorun sahnede daha faal olarak bellireceği açıktır.

Önümüzdeki aylarda ekonomik bunalımı daha da derinleşerek, gelişecektir. Ekonomiyi kurtarma vb. girişimleri de bir sonuca ulaşamayarak, bunalımın ağırlaşmasını önleyemeyecektir. Dışarda ihracaat olanakları daha da azalacağı gibi, borç yükü de artacaktır.

"Seçim" "demokrasiye dönüş" vb. şeyleri adeta ip üzerinde tutmaktadır. Baştan beri sürekli yaptığı propagandalarla seçimlerin ertelenebileceğinden bahsetmesi, cuntanın seçimler konusunda nasıl bir tavır takınmaya hazırlık yapmakta olduğunu açıklamaktadır. Sürekli iç ve dış meseleleri bahane ederek, seçimlerin ertelenebileceğinden bahsetmesi ve hala bu konuda spekülasyona devam etmesi, son ana kadar bile olsa cuntanın ertelenebileceğini göstermektedir. Kendi düzenlediği oyunu bile kaldıracak derecede sıkışan cuntanın, "seçimlere" gitmemesi olasılık dahilindedir. "SODEP", "Doğru Yol" vd. bazı partilerin vetolara karşın "seçimlere" katılmak için sürekli didinmeleri ve cunta partilerinden daha fazla oy almaları çok açık olduğundan, böyle bir durumda hesapları bozulacak olan cunta, böyle bir sonuca ulaşmamak için "seçimlere" gitmeyebilecektir.

Bugün dünya kamuoyu bile cuntanın bu konuda oynadığı oyunun bir aldatmacadan öte gitmediğini çok iyi bilmektedir. Bu durum ve faşist cuntanın içeride ve dışarda özellikle de Kürdistan halkı üzerinde yeni katliam operasyonlarına girişmesi, onun bu tecrit edilmişliğini daha çok arttıracak ve devrimcilere artan oranda bir dış desteğin gelişmesini beraberinde getirecektir.

İçerde kitlelerin yaşam düzeyinde meydana gelen düşüş kitlelerin açık ve sefaletinin artmasına yolaçacaktır. Bu durum da halk kitlelerinin artan oranlarda cuntaya muhalefet etmesine ve protestoların gelişmesine yolaçacaktır.

Devrimci Görevlere Daha Sıkı Sarılınmalıdır.

Cuntanın içeride yoğunlaşan ekonomik ve siyasal bunalımı ve dışarıda artan tecrit olma durumu mücadelemiz açısından iç ve dış koşulların daha da elverişli bir duruma gelmesine yol açmaktadır. Bu durum içeride mücadelenin olanaklarını daha da arttırırken, dışarıda da mücadelemize gelen desteklerin yoğunlaşmasını beraberinde getirecektir.

İçerde halk kitlelerinin artan oranda yoksullaşması, kitlelerin devrimci mücadeleye daha fazla omuz vermesine yol açacaktır. Halktan cuntaya karşı gelişen hoşnutsuzluk her geçen gün daha da artmaktadır. İşsizliğin had safhaya varması ve kitlelerin çok az bir ücret alması, yaşamlarının her gün daha da kötüleşmesini getirmektedir. Bu durumda devrimden başka bir çıkış yolu bulamayan kitlelerin daha da sıkı bir şekilde devrime sarılacağı açıktır. Yine cunta giderek daha büyük oranda küçük ve orta burjuva kesimlerden tecrit olmaktadır. Bu da devrimin gelişmesi için daha elverişli bir ortam yaratmaktadır.

Gerek Kürdistan ulusal güçleri ve gerekse Türkiye devrimci-demokratik hareketi, böyle bir gelişmeyi karşılayabilmek için hazırlıklarını daha da güçlendirmelidirler. Bunun yanı sıra FKBD'nde gerçekleşen birliğin daha da güçlendirilmesi için yoğun çaba sarfedilmelidir. Özellikle de cephe içerisinde yer alan güç-

ler, cephenin programına sıkı bir şekilde sarılarak, onun öngördüğü pratik faaliyetler içerisine girmelidirler. Bu ortamdan en iyi bir şekilde yararlanmak, ancak cephenin pratikte de güçlü bir şekilde geliştirilmesiyle mümkün olabilir.

Devrimci mücadele ve devrimin zaferi için gelişen olanaklar tüm ilerici, demokrat ve yurtsever güçleri, birlik meselesine daha da güçlendirme ve FKBD'ce etrafında daha güçlü bir birlik oluşturma sorumluluğu ile karşı karşıya bırakmaktadır. Tüm devrimci-ilericiler bu sorunu en ciddi bir şekilde ele almalı ve çözüm için ileri pratik ve sonuç alıcı, dar gurup çıkarlarından arınmış faydacı olmayan yaklaşımlar geliştirmelidirler. Bu şekilde birlik sorunu ele alınırsa bu konuda önemli adımların atılacağı açık bir gerçektir. Bu nedenle tüm güçler, eksiklik ve hatalarından arınarak, daha seviyeli yaklaşımlar geliştirmelidirler.

PKK önderliğinde gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, bugün içeride ve dışarda çok önemli bir düzeye yükselmiş durumdadır. İçerde mücadelenin artan olanakları ile bütünleşen, dış desteğe kavuşan PKK, sömürgeci-faşist cuntaya karşı gelişen bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini mutlaka zafere ulaştıracaktır.

KAHROLSUN ASKERİ-FAŞİST CUNTA VE EMPERYALİZM! YAŞASIN TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN HALKLARININ MÜCADELE BİRLİĞİ! YAŞASIN BAĞIMSIZLIK VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELEMİZ!

Faşist cunta giderek burjuva çevrelerden tecrit oluyor...

Baştarafı S: 1'de

en şevkli savunucularına bile artık yaranamamaktadır.

Milliyet Gazetesindeki Metin Tokar imzalı "Uygulanırsa mutlaka mutsuz bir sonla bitecek bir senaryo" başlıklı yazıda da, cuntanın yalnızca kendi kurdurduğu partilere yol açmaması "SODEP" ve "Doğru Yol" partisinin de seçime katılmasının gereği üzerinde durulmaktaydı. Bu yazıdan da aktaracağımız bir pasaj, cuntanın oynadığı senaryoya tepkinin boyutunu göstermesi bakımından ilginçtir. "O zaman seçim yarışında ancak üç parti kalır. Bunlardan bir tanesine zaten bu kadar kısa zamanda bu kadar boy atacağı düşünülemediğinden müsaade edilmelidir. Bu arada onun başına da bir şey getirilirse iki partili mükemmel bir sistem oluşturulur. Bunlardan bir tanesi anayasal ortamın sağını, öteki sonunu temsil ettiği için sistem fevkalade demokratiktir de... Seçmenin sandık

başındaki tamamıyla serbest iradesine göre bir "majestenin iktidarı" diğeri "majestenin muhalefeti" olur. Bazı kimselerin pek de meçhul olmayan sebeplerden dolayı so-kuşturmaya çalıştıkları senaryo uygulamaya imkanı bulursa bütün bu olacakları, adının "Metin" olduğunu bildiğim kadar açık şekilde görürken tarihi karara on gün kala bunları söylemezsem ben ilerde çocuklarımla bile yüzüne bakamam."

Tercüman ve Milliyet gazetelerinin görüşlerinden ziyade, sivil burjuva kesimlerin görüşleri olan bu düşünceler, faşist cuntanın giderek tek başına kaldığının açık göstergesidir. Herkes tarafından kimin oyunları olduğu açıkça bilinen bir senaryonun oynanması ve bunun açıkça sürdürülmesi, sivil burjuva kesimleri de cuntanın karşısına geçirtmiştir.

Bunun son bir örneği de Çanakkale

le'de mecburi iskâna tabi tutulan AP ve CHP'liler adına Demirel-Baykal'ın İngiliz Time dergisinde yayınlanan açıklamalarında görülmektedir. Yurt dışında ortaya çıkan bu açıklama, öteden beri askeri-faşist cuntaya muhalefet yapan Demirel, Baykal ve diğer AP ve CHP'lilerin, son uygulamalarla cuntaya karşı açık protesto geliştirmelelerinin bir sonucudur. Özellikle demekte dile getirilen görüşler cuntanın oynadığı "demokrasi" oyununun bunlar tarafından da yutulmadığını göstermektedir.

Time gazetesinde yayınlanan muhtıra ile ilgili haberde, şu görüşlere yer verilmektedir. "Bu son baharda Türkiye'de yapılacak olan seçimlere katılmaları yasaklanan sağcı ve solcu 16 eski politik lider, "seçimlerin bir sahatekarlık tablosu çizdiğini" bildiren bir muhtırayı dışarıya çıkarttılar ve yayınladılar...

Muhtırayı yayınlayan politikacılar, Avrupa uluslarını ve ABD'yi uyarak "Türkiye'deki diktatörlük ile demokrasi arasındaki savaşta tarafsız kalmamalarını" isteyerek, "Kenen Evren'in sunduğu diktatörlük rejimini desteklemeye devam eden batılı mütefekkerler, Türkiye'de demokrasiye dönüşün gecikmesinin de müttefikleri değil midirler?" demektedirler.

Muhtıra "Türkiye'de özgür ve dürüst bir seçime yer olmayacaktır" sözleriyle bitiyor.

İçerde tepkiler artarken dış kamuoyunda da cuntanın yeni uygulamalarına karşı protestolar gelmektedir. Tercüman ve Milliyet gazetelerinin de kapatılması ile ilgili olarak, Kenan Evren ve Bülent Ulusu'ya birer telgraf gönderen uluslararası basın enstitüsü müdürü Peyter Grenir, yeni basın yasası tasarısından duyduğu endişeyi di-

le getirmesinin yanı sıra Tercüman ve Milliyet gazetelerinin kapatılmasını kınadı. Ayrıca "Tercüman ve Milliyet gazetelerinin yayın faaliyetine de izin verilmesi" istenen telgrafda, "fikir özgürlüğüne ve genel olarak basın özgürlüğüne doğrudan müdahale anlamına gelen böyle bir eylemin karşısında oldukları ve kuvvetle karşı çıkılması gerektiği" belirtiliyor.

Ayrıca Amerika'nın Ankara büyükelçisi Robert Strauss, Türk Dışişleri Bakanı İltis Türkmen'e, Waşington'un gazetelere konulan yasaktan duyduğu endişeyi ileterek, yasağın kaldırılmasını istedi! ABD bile, cuntayı içerisine girdiği tutumlardan dolayı uyarmak zorunda kalmışsa, burjuvazinin en saldırgan kesimi açısından bile çizmeyi çoktan aşan cuntanın, bütünüyle teşhir ve tecrit olma durumu gözler önündedir.

O bir militan, O bir önder ve kitlelerin öğrencisiydi

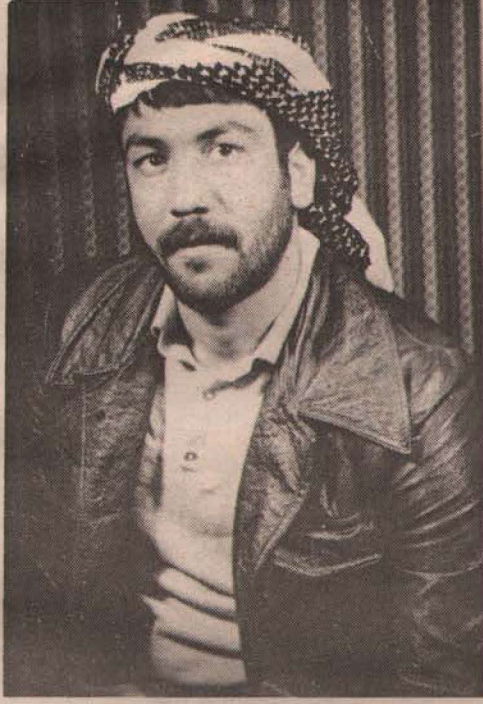
Mücadele için yaşamak, ölünmesi gerektiği yerde ölümün üzerine gitmek, PKK kadro ve savaşçıların en belirgin özellikleridir. Bu karakter, daha bir çekirdek halinden bugüne kadar direnmenin yükseltilmesinde temel olmuştur. 30 Temmuz günü de bu gerçeğin bir kez daha yaşanmasıdır.

Halkımızın feodalizme ve sömürgecilğe karşı mücadelesinde yaşatılan ve doğan çocuklara adı verilerek ölümü kabullenilmeyen Salih Kandal kimdir? Ona ölümsüzlük sıfatını kazandıran şey nedir?

1978 Mayıs'ında Halil Çavgun'un feodal eşkiya çeteleri ile polisin işbirliği sonucu katledilmesi ardından, sömürgecilğe ve feodal-komprador yapıya karşı mücadeleye daha çok sarılarak, mücadeleyi bir yaşam biçimi haline getiren Salih Kandal, o zamana kadar sürdürdüğü öğretmenlik mesleğini de bırakarak kendisini bütünüyle mücadeleye adadı. Çoğu insanın devlet kapısında bir yer kapmak, bir meslek sahibi olmak için, her türlü değeri çiğneyip geçtikleri bir dönemde, acılar ve yoksunluklar pahasına tüm bunları elinin tersiyle itip, bir kavga adamı olmak gerçekten de ender rastlanan bir olaydı. Ancak, çocukluğundan o güne feodallerin yoksul köylülük üzerindeki baskı, sömürü ve hakaretlerini bizzat yaşamış ve görmüş halktan bir insan olarak, zaten derin bir öfke ve tiksinti duyduğu bu güçlere karşı mücadelenin zorunluluğunu ve kaçınılmazlığını kavradığı andan itibaren, onu tutabilecek hiçbir gerici bağ, mücadele azmini engelleyebilecek hiçbir set olamazdı. Nitekim, devrimci kişiliği ve mücadelesine derin bir saygı duyduğu Halil Çavgun'un katledilişi, yaşamın birçok acı ve sevincini paylaştığı arkadaşının ardından yürümesi ve onun bıraktığı bayrağı en önde yükseltmesi için ileri atılmasında bir etken oldu. Salih Kandal, kişiliğinde varolan boyuneğmezliliği, mücadele içinde bilinçli bir direnişe dönüştürerek, atılganlığın, cesaretin, yılmaz savaşçılığın ve proleter önderliğin eşsiz bir örneği oldu.

Önderlik ve halk kahramanlığının sunulan bir vasıf değil, mücadelenin ateşi içinde yaratılan bir olgu olduğu, Salih Kandal'ın mücadelesi ve kişiliğinde en açık şekilde görülür.

1978 yılı, Halil Çavgun'un katledilişinden sonra, ulusal kurtuluş bilincinin yoksul Kürdistan köylülüğü içinde yayılmaya ve giderek yansısını silahlı halk direnişinde bulmaya başladığı yıldır. O döneme kadar, üzerlerindeki çok yönlü dayanılmaz sömürü ve baskıya karşı çıkmak bir yana, bu baskı ve sömürünün lafının bile edilmediğini bilen köylü yığınları, kendi kurtuluşları için, insanların öne atılarak yaşamlarını feda ettiklerini gördükçe, yıkılmaz sanılan gerici feodal otoritelere karşı yavaş yavaş hal-kalanmaya ve giderek mücadelede saf tutmaya başlıyorlardı. Ancak, mücadelenin henüz çok yeni olduğu ve daha başlangıç adımlarının atıldığı bu yıllarda, düne kadar sopalarını başlarında gördükleri feodal zorbalara karşı bütün varlığını ortaya koyarak çıkabilme cesareti de henüz kitlesel bir niteliğe kavuşabilmiş değildi. Özellikle Süleymanlar, devletten aldıkları destek ve diğer feodal eşkiya çetelerinin de destek ve teşvikiyle, halka ve devrimcilere karşı saldırılarını giderek yoğunlaştırıyor, devrimci mücadelenin gelişmesi

Salih KANDAL

halinde yıkılacağını çok iyi bildikleri feodal otoritelerini yaşatmak için daha da azgınlaşıyorlardı. Ramanlılar, Bucaklar gibi diğer feodal çetelerin alttan yardımını ise, halkın direnişi ve devrimci mücadelenin bastırılmasında kendilerini adeta görevli görmelerine yol açıyordu.

Halktan insanların hergün tehdit edildiği, baskınlarla evlerinden ve köylerinden kovularak göçe zorlandığı o dönemde, yüzyıllardır halkımızın başına belâ kesilen bu eşkiya gürhunun sömürgecilikten aldıkları güçle yaşatmaya çalıştıkları otoriteleri nasıl yıkılacak, devrimci geçinen birçok gücün bile cesaret edemediği bu mücadeleye bilinçli bir somürgeci-feodal yapının baskısı altında karartılan halk kitleleri nasıl çekelecekti? İşte daha sonra bir gerçek haline gelen halkın devrimci saflarda yer tutarak feodal eşkiya çetelerine ve sömürgecilğe karşı bizzat elde silah çarpışması, bu soruya verilen doğru cevap ve bunun gereklerini yerine getiren gerçek halk önderlerinin cesaret, fedakârlık ve atılganlıklarıyla mümkün olmuştur.

Salih Kandal, böyle bir dönemde halkın bilinçli ve cesaretle donatılmasının yaratıcılarından biri olarak belirmiş ve bugün adını anarken bahsedilen o yüce vasıfları böyle bir mücadelenin içinde kazanmıştır. Feodal eşkiya çetelerine karşı halkı bilinçlendirmek, onları kendi davalarının savunucuları haline getirmek için adeta köy köy, ev ev dolaşmış, görevli olduğu alanda tüm insanlara ulaşmaya çalışmış, onları gömüldükleri karanlıktan çıkarmak için günlerce konuşmuş, ve anlattıklarının her kelimesini kendi yaşantısında örneklendirerek güven vermiştir. Feodal eşkiya çetelerine karşı halka mücadele çağrısını en önde savaşarak yapmış, halkın öğretmeni, öğrencisi ve komutanı olmuştur. Açık ki, halka güven vermenin, onlara mücadelede bilinç ve cesaret kazandırmanın, bunun dışında bir yolu yoktur.

Teori ve pratiğin birlikteliği, devrimci çağrının pratik gerçeklikte yapılması; işte, Salih Kandal'ı ifade eden özellikler bunlardır. Halkın ona duyduğu büyük sevginin, onunla bir kez daha konuşabilmek, onu dinleyebilmek için yaptıkları fedakârlıkların

nedeni de burada izahını bulmaktadır. Adeta halkın özlemlerinin, öfke ve kininin mücadelede alevlenmesi ve bu alevin giderek kitleleri sarmasıdır Salih Kandal. Konuşmalarındaki etkileyicilik, sürükleyicilik, silahının hedef şaşırmayan gücü, derin insanlık ve yurt sevgisinin, Marksizm-Leninizmin yaratıcı, güçlendirici özelliğinin ürünüdür. Onu kitleler arasında adeta bir çekim merkezi haline getiren ve ölmez bir önderlik sıfatına yükselten, kurtuluşçu bilinç ve savaş çizgisidir. Salih, bu çizginin yoğunlaşarak biçimlendiği, halkın bağrından çıkmış bir önderdir.

Proletarya ve halk önderi olarak Salih Kandal, dönemin gereklerini en iyi kavramış ve bu konuda üzerine düşeni büyük bir sorumlulukla yerine getirmiştir. Yaptığı çalışmalarla halkın kin ve öfkesinin bilinçli bir harekete dönüşmesinde belirgin bir rol oynamış, Hilvan ve Siverek, Mehmet Karasungur, Salih Kandal, Cuma Tak gibi yüce devrimcilerin önderliğinde, Kürdistan tarihinin tanıdığı en görkemli direnişi yaşamıştır. Tam bir uyum içinde ve uzak görüşlülükle mücadelenin en önünde yürüyen bu yoldaşlar, düşmana sıkılan her kurşunda tetiğe ilk basan ve mücadeleyi sürekli ileriye yükselten bir kaldıraç olmuşlardır.

Kitleler üzerinde devrimci etkinin artışı-na bağlı olarak, düşmandan yönelen saldırıların da yoğunluk kazanması sonucu, eğer düşmanın hesapları bozulmak, halka yönelik saldırılar önlenmek isteniyorsa, bu saldırı ve yüzyıllardır uygulanan vahşetin sorumluları olan güçlere karşı kesin darbe vurmanın zorunluluğunu gören Mehmet, Cuma ve Salih yoldaşlar, Süleymanların bozguna uğrayarak devrimcilere teslim olmasından sonra, halka ve devrimcilere yönelik saldırı ve çapul hareketinin yürütücülüğü ile görevlendirilen Celal Bucak'ın cezalandırılması ve bu temelde diğer eşkiya çeteleri ve feodal gürhü geriletmek gerektiği tesbitini yapmışlardır. Ve Celal Bucak'ın kaldığı Kırbaşı köyüne 30 Temmuz 1979 günü bir baskın düzenleyerek, bu amaçlarını gerçekleştirmek istemişlerdir.

Baskının belirlenen hedefi, satılmış uşak ve azılı bir katil olan eşkiya başı Celal Bucak'ı cezalandırmak olarak belirlendiğinden, çevresindeki insanlara zarar vermemek için kaldığı evin çevresi kuşatılarak içeri girilmesine rağmen, hiç kimseye ateş edilmemiştir. Celal Bucak'ı cezalandırma görevini bizzat gerçekleştirmek isteyen Salih Kandal, onun kaldığı odaya kadar girmiş ve silahını doğrultarak teslim olmasını istemiştir. Ancak halk düşmanı Celal Bucak, o dade bulunan 8-9 yaşlarındaki bir çocuğu kendisine siper edinerek, henüz dünyayı bile tanımayan bir çocuğun küçücük vücudu arkasına gizlenme alçaklığını da gösterdiğinden, Salih Kandal bu durum karşısında tetiğe basamamıştır. Bir çapulcunun lambayı kırarak odayı karartması ise, Celal Bucak'ın iğrenç yaşamını kurtarması için diğer bir fırsat olmuştur. Buna rağmen ve çapulcuların ortasında kaldığı halde hedefini doğru seçmeye çalışan Salih yoldaş, çatışarak geri çekilmiş, ama bu arada aldığı kurşun yarası onun mücadele, coşku ve inanç dolu yaşamını noktalamıştır. Salih Kandal, köyün dışına kadar arkadaşlarıyla birlikte çatışarak çıkmış, fakat kurşun damara rastladığı için meydana gelen fazla kan kaybı sonucu hareket edemeyeceğini anladığından silahını

arkadaşlarına teslim ederek kendisini bırakmalarını istemiştir. Bir müddet daha yoldaşlarının omuzlarında götürülen Salih Kandal, son nefesine kadar gösterdiği direnişle proleter savaşçılığın ve halk kahramanlığının eşsiz bir örneği olarak Kürdistan halkının yüreğine gömülmüştür.

Salih'in yoldaşlarına emanet ettiği silah, hiçbir zaman yere düşmemiştir. PKK ve Kürdistan halkı, cesaretin, direncin, onurun, inancın ve geleceğe umudun bir sembolü olarak o silahı kendisine rehber edinmiş ve mücadeleyi Salih'in bıraktığı yerden daha ilerilere vardırarak için katlanılmaz sanılan acılara ve fedakârlıklara katlanmıştır.

Saldırıdan yaralanarak kurtulmayı başaran Celal Bucak, bizzat devlet teşvikiyle giderek daha da azgınlaşmış ve olay sonrasında eşkiya çeteleri köyleri yağmalamayı, yakmayı ve talanı hızlandırmışlardır. Devrimci mücadelenin yükseldiği Hilvan köyleri ise, bu saldırıların ilk hedefi olmuştur.

Fakat bir kez uyanan ve kendi davalarına sahip çıkışın yolunu öğrenen halk kitleleri, Celal Bucak'ın eşkiya çetelerinin ve devletin işbirliği halindeki saldırılarına karşı, silahlarına sarılarak kendi köylerini savunmuş, Salih'in anısını kendi direnişlerinde yaşatmaya çalışmışlardır. Yoksul köylülüğün silahlılarına sarılarak, yüzyılların öfkesini kusarcasına feodal eşkiya çetelerine karşı mücadeleye atılmış, feodal eşkiya çetelerine karşı belirlenmiş bulunan mücadele hedefini de genişletmiş ve kitlesel bir savaş niteliğine büründürmüştür. Bu gelişmeler karşısında kitlelerin mücadele isteği ve artık önu durdurulamaz bir hal alan coşkun hareketi, Siverek direnişinin sürükleyici gücü olmuştur. Gelişmelerin örgüt silahıyla kucaklanamaması da buna eklenince, adeta kitlelerin özlemleri, tarihi kin ve öfkeleri mücadelenin yönlendirici gücü haline gelmiştir. Düşmanın ve uşaklarının çok yönlü saldırı içinde bulundukları bu yıllarda, örgütlenmenin büyük zorluklarla karşılaşması ve karşı karşıya olunan bu azgın saldırılar karşısında daha çok saldırıları göğüslemek ve boşa çıkarmak göreviyle yüzyüze kalınmış, elbette bunun en başta gelen nedenidir.

Fakat bu, bir yerde de kaçınılmazdır. Çünkü; yüzyıllardır ağır baskı, sömürü ve hakarete maruz bırakılan yoksul köylülüğü, onlar bir kez mücadele yolunu öğrendikten ve bu uğurda en bilinçli, en fedakâr insanların seveceği ölüme gittiklerini gördükten sonra, hangi set durdurabilir? Açık ki, düşman baskısı ve feodal çetelerin saldırıları arttıkça köylülük daha çok silaha sarılıyor, kendi köylerini, çocuklarını ve ailelerini elleriyle savunacaklarını açıkça gösteriyordu. Siverek mücadelesinde ortaya çıkan ve adeta bir sel hareketi biçimine bürünen bu durum, tarihte az rastlanır olaylardan değildir. Yüzyıllar boyu derebeylerin ve kralların baskısı altında yaşayan yoksul köylülüğün ve diğer emekçi tabakaların, feodalizmin çattırdayarak yıkıldığı yıllarda kralların sarayına yürüyüşleri, saray duvarları ve malikaneleri üzerlerine yağdırılan top atışlarına rağmen yıkarak, kralları ve derebeyleri yakalayıp onları çıplak elleriyle parçaladıkları bilinmektedir. Yüzyılların birikimi olan bu yığınsal öfke bir kez eyleme dönüştüğünde, onu, hiçbir gerici güç ve hiçbir gerici zor'un gücü durdurmaya yetmemiştir. Nitekim, Siverek'te de, sömürgeciler ordu güçleriyle

Devamı S: 19'da

Impressum

V.I.S.d.P.: M.Aral
Grolmannstr. 20
1 Berlin 12

Yazışma Adresi:
Serxwebün
Verlag u. Handels-G.m.b.H.
Postfach 10 16 83 5 Köln 1

Deutsche Bank Köln Konto Nr. 12 82 805 (BLZ: 370 700 60)
Postcheck-Amt Köln Konto Nr. 2690 16-507 (BLZ: 370 100 50)

Danimarka	6.50 dkr.
Avusturya	15.00 s.
Hollanda	2.50 hfl.
Norveç	5.00 nkr.
Fransa	5.00 ff.
Belçika	35.00 bfr.
İngiltere	0.50 £.
İsviçre	2.00 sfr.
İsveç	5.00 skr.